

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

a Művészetek Palotája megvalósításának
és működésének ellenőrzéséről

0660

2007. január

2. Államháztartás Központi Szintjét Ellenőrző Igazgatóság

2.1 Teljesítmény Ellenőrzési Főcsoport

Iktatószám: V-8-81/2006.

Témaszám: 817

Vizsgálat-azonosító szám: V0280

Az ellenőrzést felügyelte:

Bihary Zsigmond
főigazgató

Az ellenőrzés végrehajtásáért felelős:

Kemény Emil
főcsoportfőnök

Az ellenőrzést vezette:

Bittó Zoltán
számvevő igazgatóhelyettes

Az összefoglaló jelentést készítették:

Bittó Zoltán
számvevő igazgatóhelyettes

Deák Tamásné
számvevő tanácsos, főtanácsadó

Horváthné Herbáth Mária
számvevő

Samu István
számvevő

Az ellenőrzést végezték:

Deák Tamásné
számvevő tanácsos,
főtanácsadó

Dr. Novák Zsuzsanna
Csilla
számvevő tanácsos

Eötvös Magdolna
számvevő tanácsos

Horváthné Herbáth
Mária
számvevő

Samu István
számvevő

Patonai Dénes DLA
magasépítési szakértő

Zepkó Ferenc
belsőépítészeti szakértő

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	8
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	18
1. Az állami és vállalkozói szféra együttműködésével megvalósult projekt előkészítésének és lebonyolításának értékelése	18
1.1. A Művészetek Palotája projekt állami megrendelői előkészítése	18
1.2. A Művészetek Palotája projekt előkészítésének szabályozási feltételei, jogi megalapozottsága	21
1.3. A finanszírozási konstrukció megalapozottsága, optimalizálása a projekt előkészítésekor	22
1.4. A Megrendelő igényeinek, szakmai szempontjainak érvényesülése a Művészetek Palotája tervezése és kivitelezése során	24
1.5. A kötelező műszaki előírások, a megállapodás szerinti határidők betartása, valamint beruházás-gazdaságossági szempontok figyelembevétele	27
1.6. A projektfolyamatok felügyelete az előkészítés és megvalósítás során	29
2. Az együttműködési konstrukció változtatásának megalapozottsága, megfelelése az állami érdekeknek	31
2.1. A pénzügyi konstrukció átalakításának értékelése	31
2.2. Az állami érdekek és célok megjelenése a kockázatok viselésében	33
2.3. Az állami érdekek érvényesülése a szolgáltatásvásárlási szerződésben	36
2.4. A rendelkezésre állási díj tervezhetősége, megalapozottsága	38
2.5. A szolgáltatásvásárlási konstrukció hatásai	41
3. A projekt üzemeltetésének, működtetésének értékelése	43
3.1. A létesítmény műszaki üzemeltetésének megvalósulása a megrendelő és a hasznosító intézmények elvárásai alapján	43
3.2. A szerződéses feltételek teljesítésének nyomon követése	45
3.3. A megrendelő és a szakmai működtetők által kitűzött kulturális, gazdasági célok teljesülése	46

MELLÉKLETEK

- 1. sz. melléklet: Észrevételek
- 2. sz. melléklet: A Művészetek Palotája beruházásának és működtetésének szervezeti ábrája
- 3. sz. melléklet: Az ellenőrzött szervezetek jegyzéke
- 4. sz. melléklet: Tanúsítványok jegyzéke
- 5/a. sz. melléklet: A Művészetek Palotája fajlagos fejlesztési/beruházási költségeinek kimutatása
- 5/b. sz. melléklet: A Művészetek Palotája fajlagos generál-kiviteli költségeinek kimutatása
- 6. sz. melléklet: Hangversenytermek beruházási költségeinek nemzetközi összehasonlítása
- 7. sz. melléklet: Összefoglaló táblázat a pénzügyi konstrukciókról
- 8. sz. melléklet: A Művészetek Palotája projekt pénzügyi konstrukcióinak összehasonlítása
- 9. sz. melléklet: A Művészetek Palotája közmű díjai és a szakmai működtetés állami támogatása
- 10. sz. melléklet: A rendelkezésre állási díj (RÁD) alakulása 30 éves időszakra
- 11. sz. melléklet: Diagramok a Művészetek Palotája megvalósításának és működtetésének ellenőrzéséről
- 12. sz. melléklet: Kérdőíves válaszok a Művészetek Palotája megvalósításáról és működtetéséről
- 13. sz. melléklet: Kérdések, kritériumok és adatforrások a Művészetek Palotája megvalósításának és működésének ellenőrzéséhez
- 14. sz. melléklet: Fényképek a Művészetek Palotájáról

FÜGGELÉKEK

- Függelék: Nemzetközi kitekintés, összehasonlítás a hangversenytermekről

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Áht.	Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény
ÁSZ	Állami Számvevőszék
BUBOR	Budapesti bankközi referencia jellegű kamatláb (Budapest Interbank Offered Rate)
EDP	Túlzott hiány eljárás (Excessive Deficit Procedure)
ESA	Európai Unió Nemzeti Számla Módszertan (European System of Accounts)
EUR	Euró
EURIBOR	Európai bankközi referencia jellegű kamatláb (Euro Interbank Offered Rate)
Eurostat	Európai Unió Statisztikai Hivatala
FIABCI	Nemzetközi Ingtatlanszakmai Szövetség (Internationale des Administrateurs de Biens Conseils Immobiliers)
FIDIC	Tanácsadó Mérnökök Nemzetközi Szövetsége (Fédération internationale des ingénieurs conseils)
GKM	Gazdasági és Közlekedési Minisztérium
HH	Hagyományok Háza
HICP	Harmonizált fogyasztóiár-index (Harmonised Index of Consumer Prices)
Kbt.	A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény
Kft.	Korlátolt felelősségű társaság
Kht.	Közhasznú társaság
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
MKB Rt.	Magyar Külkereskedelmi Bank Rt.
MMMM	Modern Magyar Művészetek Múzeuma
NAO	Egyesült Királyság Számvevőszéke (National Audit Office)
NF	Nemzeti Filharmónia
NFZÉK	Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Kht.
NKÖM	Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
OTP Rt.	Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt.
PFI	Magán Finanszírozási Kezdeményezés (Private Finance Initiative)
PPP	Köz- és magánszféra együttműködése (Public Private Partnership)
PSC	Közszféra összehasonlító érték (Public Sector Comparator)
RÁD	Rendelkezésre állási díj
RÁSZ	Rendelkezésre állási szerződés
RRT	Részletes Rendezési Terv
Rt.	Részvénytársaság

JELENTÉS

a Művészetek Palotája megvalósításának és működésének ellenőrzéséről

BEVEZETÉS

A Művészetek Palotája megvalósulása és működtetése az állami és magánszféra együttműködésének eredménye. A PPP (Public Privat Partnership) típusú konstrukcióban a magánpartner a létesítményt a szerződésben meghatározott időre a közsféra rendelkezésére bocsátja. A PPP fogalom a köz- és magánszféra partnerségének különböző típusait foglalja magába, melyek alapvetően az együttműködő felek feladat- és kockázatmegosztásában különböznek.

A PPP együttműködések hazai bevezetése és szabályozása érdekében a Kormány 2003-ban megalkotta az állami és magánszektor közötti fejlesztési, illetve szolgáltatási együttműködés újszerű formáinak alkalmazásáról szóló 2098/2003. (V. 29.) Korm. határozatot. Az alkalmazás törvényi kereteit a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény és a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény adja.

A Művészetek Palotája projekt előzménye, hogy a pesti Duna-parton a Duna Sétány Székház Kft. és a TriGránit Fejlesztési Rt. Millenniumi Városközpont elnevezéssel kulturális létesítményeket is magában foglaló ingatlanfejlesztési programot indított. A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma (NKÖM) 2000-ben csatlakozott a magánbefektetők által kezdeményezett programhoz, melyet a Kormány is támogatott.

A múzeumot, hangverseny- és színháztermet magában foglaló kulturális létesítmény megvalósítását a NKÖM és a magánbefektetők között létrejött együttműködési szerződések alapozták meg. Ennek keretében alapvetően a magánpartner vállalta a beruházás lebonyolítását és a projekt finanszírozását, a NKÖM (mint Megrendelő) által kidolgozandó szakmai programok alapján.

A beruházás lebonyolítását a NKÖM és a telektulajdonos Duna Sétány Székház Kft. által alapított három projektársaság végezte, melyekben a NKÖM minimális (100-100 E Ft névértékű) üzletrésze biztosította a társasági szerződés alapján a beruházási döntések feletti állami ellenőrzést és vétőjogot.

Az eredeti együttműködési megállapodások szerint a – döntően magánpartner tőkebefektetésével létrejött – projektársaságok közvetlen költségvetési hozzájárulás nélkül, 70% hitel és 30% saját erő igénybevételel felépítik az ingatlant. Az állami szerepvállalás az épület elkészültéig az építészeti tervezés alapját képező programok kidolgozására és a beruházási folyamatok felügyeletére, ellenőrzésére terjedt ki. Az átadást követően a NKÖM által alapított Kultúr-Part Kft. (ké-

sőbbi nevén Művészetek Palotája Kft.) tízéves időtartamra bérbe veszi a beruházóktól az épületet és üzemelteti a létesítményt. A bérleti díj nyújtott volna fedezetet a beruházók által felvett tízéves futamidejű hitel törlesztésére. Az állam számára az ingatlan tulajdonjogának – közvetett úton történő – megszerzését a magánpartner projektársaságokban levő üzletrészeinek részletekben történő megvásárlása biztosította volna. A bérleti díjban megtestesülő fizetési és az üzletrész-vásárlási kötelezettségek teljesítésére 52,0 Mrd Ft összegű állami kezességvállalási szerződés nyújtott biztosítékot.

A megvalósuláshoz közeli időszakban, a 2004. év második felében az állami fél részéről felmerült *az eredeti együttműködési forma hosszú távú szolgáltatásvásárlási konstrukcióvá történő átalakításának igénye*. A módosítást a fizetési kötelezettségek – finanszírozási nehézségek miatti – elhalasztása, szétterítése, valamint a fejlesztési összeg állami költségvetésen kívüli elszámolhatóságának megteremtésével a költségvetési dokumentumokban az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 8. és 12. §-a előírásai szerint feltüntetett hiány növekedésének elkerülése – a kedvezőbb prezentáció szándéka – indokolta. A Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. évi törvény¹ felhatalmazása, valamint az 1026/2005. (III. 11.) Korm. határozat alapján 2005. április 1-jén a projektársaságok és a NKÖM 30 évi időtartamra szóló rendelkezésre állási szerződést kötöttek.

Az új együttműködési konstrukcióban a magánpartner vállalta a szerződés időtartamára az épület rendelkezésre tartását, amely magában foglalja az elkészült létesítmény használatba adását, az épület üzemeltetését, valamint a szükséges pótlások, felújítások elvégzését is. Az állami Megrendelő ezért rendelkezésre állási díjat fizet, ami biztosítja a magánpartner számára a fejlesztési, üzemeltetési, karbantartási és felújítási ráfordítások megtérülését.

Az együttműködési forma megváltoztatásával egyidejűleg sor került a projektársaságok által felvett hitelkonstrukció módosítására, mely szerint a megnövekedett fejlesztési összeg 90%-át hitel, 10%-át magánforrás finanszírozza.

A beruházás eredményeként létrejött épületegyüttest 2005. március 15-én adták át, amelyben a művészeti ágak együttes jelenlétét képviseli a Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum, a Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekar és Kottatár Kht., valamint a Nemzeti Táncszínház Kht. A létesítmény szakmai üzemeltetését, teljes körű kulturális hasznosítását, programjainak összehangolását a korábban üzemeltetési feladatok ellátására létrehozott Művészetek Palotája Kft. végzi.

A Művészetek Palotája beruházásának és működtetésének szervezeti ábráját az 2. sz. melléklet szemlélteti.

¹ A Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről szóló 0628. sorszámú ÁSZ jelentés (2006. augusztus) megállapította, hogy az Áht. 116. § (9) bekezdésének megfelelően a többéves kihatással járó döntések számszerűsítését, évenkénti bontásban összesítve a költségvetés végrehajtásáról szóló törvény nem tartalmazza.

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy:

- az állami és a vállalkozói szféra együttműködésében létesült Művészetek Palotája projekt előkészítése során az állami szerepvállalás célszerűen, eredményesen, optimális kockázatvállalással valósult-e meg;
- a projekt társaságok beruházásában megvalósított létesítmény tervezése, kivitelezése során rövid és hosszú távon eredményesen történt-e az állami érdekek érvényesítése, gazdaságos volt-e a létrejött szerződéses konstrukció, különös tekintettel a konstrukcióváltásra;
- a többfunkciós kulturális létesítmény működtetése, üzemeltetése, hasznosítása a 2005. évi átadást követően eredményes és gazdaságos-e.

Az ellenőrzés a 2001. január 1. – 2006. július 31. közötti időszakra irányult. A helyszíni ellenőrzés a NKÖM állami megrendelői, partneri együttműködői és felügyeleti tevékenységére, a létesítményt hasznosító intézményekre (Művészetek Palotája Kft., Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum, a Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekar és Kottatár Kht., a Nemzeti Táncszínház Kht.), valamint kapcsolódó ellenőrzés keretében az együttműködésben részt vevő, a megvalósításra és üzemeltetésre létrejött gazdasági társaságokra terjedt ki. Az ellenőrzött szervezetek felsorolását a 3. sz. melléklet tartalmazza.

Az ellenőrzés a teljesítmény-ellenőrzés módszerével történt. Az ellenőrzés szempontjainak megalapozását szolgáló kérdéseket, kritériumokat és adatforrásokat a 13. sz. melléklet rögzíti. A helyszíni ellenőrzés összegző megállapításainak kialakításához hozzájárult az ellenőrzésben érintett szervezetek vezető beosztású képviselőiből álló fókuszcsoport.

Az ellenőrzés végrehajtására az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2. § (3), (5), (9), a 17. § (3) bekezdéseiben, valamint a közpénzek felhasználásával, a köztulajdon használatának nyilvánosságával, átláthatóbbá tételével és ellenőrzésének bővítésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2003. évi XXIV. törvény („üvegseb törvény”) 1., 4. §-aiban foglaltak adtak jogszabályi alapot.

A jelentés-tervezetet egyeztetjük az oktatási és kulturális miniszterrel. (Levelemásolatát, s arra adott válaszunkat az 1. sz. melléklet tartalmazza).

I. ÖSSZEGŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

A Művészetek Palotája projekt **előkészítése** és kivitelezése magánkezdeményezésre indult. Az állami megrendelő nem egy előzetesen kidolgozott létesítményfejlesztési tervhez keresett beruházót, hanem 2000 októberétől egy kulturális létesítményeket is magában foglaló ingatlanfejlesztési programhoz csatlakozott. A Kormány határozatban² támogatta a NKÖM kezdeményezését.

A projekt előkészítése és végrehajtása folyamatát a koncepcionális megalapozás hiánya miatt végigkísérték a kulturális-szakmai, az ezzel összefüggő építésműszaki változtatások, valamint a pénzügyi konstrukció – **alapvetően költségvetési prezentációs szempontok miatti** – módosítása.

A köz- és magánszféra partneri együttműködésének szabályozottsága az ellenőrzött időszakban állami oldalról nem volt kielégítő. A koncessziós és közbeszerzési törvényi keretek³ mellett nem valósult meg a PPP típusú együttműködések általános jogi szabályozása⁴, hiányzik az egységes állami eljárásrend⁵, ami biztosítja a projektek elbírálását. A Művészetek Palotája megvalósításával kapcsolatos PPP típusú együttműködésre a 2001. és 2002. évi, valamint a 2005. évi költségvetési törvény adott a Kormánynak felhatalmazást.

Az állami kezességvállalás, valamint a projektársaságok és a NKÖM közötti együttműködési, üzletrész adás-vételi és bérleti szerződések megfeleltek a fennálló jogszabályi előírásoknak, azonban egységes előírások hiányában a megkötött szerződések nem biztosították maradéktalanul az állami megrendelői érdekek érvényesülését. **A szerződések az együttműködési kockázatok megosztását nem tartalmazták.**

² A Milleniumi Városcsopont Kulturális Tömb megvalósításával kapcsolatos intézkedésekről szóló 1118/2001. (X. 19.) Korm. határozat.

³ A koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény és a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény.

⁴ Kivétel a 2098/2003. (V. 29.) Korm. határozat, amely létrehozta a PPP Tárcaközi Bizottságot és feladatául szabta a PPP projekttervek véleményezését, a projektek megvalósulásának nyomon követését.

⁵ 2006 márciusában a GKM részéről előterjesztés készült a Kormány részére az állami és a magánszektor közötti fejlesztési, illetve szolgáltatási együttműködés (PPP) jogi szabályozásával és a PPP Tárcaközi Bizottság működését támogató szervezeti rendszer kialakításával kapcsolatos egyes feladatokról, de az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg.

A projekt előkészítésére irányuló kormányzati előterjesztések és kormányhatározatok⁶ nem voltak megalapozottak. A NKÖM költségvetésében csak a Művészetek Palotája beruházás finanszírozásához szükséges összegeket szerepeltették, de a majdani létesítmény működtetéséhez szükséges összeget nem biztosították.

A projekt megalapozásához piacfelmerést, a megvalósítás lehetőségeiről hatástanulmányt, gazdaságossági és költség-összehasonlító számításokat⁷ nem készítették. A gazdasági társaságok bonyolítására építő beruházási koncepció adta lehetőségekkel élve, s így jogszabályi kötelezettség hiányában⁸ a Megrendelő (NKÖM) nem írt ki pályázatot többfunkciós kulturális létesítmény megépítésére.

A beruházást megelőzően nem készült számításokkal megalapozott fejlesztési terv. A projekt létrehozását sem kormányprogram, sem a NKÖM fejlesztési koncepciója nem tartalmazta. A projekt alapját a kulturális funkciók biztosítására az előkészítés szakaszában kialakított, különböző szintű és mélységű szakmai programok rögzítették. A Megrendelő – folyamatosan változó szakmai programokon keresztül a magánszférával folytatott konstruktív tervezői és kivitelezői együttműködés során – összességében érvényesíteni tudta az igényeit.

A közpénzek felhasználásának hatékonyságát hátrányosan befolyásolta az előkészítés és a beruházás folyamatában jelentkező több lebonyolítás-ütemezési lépés, mivel a kialakított beruházási programot többször módosítani kellett a szakmai programok egyes részeinek kidolgozatlanlansága miatt. A tervmódosítások NKÖM általi hosszadalmas jóváhagyása hátráltatta az építés-beruházás folyamatát. **A projekt előkészítése során az állami szerepvállalás nem megfelelően megalapozott, hiányzott a megfelelő előkészítettség, a beruházási folyamat menetközben kialakított, „aktualizált” célkitűzések szerint zajlott.**

A közös tulajdonú projekttársaságok koordinálásában végzett **beruházás** során az állami érdekérvényesítés képviseleti folyamatossága egyenetlen volt. Az állami projektmenedzselésből a gyakran változó és nem megfelelő döntési kompetenciával rendelkező képviselet miatt hiányoztak az irányítási, ellenőrzési feladatok felelősségéhez igazodó gyors döntések, intézkedések. Az állami szakmai felülvizsgálat csak 2003. évtől erősödött.

⁶ Az 1118/2001. (X. 19.) és az 1135/2001. (XII. 18.) Korm. határozatok.

⁷ A PPP forma költséghatékonyság elemzésének lehetséges eszköze a PSC (Public Sector Comparator) érték számítása. A PSC a projekt nettó jelenértékét adja meg a hagyományos állami beruházás és üzemeltetés esetén, ezt az értéket kell összevetni a PPP-konstrukció nettó jelenértékével.

⁸ Az előkészítés szakaszában hatályos, a közbeszerzésekről szóló 1995. évi XL. törvény szerint – a létrehozott gazdasági társaságok vagyonának egyharmadát meg nem haladó állami hozzájárulás esetén – nem kellett közbeszerzési eljárást lefolytatni.

A beruházást előkészítő fejlesztési programterv hiányában a szakmai-építési program nem tette lehetővé az igények és a területi adottságok összhangba hozását. Ez okozta a területi adottságokat túlfeszítő programot, valamint a beruházási, pénzügyi keret tarthatósága érdekében szükségessé vált műszaki-építési kompromisszumokat. A kivitelezés során eltértek az eredeti tervektől, elmaradtak munkarészek, de ezek a végeredményében világszínvonalú, a legmagasabb nemzetközi elismerést is elnyert kulturális-szakmai feltételrendszerre, a komplexum működtetési adottságaira lényeges hatással nem voltak. A kevésbé sikertült épületrész a háromszintes mélygarázs, a forgalomtechnikai és szellőzési problémák miatt. A parkolási, közlekedési és megközelíthetőségi gondok a terület 100%-os kihasználtságából, valamint a létesítmény környezetének területrendezési hiányosságából, elmaradt fejlesztésekből⁹ adódnak, annak ellenére, hogy a létesítmény tervezett és megvalósított funkciója összhangban van a városrészt érintő részletes rendezési tervvel. Szűk keresztmetszet az öltözői és a raktározási kapacitás, a Ludwig Múzeumban az irodahelyiségek elégtelensége. Átadáskor a hatóságok és a beköltöző intézmények egyaránt elfogadták a létesítmény technikai-műszaki tartalmát.

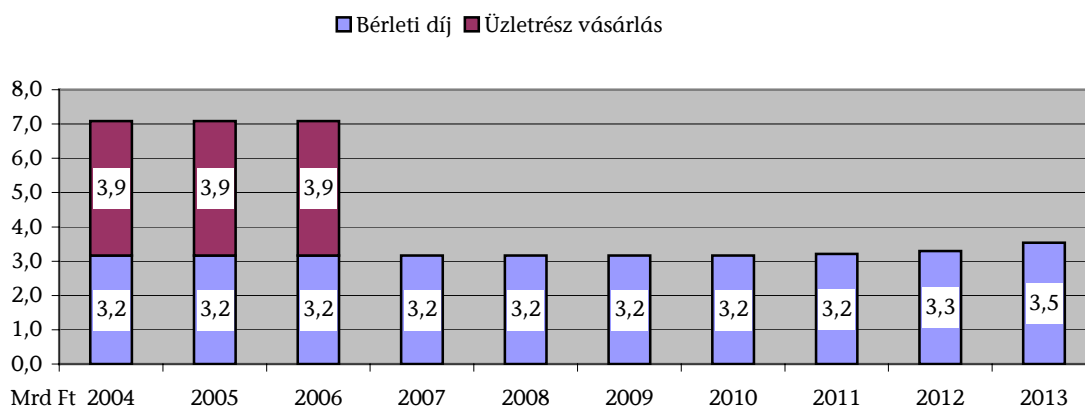
A Művészetek Palotája projekt eltérő **finanszírozási konstrukciók** alkalmazásával valósult meg.

A 2001-ben kialakított konstrukció szerint a magánpartner 30%-ban saját tőke befektetésével, 70%-ban bankhitel igénybevételével megépíti a létesítményt. Az együttműködési megállapodás nem foglalta magában az üzemeltetést és a szakmai működtetést, ez állami feladatként jelentkezett. A NKÖM által alapított Kultúr-Part Kft. 10 éves időtartamra bérelte volna az épületet a magánpartner projektársaságokban lévő üzletrészének 3 éves résztörlesztéssel történő megvásárlásával egyidejűleg. A 10 éves futamidejű konstrukció 52 Mrd Ft-os állami kötelezettségvállalást jelentett a 10 évre szóló bérleti díj, a hozzá kapcsolódó áfa, valamint az üzletrészvásárlás fedezetére. A fejlesztési költségek megtérülését a beruházók a bérleti díjból tervezték biztosítani.

Az állami és magánszférának a közös projekt létrehozására irányuló együttműködését – a kulturális életből hiányzó többfunkciós létesítmény és nemzetközi színvonalú hangversenyerem hiánya mellett – az állami pénzek rövid távú megtakarítási lehetősége és a magánpartner innovatív szerepvállalása indokolta.

⁹ Az eredeti tervek szerint egyes funkciókat – pl. parkolás, vendéglátás – a Művészetek Palotája közelében tervezett, de meg nem épült további létesítmények elégítették volna ki.

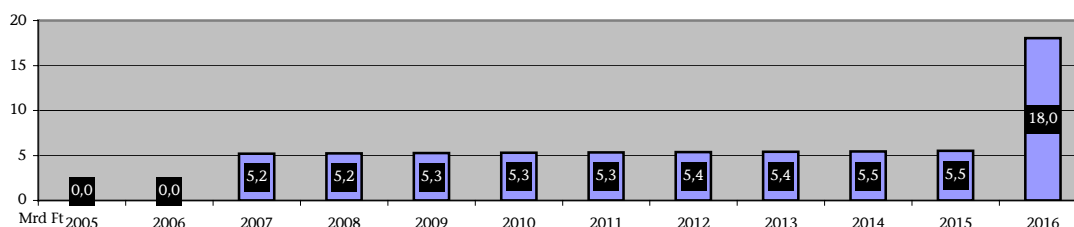
A 10 éves konstrukció szerződés szerinti pénzáramlása
(43,9 Mrd Ft+áfa, összesen 52 Mrd Ft nominál értéken)

Megjegyzés: a szerződésen felüli üzemeltetési, működtetési fizetési kötelezettség az üzleti tervek szerint évi 5 Mrd Ft lett volna.

Az építés-kivitelezés befejezéséhez közeledve 2004. év második felében az állami oldal PPP-konstrukcióváltást kezdeményezett, amelynek célja a szerződéses fizetési kötelezettségek elhalasztása, szétterítése, további kockázatok átadása, valamint a beruházás központi költségvetésen kívüli elszámolhatóságának biztosításával a költségvetési hiány növekedésének elkerülése volt. A PPP-konstrukció változtatás előkészítése során a NKÖM 2+10 éves fizetési futamidő-re tett javaslatot.

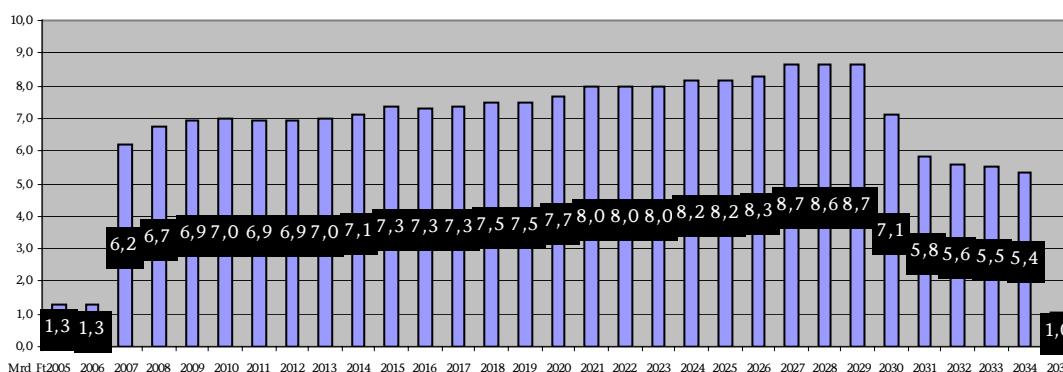
A 2+10 éves konstrukció pénzáramlása
(összesen 66,1 Mrd Ft nominál értéken, áfa nélkül)

Az Országgyűlés Költségvetési és pénzügyi bizottsága 30 éves hosszú távú konstrukciót javasolt. Az Országgyűlés a 30 évre szóló 97,9 Mrd Ft-os nettó jelenértékű¹⁰ beruházási és működési kötelezettségvállalásról döntött a 2005. évi költségvetési törvényben. A szolgáltatásvásárlási konstrukcióvá való átalakítást – kötelező benyújtás hiányában – a Tárcaközi Bizottság nem véleményezte.

¹⁰ A jelenérték azt fejezi ki, hogy mennyi a jövőben kapott pénz jelenlegi értéke. A jelenérték számításánál alkalmazott diszkonttényező azon átváltási arány, amelyen a különböző időszaki pénzek gazdát cserélnek, a diszkonttényező meghatározása során használt kamatláb a diszkontráta.

30 éves PPP pénzáramlása, üzemeltetéssel
(összesen 206,9 Mrd Ft nominál értéken, áfa nélkül)

A konstrukcióváltás állami megrendelői előnyeként mutatkozott, hogy a magánpartner számára további kockázatokat adtak át, a szerződéses fizetési kötelezettségeket szétterítették, aminek éves átlagos összege – az összehasonlítható tételek figyelembevételével¹¹ – 4,4 Mrd Ft helyett 3,5 Mrd Ft, s ez közel 1 Mrd Ft-tal alacsonyabb az eredeti konstrukciónál. Az új változat hátránya, hogy az a rendelkezésre állási szerződésben (RÁSZ) alkalmazott diszkontráták mellett – a különböző tartalmú konstrukciók összehasonlítható tételeinek figyelembevételével –, a tízévenként változó 8-7-6%-on 6,9 Mrd Ft-tal, 5,25%-on 17,0 Mrd Ft-tal több kiadást jelent 2004. évi jelenértéken¹², mint az eredeti konstrukció. A magánpartner által alkalmazott 10%-os diszkontrátán – ami a RÁSZ-ban nem szerepel – 164 M Ft-tal kedvezőbb az új konstrukció a korábbinál. A különböző diszkontráták¹³ jelentősen módosítják az egyes változatok jelenértékét. A változtatás a rendelkezésre állási szerződésben rögzített kondíciók szerint – a konstrukciók jellegének különbözősége, ebből következően a magasabb jelenérték miatt – az eredeti megállapodáshoz képest többletkiadást eredményezett.

A 2005 áprilisában megkötött RÁSZ-ban részletezett „szolgáltatásvásárlási konstrukció” értelmében az állam – a fejlesztési és üzemeltetési ráfordítások elmentételezéseként – 30 éven át, rendelkezésre állási díjat (RÁD) fizet a magán-

¹¹ A különböző pénzügyi konstrukciók összehasonlítható tételei: adósságszolgálat, fejlesztői tőkehozam, adminisztráció és adó. Mivel az üzemeltetési kiadások csak a PPP-konstrukcióban jelentek meg, ezért ez a tétel az összehasonlításban nem szerepel.

¹² A TriGránit Fejlesztési Rt. álláspontja szerint az azonos alapú összehasonlításához a PPP-konstrukciónál az adósságszolgálatot csökkenteni kell a fejlesztési összeg felüli projektköltségek összegével, ami az első két év csökkentett rendelkezésre állási díjának kiegészítésére szolgál. A magánpartner által javasolt azonos alapú összehasonlítás esetén a PPP verzió jelenértéke az eredeti változatnál 5,25%-os diszkontrátával 9,2 Mrd Ft-tal, a tízévenként változó 8-7-6%-on 1,0 Mrd Ft-tal magasabb.

¹³ A projekt befejezését követően született meg a nettó jelenérték számításnak módszertanáról és az alkalmazandó diszkonttényezőről szóló 161/2005. (VIII. 16.) Korm. rendelet, amely szerint a 2005. szeptemberben alkalmazandó diszkontráta 4,6%-5,8% közötti érték volt.

szektor számára. Az építési kockázatot – a RÁSZ megkötése előtt – a magánpartner viselte. Az üzemeltetési és finanszírozási (hitel és kamat) kockázatok a magánszférát, a keresleti és az ún. makrogazdasági kockázatok többsége – infláció, árfolyamváltozás – az állami megrendelőt terhelik. A maradványérték állami kockázata – az előre rögzített 10 eurós üzletrész vételár melletti tulajdonosváltozás nyomán – tényleges terhet nem jelent. A szerződéses kockázatomegosztásban a nem megfelelő teljesítés miatti és a karbantartási kockázat viselését a megállapodás szerinti szankciós rendszer nevesítette.

A beruházást végző projektársaságokkal kötött RÁSZ díjtartalma több ponton eltér a közbeszerzési pályázatra benyújtott nyertes ajánlattól a rövid tárgyalási és szerződéskötési időtartam, továbbá a magánszféra erős alkupozíciója miatt. A végleges ajánlat egyaránt járt műszaki tartalom csökkenéssel és növekedéssel. Ez alapján a RÁD nem tartalmazza a közüzemi díjakat, ennek helyére a rendelkezésre állási díjba a pótlási és felújítási alapok díjtételei kerültek. A RÁD összességében nem haladja meg a törvényi kötelezettségvállalási szintet, de a szerződésből – értékarányos ellentételezés mellett – kiemelt közüzemi díjak jelenértéken további 6,3 Mrd Ft kiadást jelentenek az államnak. A felek kizárták a RÁSZ rendes felmondásának lehetőségét. Szerződésmódosításra előre nem látható ok következtében beállott körülmény esetén, a díjazás mértékének újratárgyalására az üzemeltetés műszaki követelményeinek és a szerződésben rögzített tényezők megváltozása esetén van mód.

A rendelkezésre állási díj tartalmazza az évenkénti adósságszolgálat¹⁴ fedezetét, azon belül – az állami hitelfelvétellel közel azonos¹⁵ – 6%-os kamatszintet. A RÁD a magánszektor 10%-os saját tőkerészére 12%-os hozamot tartalmaz. A projektben megfizetett átlaghozam (6,6%) – a RÁSZ feltételei szerint – az átlagos ingatlanpiaci hozamnak felel meg. A szakmai működtetés költségeit az előterjesztések és más dokumentumok végig külön kezelték, amely alapján előkészítési, megfogalmazási pontatlansággként értékelhető a költségvetési törvényben megjelenő „működési” kötelezettségvállalás. Így viszont a 2005. évi költségvetési törvényben jóváhagyott kötelezettségvállalási összeg nem tartalmazta a projekt 30 éves működtetésének teljes pénzügyi szükségletét.

A RÁSZ-ban foglalt rendelkezésre állási díj 48%-át a befektetők saját tőkerészének visszafizetése és az adósságszolgálati tényezők, 52%-át az üzemeltetési-felújítási tételek teszik ki. A RÁD-ba beépített üzemeltetési, karbantartási költségek tételeit a szolgáltatók ajánlatukban részletes számításokkal nem támasztották alá, így annak megalapozottsága nem bizonyított. A felújítási és pótlási alapok díjtételeinek számításai megalapozottak.

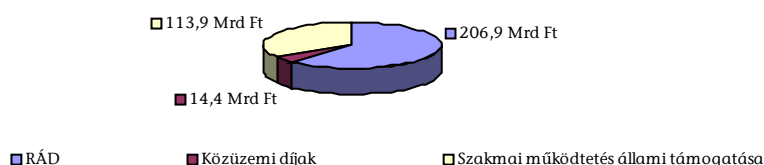
Az állam számára a Művészetek Palotája projekt várható pénzáramlása nominálértéken – RÁD, közüzemi díjak és szakmai működtetés állami támogatása –

¹⁴ Az új konstrukción belül a projektköltségeket tovább növelte a futamidő első két évében, 2005-2006-ban a NKÖM által fizetett, a csökkentett és a tervezett RÁD közötti összeg különbözete, amit hitelfelvételből fedeztek.

¹⁵ Az Állami Adósságkezelő Központ által, az ellenőrzés rendelkezésére bocsátott hosszú távú hitelfelvételi kamatszintek alapján.

a RÁSZ-ban alkalmazott EUR-árfolyamtól függően¹⁶ nettó 335,2-346,7 Mrd Ft 30 év alatt. A RÁD-ra és a közüzemi díjakra számított áfa további 44,3-46,6 Mrd Ft-ot, azaz összesen közel 400 Mrd Ft-os fejezeti szintű költségvetési terhet jelent. **A nem megalapozott előkészítés, valamint az ebből következő funkció- és finanszírozási konstrukcióváltás a megvalósítás gazdaságosságát és hatékonyságát hátrányosan befolyásolta. Az eredeti és a megváltozott pénzügyi megvalósítási konstrukció közötti költségvetési ráfordítások különbsége az összehasonlítható tételek figyelembevételével, nominálértéken 66,6 Mrd Ft¹⁷, vagyis a projekt a terhek szétterítése és államadósság növekedésének elkerülése miatt ennyivel többbe került.**

A Művészetek Palotája projekt teljes pénzáramlásának megoszlása

A projekt műszaki **üzemeltetése, szakmai működtetése** megfelel a létesítményt használó kulturális intézmények feladatteljesítési elvárásainak. Kivitelezési, műszaki hiányosságként jelentkezik a légkezelő berendezések nem megfelelő működése. A hő-visszanyerő berendezések – a Szolgáltató és a Megrendelő közös megállapodása szerinti – elhagyása energiahatékonysági és gazdaságossági problémát eredményez, aminek következményeként állami többletkiadások merülnek fel.

A RÁSZ előkészítése és megkötése során nem határozták meg teljes körűen az üzemeltetési szolgáltatás tartalmát, paramétereit. A szankciós pontok mérését ellenőrizhetően biztosító módszerek hiánya akadályozza a szerződés szerinti levonások érvényesíthetőségét. A RÁSZ az üzemeltetési díjtétel összetevőinek gazdasági számításokkal alátámasztott, kontrollálható kibontását nem tartalmazza. Az ajánlati felhívásban és az ide vonatkozó közbeszerzési rendelkezésekben sem határozták meg a részletezettség mértékét. Az ajánlatkérő utólag sem igényelte e tételek részletezését. A létesítmény egyedisége, továbbá az összehasonlítható adatok hiánya miatt az üzemeltetési díjtétel megalapozottságának értékelése csak független szakértői felülvizsgálatot követően tehető meg.

A Művészetek Palotája eddigi üzemeltetési szakaszában az államot terhelő makrogazdasági kockázati elemek – infláció, árfolyamváltozás – kedvezőtlenül

¹⁶ A RÁSZ-ban alkalmazott EUR-árfolyam 250-265 Ft/€ között volt, az ettől eltérő árfolyam befolyásolja a várható pénzáramlás nominálértékét.

¹⁷ A pénzügyi konstrukciók összehasonlításáról szóló 8. sz. melléklet „IV. 30 éves végleges” táblázata összesen és az „I. 10 éves” táblázat összesen sorai különbözete.

alakultak. A szolgáltatók az épületet rendelkezésre tartották, a létesítmény rendeltetésszerű használatát akadályozó üzemeltetési hiányosság nem merült fel, ezért díjsökkentés nem volt. A RÁSZ-ban rögzített szankciós pontrendszer gyakorlati érvényesítésére a Megrendelő nem alakított ki kontrollálható módszereket. A RÁSZ-ban rögzített díjelemek változása esetén mindkét félnek lehetősége van a rendelkezésre állási díj módosításának kezdeményezésére. A díjfizetést érintő változások nyomon követését, gyakorlatát eddig nem alakította ki a NKÖM.

A létesítmény egészének szakmai működésére csak a beköltöző intézmények készítettek számszerűsített terveket, fejezeti szinten ilyen nem készült. Az intézményeknél készített tervek sem voltak megalapozottak a működési és üzemeltetési rend kialakulatlanlansága miatt. A kezdeti bizonytalanságok ellenére a szakmai működtetés, hasznosítás eredményes módját sikerült kialakítani. A Művészetek Palotájának a nyitás óta eltelt másfél év alatt 1 166 000 fő látogatója volt, akik az intézményi felmérések szerint elégedettek az épülettel és a programok színvonalával. A látogatók száma mindhárom intézménynél magasabb volt a tervezettnél. A jegybevételek összességében alatta maradtak a tervezettnél a közönségépítési kedvezmények és a látogatói összetétel változása miatt (Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum).

A rendelkezésre álló technikai felszereltség magas színvonalú, amelyet a kulturális intézmények kihasználnak. Az új létesítmény a beköltöző intézmények számára nagyobb kulturális-szakmai lehetőségeket biztosított. A kulturális hasznosító szervezetek működési költségei a produkciós kiadások emelkedése miatt növekedtek előző működési helyükön végzett tevékenységükhöz viszonyítva. 2006. évben a működési célú állami támogatás a Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Kht.-nál csökkent, a Nemzeti Táncszínház Kht.-nál és a Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeumnál feladatellátásuk bővülése következtében jelentősen nőtt.

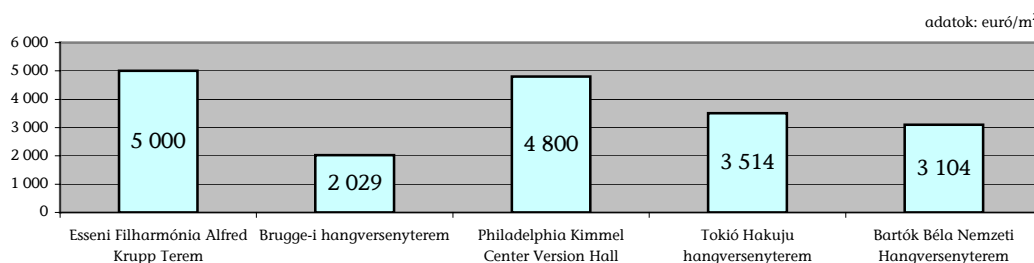
A Művészetek Palotája Kft. a látogatottsági és kihasználtsági mutatók alapján eredményes szakmai működtetést és koordinálást végez a létesítményben, amely kulturális produkciói és látogatottsága révén a hazai és fővárosi kulturális élet elismert intézményévé vált.

Összességében a PPP-konstrukciótól várt előnyök részben teljesültek. A létesítmény innovatív megvalósítása sikerrel járt. A beruházás folyamán pót- és többletmunka, abból származó többletköltség nem merült fel. A magánpartner szerepvállalását nehezítette a különböző szemléletű újabb és újabb partnerekkel való együttműködés, az eljáró állami szervek részéről kezdeményezett lényeges funkcióváltozás, a létesítményeket használó szervezetekben bekövetkezett változás és a pénzügyi konstrukció alapvető megváltoztatása. Ezért a beruházás befejezésére kitűzött határidő nem teljesült, 2002. november 30. helyett a Művészetek Palotáját többszöri határidő módosítás után 2005. március 15-én adták át. **A dokumentumokból kitűnik, hogy időről időre inkább a magánpartner elkötelezettsége, mint tudatos állami akarat lendítette a megvalósulás felé az Európában is egyedülálló több-funkciós művészeti komplexum beruházását.**

Az eredeti konstrukció szerződéseiben a fejlesztés államháztartáson kívüli elszámolásának lehetőségét nem vették figyelembe, és mivel ez nem volt alapvető cél, így a kockázatok megosztását sem rögzítették. A 2005-ben megkötött – az Eurostat által is PPP-nek minősített – szerződésben a rendelkezésre állási kockázatok többségét a magánpartner viseli. Az Eurostat 2005. évi állásfoglalása ennek ellenére, az eredeti konstrukció alapján költségvetési hiányt növelő tételnek minősítette a beruházást, tehát a költségvetési hiány elkerülése – ami a PPP konstrukcióra való áttérés egyik fő indoka volt – nem teljesült¹⁸.

Az állami- és magánszféra együttműködése a Művészetek Palotája projekt megvalósításával funkcióit betöltő, magas színvonalú kulturális létesítményt eredményezett. A 2005. év elején átadott létesítmény megfelelő feltételeket biztosít a kulturális események színvonalas megtartására. Magas színvonalú infrastruktúrával rendelkezik és ez alapvetően alkalmas a kulturális, szakmai, háttér- és egyéb, kiszolgáló tevékenységek elvégzésére. A magyar zenei élet gazdagodott egy kiemelkedő akusztikájú, nemzetközi színvonalú hangversenyteremmel. A beruházás – az alapterület 17 000 m²-es növekedése, a műszaki tartalom egyidejű csökkentése mellett – a tervezett 31,3 Mrd Ft-os költségkereten belül valósult meg. A fejlesztési összeg 49,9%-át kitevő hangversenyterem fajlagos beruházási költségei nemzetközi összehasonlításban is megfelelőek, átlag alattiak (3104 euro/m²). A létesítmény 2006. évben a „nagyközönségnek nyújtott termékei és szolgáltatásai” alapján elnyerte a „FIABCI Prix d’ Excellence 2006” nemzetközi ingatlanfejlesztési dívját.

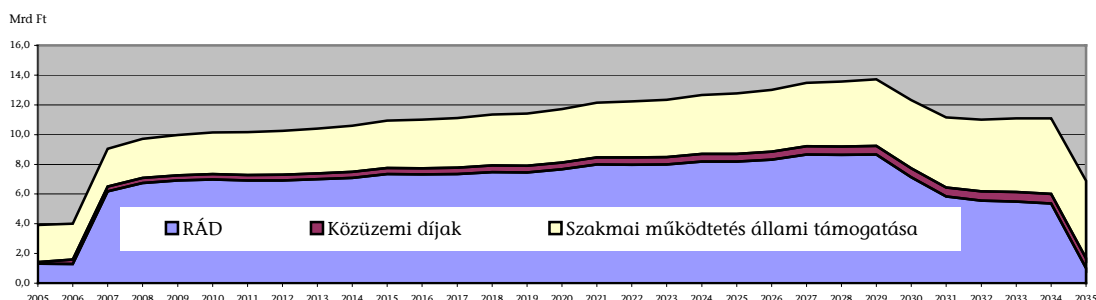
Hangversenytermek fajlagos beruházási költségei
(nemzetközi összehasonlítás alapján)

A projekt megvalósítása során a kulturális-szakmai érdekek érvényesítése a szakmai koncepció és a funkciók tisztázatlansága miatt nem teljes körű eredményességgel valósult meg.

¹⁸ Az Eurostat jelentése szerint az eredeti szerződéses konstrukcióban a projektársaságokat kifejezetten e beruházás megvalósítására hozták létre, és a Kormány ellenőrzése alatt álló egységeket arra kötelezték, hogy előre meghatározott időben és összegért megvásárolja a társaságok üzletrészeit. Az Európai Unió nemzeti számla módszertan szerinti pénzügyi lízing konstrukcióban 2005-re már megépült létesítményt állami beruházásként kellett figyelembe venni. A KSH a projekt költségeket – beruházási költségek, valamint a futamidő első két évében a csökkentett és a tervezett RÁD közötti összeg különbsége – 177,3 M €-ot (250 Ft/€ árfolyamon 44,3 Mrd Ft-ot) hiányként elszámolta.

A Művészetek Palotája projekt teljes pénzáramlása
(összesen 335,2 Mrd Ft; ebből RÁD 206,9 Mrd Ft, közüzemi díjak 14,4 Mrd Ft,
szakmai működtetés állami támogatása 113,9 Mrd Ft nominál értéken, áfa nélkül)

A helyszíni ellenőrzés megállapításainak hasznosítása mellett **javasoljuk:**

a Kormánynak:

1. Készítse elő az államháztartásról szóló törvény és végrehajtási szabályainak módosítását, melyek a PPP formában megvalósuló beruházásokról, együttműködésekről rendelkeznek, tekintettel e háttérszabályozás hatályos jogrendszerünkben való hiányára.
2. Szabályozza a PPP-konstrukció egységes eljárásrendjét, ennek keretében következetesen érvényesítse az állam megrendelői szerepét; kötelezően írja elő a projekttervek egységes bírálati szempontjai között a megvalósíthatósági hatástanulmányok, a közszféra összehasonlító érték (PSC) számítással megalapozott finanszírozási, döntési változatok elkészítését, egységes módszertani eljárás alkalmazását, valamint – az Eurostat eddigi állásfoglalásait elemezve – kockázat-megosztási modell kialakítását.

az oktatási és kulturális miniszternek:

1. Kezdeményezze a rendelkezésre állási szerződés üzemeltetéssel összefüggő feltételeinek a pontos meghatározását, ellenőrizhető adatok hiányában az üzemeltetési díjtektelek független szakértő általi felülvizsgálatát.
2. Alakítsa ki
 - a) megfelelő monitoring, értékelő és ellenőrzési rendszert, a díjfizetést érintő üzemeltetési változások nyomon követésére;
 - b) teljesítésigazolási rendet és kontrollálható módszert a nem megfelelő teljesítés miatti szankciók szerződés szerinti érvényesítésére.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. AZ ÁLLAMI ÉS VÁLLALKOZÓI SZFÉRA EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL MEGVALÓSULT PROJEKT ELŐKÉSZÍTÉSÉNEK ÉS LEBONYOLÍTÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSE

1.1. A Művészetek Palotája projekt állami megrendelői előkészítése

A projekt előkészítése során az állami szerepvállalás és érdekérvényesítés részben volt eredményes. A beruházást előkészítő programterv hiánya miatt a létesítmény megvalósulásának folyamatát szakmai koncepcióváltozás és funkcióváltozás egyaránt jellemezte.

Az állami kulturális célokat, prioritásokat kormányprogramok rögzítették, amelyekben kifejezésre jutott, hogy serkenteni kell a kulturális javak iránti igényt, és gondoskodni kell e kulturális igények – magas színvonalon történő – kielégítéséről.

A kormányprogramokhoz kapcsolódóan létesítményfejlesztési koncepciót a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma (továbbiakban: NKÖM) nem készített. A középtávú beruházási programban összesen 32,6 Mrd Ft összegű fejlesztés – múzeumi rekonstrukciók, örökségvédelmi beruházások, kastélyprogram folytatása, stb. – szerepelt. Ez **a fejlesztési program nem tartalmazta a Művészetek Palotája projektet.**

A TriGránit cégcsoport a pesti Duna-parton Millenniumi Városcsopont elnevezéssel 2000-ben ingatlanfejlesztési programot indított, mely sokfunkciós, kulturális, szabadidős és turisztikai központ megteremtését tűzte ki célul¹⁹. A NKÖM támogatta a befektetői szándékot, és a 2000. év során folytatott megbeszélések eredményeként döntött arról, hogy részt vesz a fejlesztésben.

A projekt megvalósításának lehetőségeiről megalapozott gazdasági számításokkal alátámasztott hatástanulmány, a hagyományos állami beruházás és üzemeltetés hipotetikus értékével történő összehasonlító érték (PSC) számítás a Megrendelő részéről nem készült. A lehetséges konstrukciókat előzetesen értékelték, nem hasonlították össze egymással, a ráfordításokat és hatásokat nem határozták meg. A projekt előkészítésének szakaszában pályázatot, tendert – jogszabályi kötelezettség hiányában – nem írtak ki, a beruházás megvalósítását gazdasági társaságok bonyolításában, magántelken tervezték.

¹⁹ A TriGránit csoporthoz tartozó Duna Sétány Székház Kft. 2000. március 30-án megvásárolta a Nemzeti Színház szomszédságában lévő 38017/35 helyrajzi számú területet további 11 telekkel együtt 2,4 Mrd Ft-ért a Kincstári Vagyon Igazgatóságtól.

A NKÖM egy kulturális létesítményeket is magában foglaló ingatlanfejlesztési programhoz csatlakozott, nem egy előzetesen kidolgozott létesítményfejlesztési elképzeléshez keresett beruházót vagy kivitelezőt

A 2000. október 31-én aláírt első együttműködési megállapodás még csak a Modern Magyar Művészetek Múzeumának (MMMM) felépítéséről szólt, majd az alig másfél hónap múlva – 2000. december 7-én – megkötött újabb megállapodás már a Hagyományok Háza (HH) megépítését is tervbe vette. 2001 júniusában pedig a Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekar és Kottatár Kht. elhelyezésére szolgáló épületrészt is beillesztették a fejlesztési programba.

A projekt kezdeti stádiumában a majdani létesítményben működő kulturális intézményeket közvetlenül nem keresték meg, az első tájékoztatókat 2001. kora őszén tartották. A beköltözők lehetséges körét sem az előkészítés első lépéseként határozták meg.

A projekt indításakor a minisztérium nem rendelkezett megalapozott, részletesen kimunkált szakmai koncepcióval.

A Duna Sétány Székház Kft., a TriGránit Fejlesztési Rt., valamint a NKÖM között 2000-ben kötött együttműködési szerződésekben a minisztérium vállalta, hogy 2000. december 15-ig az építészeti tervezés alapját képező részletes szakmai programot készít és ad át a szerződő partnerek részére, melynek megvalósulását folyamatosan ellenőrzi. A 2001. június 25-én létrejött együttműködési szerződésben a szakmai program átadásának időpontja 2001. július 10-e volt.

A minisztérium megbízásából szakértők által készített, különálló szakmai programok eltérő szinten és részletezettséggel fogalmazták meg a Megrendelő által elvárt igényeket. Elmaradt annak vizsgálata, hogy a három külön-külön elkészített program megvalósítható-e a kijelölt építési ingatlanon. A szakértők megbízásának alapjául szolgáló szakmai célok, követelmények dokumentumai, illetve megbízási szerződéseik a minisztériumban nem voltak fellelhetők.

A szakmai programok a beruházás befejezéséig többször is módosultak, ennek megfelelően az intézmények közötti területmegosztás is folyamatosan változott. A programokat alapvetően a 2002. évi kormányváltás után módosították. A NKÖM szakértő grémiumokat kért fel a szakmai programok véleményezésére, átdolgozására, melyekben már a majdan beköltöző intézmények képviselői is részt vettek.

A Modern Magyar Művészetek Múzeumába eredetileg a Vasilescu-hagyaték bemutatását és XX. századi magyar művek állandó kiállítását tervezték. A kormányváltást követően ez a koncepció megváltozott. Döntés született arról, hogy a Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum költözik a létesítménybe. A koncepcióváltás következtében az épületet áttervezték, külön bejáratot kapott a múzeum, nőtt a kiállítási terület, megváltozott a kiállítótér megközelítése.

A Hagyományok Háza szakmai koncepcióját az intézmény miniszteri biztosa készítette, további szakértők bevonásával. Különböző időszakok döntései alapján a tervezett kézműves műhelyek kikerültek, majd visszakerültek az épületbe, beépítésre került a könyvtár.

A Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Kht.-nak a létesítményben történő elhelyezéséről azzal a megkötéssel döntöttek, hogy a Nemzeti Koncertterem „befogadó” jelleggel működik. Az eredeti tervekben szereplő kórus próbatermek a projekt megvalósítása során kikerültek a programból, végül mégis visszakerültek, hogy biztosított legyen a zenekar és az énekkar együttes elhelyezése.

A funkcionális változásokkal összefüggésben jelentősen növekedett a beépítendő összes terület.

2001-ben a miniszter 37 415 bruttó m²-ben maximálta az épület alapterületét. A NKÖM különálló szakmai programjait azonban ekkora épület nem tudta befogadni. 2001. év végén 41 271 bruttó m²-ben határozták meg a szükségletet, ami a szakmai és működési igények figyelembevételével 2003. évben 44 432 m²-re bővült. A létesítmény végleges bruttó alapterülete parkolók nélkül 53 170 m², parkolókkal együtt 76 403 m².

A műszaki tartalom ezzel párhuzamosan csökkent. Egyes műszaki megoldások elmaradtak (pl. múzeumi rámpa, klímahomlokzat), a függőleges közlekedési útvonalak is módosultak, a liftek által kiszolgált szintek száma csökkent.

Az épületegyüttes szakmai programjaként szolgáló egységes beruházási előkészítő programterv hiánya okozta a terület 100%-os beépítési adottságát teljesen kitöltő, azt magassági irányban meghaladó épületkubaturát, a program megvalósítási időszakra tolódott további bővülését, majd a maximális fejlesztési összeg tarthatósága érdekében végrehajtott racionalizálást.

A fejlesztésre vonatkozó megállapodások megkötésekor **nem volt egyértelműen kialakított koncepció a többfunkciós létesítmény szakmai működtetésének módjáról.**

A kormányváltás előtt és azt követően több tervezet is született szakmai körökben a három önálló intézmény otthonát biztosító létesítmény – kiemelten a Nemzeti Koncertterem – szakmai működtetésével kapcsolatban. Ezekben elsősorban a bent lakó intézményeket javasolták programszervezői feladatok ellátására, koordinációs feladatokat ellátó Igazgatói Tanáccsal, de felmerült az önálló Programigazgatóság ötlete is.

A szakmai működtetés módjára vonatkozó döntés 2003-ban született meg. Eszerint az eredetileg műszaki üzemeltetést ellátó **Művészetek Palotája Kft. (korábbi nevén Kultúr-Part Kft.) feladatává vált az épületegyüttes intézményi használatba nem adott területeinek szakmai működtetése, gazdaságos hasznosítása.** A kibővült feladatkör együtt járt a kft. dolgozói létszámának, és ez által férőhely- igényének növekedésével is.

A beköltöző intézmények önállóságuk csorbításától tartottak az intézkedés következtében. A minisztérium kifejezésre juttatta, hogy garantálja a beköltöző intézmények szakmai, szervezeti önállóságát, a területek egy részével – a gazdaságos üzemeltetés, a szabad kapacitások maximális kihasználása érdekében – azonban nem kizárólagosan rendelkeznek.

A kizárólagos használatú terület csökkenése miatt 2004-ben a HH kezdeményezte a kulturális örökség miniszterénél a korábbi – Corvin téri – székházukban való működés folytatását, melyet a tárca vezetője jóváhagyott. Ennek következtében nem költözött be a HH a szakmai programjuk alapján tervezett épületrészbe, azt a Nemzeti Táncszínház használja. A műszaki átadás előtt alig fél évvel át kellett gondolni, és a lehető legkevesebb átalakítással megoldani a speciálisan a HH céljaira kialakított terület hasznosítását.

A HH elhelyezését biztosító épületrész átalakítása – a lehetőségekhez képest – megoldódott. Van azonban olyan helyiség (pl. a könyvtár), melyet kifejezetten a HH céljaira alakítottak ki, és jelenleg nem megfelelően hasznosul. **A szakmai működtetésre vonatkozó koncepció késői, 2004. évi kialakítása az állami érdekek szempontjából hátrányos volt.**

1.2. **A Művészetek Palotája projekt előkészítésének szabályozási feltételei, jogi megalapozottsága**

A Művészetek Palotája projekt indításakor 2000-ben a köz- és magánszféra együttműködésének jogszabályi kereteit nem alakították ki. **A koncessziós és közbeszerzési törvényi keretek mellett nincsen speciális törvényi szintű PPP-szabályozás, hiányzik az ezzel összefüggő állami eljárási rend, ami biztosítja az egységes projektelbírálást.**

A Kormány az állami és a magánszektor közötti fejlesztési, illetve szolgáltatási együttműködés (PPP) újszerű formáinak szabályozott keretek közötti bevezetése érdekében 2003-ban alkotta meg a 2098/2003. (V. 29.) Korm. határozatot, mely alapján létrehozta a PPP Tárcaközi Bizottságot.

A Bizottság feladata az érdekelt minisztériumokkal és országos hatáskörű szervezetekkel egyeztetve előkészíteni a szükséges jogi szabályozási javaslatokat, véleményezni a PPP projekt terveket, és figyelemmel kísérni, valamint értékelni azok megvalósítását. A kormányhatározat nem tette és jelenleg sem teszi kötelezővé a PPP projektek Bizottság általi véleményezését.

A Bizottság 2003. augusztus 11-én jelentést készített a Gazdasági Kabinet részére. Ebben javasolták, hogy a PPP projektek társ-előterjesztője a pénzügyminiszter legyen, és minden PPP projektről a Kormány döntsön. A javaslatok nem hasznosultak, a Kormány nem módosította a 2098/2003. (V. 29.) Korm. határozatot, és eljárásrendet szabályozó Korm. rendelet sem készült.

A köz- és magánszféra együttműködésének nem megfelelő szabályozottsága, az állami eljárásrend hiánya nem biztosította a projekt előkészítése során az állami érdekek teljes körű érvényesítését. A köz- és magánszféra együttműködésének jogi szabályozottsága jelenleg sem kielégítő.

A Tárcaközi Bizottság – kötelező benyújtás hiányában – nem véleményezte a Művészetek Palotája beruházás köz- és magánpartnerség (PPP) keretében megvalósuló szolgáltatásvásárlási konstrukcióvá történő átalakításának dokumentumait.

A Művészetek Palotája projekttel kapcsolatban 2001-2005. évek között keletkezett kormány-előterjesztések az Együttműködési Szerződésekben foglaltak megvalósítására irányultak. Az előterjesztések alapján az alábbi kormányzati döntések születtek:

1118/2001. (X. 19.) Korm. határozat kijelölte a projekt alapvető kereteit, jóváhagyta a kijelölt területet, a felépítendő épületegyüttest, a beruházást végrehajtó projekt társaságok alapítóit. Felhatalmazta a pénzügyminisztert a beruházás megvalósításának finanszírozását biztosító kormányzati kezességvállaláshoz szükséges intézkedések megtételére.

1135/2001. (XII. 18.) Korm. határozat a projekt megvalósításához és üzemeltetéséhez készfizető kezességet biztosított 52 Mrd Ft értékhatárig. A Korm. határozat meghozatalára a Kormány a 2000. évi CXXXIII. törvény 109. § (9) bekezdés hatalmazta fel.

1034/2002. (IV. 12.) Korm. határozat arról döntött, hogy a NKÖM által létrehozott üzemeltető kft. törzstőke-emelésének forrását a NKÖM fejezetében, az ott megjelölt összegben, éves bontásban kell betervezni. 1106/2002. (VI. 14.) Korm. határozat hatályon kívül helyezte a 1034/2002. (IV. 12.) Korm. határozatot.

1026/2005. (III. 11.) Korm. határozat engedélyezte a Művészetek Palotája beruházás köz- és magánpartnerség keretében megvalósuló szolgáltatásvásárlási konstrukcióvá történő átalakítását, 30 éves futamidejű rendelkezésre állási szerződéssel.

A Művészetek Palotája beruházás eredeti koncepciójában az Együttműködési Megállapodásokat bérleti és üzletrész adásvételi szerződések egészítették ki.

A bérleti és üzletrész adásvételi szerződéseket 2001. december 19-én kötötték meg a felek. A bérleti szerződések szerint a NKÖM által alapított Kultúr-Part Kft., az átadást követő 10 évre bérbe veszi az épületegyüttest a Projektársaságoktól.

Az üzletrész adásvételi szerződések alapján a Kultúr-Part Kft. az épület átadásától számított 3 éven belül megvásárolja a Duna Sétány Székház Kft.-nek a Projektársaságokban fennálló üzletrészét, így megszerzi az épület tulajdonjogát is, ennek következtében az épület közvetlen az állam tulajdonába kerül.

A Művészetek Palotája megvalósulását segítő előterjesztések, határozatok nem voltak minden esetben megalapozottak, ugyanis azok a Művészetek Palotája beruházás finanszírozásához és a létesítmény működtetéséhez szükséges évenkénti összegek együttes fedezetét a NKÖM költségvetésében nem biztosították.

1.3. A finanszírozási konstrukció megalapozottsága, optimalizálása a projekt előkészítésekor

Az eredeti pénzügyi változat teljes egészében növelte volna a költségvetési hiányt, a köz- és magánszféra együttműködésében kialakított konstrukció nem volt optimális. Az eredeti bérleti díj fizetési és üzletrész vásárlási konstrukciónál a kockázatok megosztását a szerződésekben nem rögzítették – a beruházási kockázatot ténylegesen a magánpartner viselte –,

ebben az esetben pénzügyi lízingről volt szó. Az európai uniós nemzeti számla módszertan (ESA '95) szerinti pénzügyi lízing esetében a projektet állami beruházásként kell elszámolni, és teljes összegében növeli a költségvetési hiányt.

A beruházás kiadási többletigénye a működtetéssel együtt – a fejezeti költségvetés főösszegének közel egyötöde – a költségvetés bázisszemplétű logikáját követve nem, vagy csak a fenntartott intézményrendszer egészének működését tartósan hátrányosan érintő intézkedésekkel lett volna finanszírozható.

A Művészetek Palotája projektjénél a lízingbe vevő, a Magyar Állam választotta ki az eszközt, amit az eladó közvetlenül neki szállított le. A bérbeadó a szerződés lejártakor nem kapja vissza az eszközt, az közvetve az állam tulajdonába kerül. Az ESA '95 szerint az operatív lízing konstrukció esetén a beruházás nem növeli a költségvetési hiányt, de a bérbeadó a szerződés lejártakor visszakapja az eszközt, ami az állam számára nem kedvező feltétel.

A Magyar Állam 2001-ben készfizető kezességet vállalt 52 Mrd Ft értékben a bérleti díj fizetésére és projektársaságok üzletrészeinek megvásárlására. Az Eurostat ajánlása szerint a kezességvállalás önmagában nem jelenti az eszköz besorolásának alapját, mert az ESA '95 rendszerében az ilyen garanciákat feltételes kötelezettségnek tekintik, ugyanakkor a garancia lehívása átsorolást von maga után.

Az Együttműködési Szerződésben a projekt költségvetését nem határozták meg, azt az üzleti tervekben rögzítették. A maximális fejlesztési költség 31 298 M Ft + áfa volt, melynek 70%-át (21,9 Mrd Ft) bankhitel, 30%-át (9,4 Mrd Ft) saját erő alkotta.

A hitelt a magánpartner vette fel az OTP Kereskedelmi Bank Rt.-től és az MKB Rt.-től 10 éves futamidőre, 2005-2014-es törlesztési idővel, az éves kamatláb háromhavi EURIBOR és a vonatkozó kamatfelár volt. Az állam fix 5%-os kamatot fizetett volna a magánpartnernek, ami az Államadósság Kezelő Központ adatai alapján megfelelő mértékű volt.

Az eredeti együttműködési konstrukció szerint a beruházási összeget a Magyar Állam bérleti díj (40,2 Mrd Ft) és üzletrész vételár (11,8 Mrd Ft) formájában törlesztette volna. A projektek megvalósítására létrehozott Projektársaságok alapításkori jegyzett tőkéje társaságonként 10 M Ft volt, amelyből a NKÖM 100 E Ft-ot biztosított.

A Művészetek Palotája projekt eredeti pénzügyi konstrukciója

adatok: M Ft

	Duna Múzeum	Hagyományok Háza	Nemzeti Filmharmónia	Összesen
1. Adósságszolgálat	6967,4	7665,6	14 604,9	29 238,9
2. Adók+biztosítás+adminisztráció	954,3	868,2	1127,1	2949,6
3. Áfa	1980,5	2133,5	3932,9	8046,9
I. Bruttó max. bérleti díj (2004-2013) 1-3.	9902,2	10 667,3	19 664,9	40 234,4
II. Max. üzletrész vételár (2004-2006)	2795,5	3064,1	5894,4	11 754,0
Összesen (I-II)	12 697,7	13 731,4	25 559,3	51 988,4

Az üzletrész adásvételi szerződésekben rögzítettek szerint a Duna Sétány Kft. vállalta, hogy a Duna Múzeum Ingatlanfejlesztő Kft. törzstőkéjét 2465,8 M Ft-ra, a Hagyományok Háza Ingatlanfejlesztő Kft.-jét 2239,3 M Ft-ra és a Nemzeti Filharmónia Ingatlanfejlesztési Kft.-jét 4684,2 M Ft-ra, összesen 9389,3 M Ft-ra emeli fel.

Az eredeti pénzügyi változat szerint a létesítményhez szükséges parkolók megépíttetése a Duna Sétány Székház Kft. által alapított, Duna Parkoló Ingatlanfejlesztő Kft. feladata. A parkolóhelyeket a projektársaságok 1,5 M Ft + áfa összegért váltották volna meg. A jelzett összeg a projektköltségek részét képezte. A NKÖM újabb elképzelése szerint azonban a Parkoló projektet integrálták a Művészetek Palotája projektbe, oly módon, hogy a Duna Parkoló Ingatlanfejlesztő Kft. üzletrészei a projektársaságok tulajdonába kerültek.

1.4. A Megrendelő igényeinek, szakmai szempontjainak érvényesülése a Művészetek Palotája tervezése és kivitelezése során

A Művészetek Palotáját alkotó egyes elkülönült funkciójú épületek tekintetében beruházóként a Duna Sétány Székház Kft. és a NKÖM által 2002 elején megalapított speciális **projektársaságok**, azaz a Duna Múzeum Ingatlanfejlesztő Kft., a Hagyományok Háza Ingatlanfejlesztő Kft. és a Nemzeti Filharmónia Ingatlanfejlesztési Kft. (továbbiakban: Projektársaságok) **feladatát képezte, az épületegyüttes megépíttetése**. A Projektársaságokban a NKÖM üzletrésze a társasági szerződés alapján biztosította a vétőjogot, és ezzel az állami érdekérvényesítés lehetőségét.

A beruházó a 2000. év őszén hirdette meg a tervezői pályázatot²⁰, míg a szakmai programok ezt követően készültek el. Ebből következően az épület funkcióit – a műszaki tartalmat részletesen meghatározó dokumentációkat – a pályázati kiírás nem tartalmazta.

A vállalkozói szerződéses megállapodást 2002. március 21-én írták alá. A projekt kulcsrakész kivitelezését a Projektársaságok az Arcadom Rt.-re bízták. A szerződés feltételei a FIDIC elvekre épültek.

Az építkezés megkezdése után elkezdődött a tervmódosítások előkészítése, ennek megfelelően a létesítményben elhelyezett intézmények közötti területmegosztás folyamatosan változott az egységes beruházási programterv és a kialakulatlan szakmai elképzelés hiánya miatt.

A szakmai testületek által megfogalmazott igények érvényesítésére a minisztériumnak az aláírt szerződések keretein belül volt módja. A kivitelező azonban kifejezte készségét a megrendelő által megfogalmazott változtatási igények beruházási programba történő beillesztésére. Előfordult azonban, hogy a tervellá-

²⁰ A Duna Sétány Székház Kft. a tervezői pályázat alapján a Zoboki, Demeter és Társaik Építészirodával kötött tervezési szerződést azzal, hogy a tervezéssel kapcsolatban az NKÖM ellenjegyzési joggal rendelkezik.

tás – és így a megvalósítás – ütemében késedelmet okozott a NKÖM jóváhagyásának (vétójog) elhúzódnása.

A beruházó a tervek átdolgozásával folyamatosan dokumentálta a változásokat, amelyekkel történő egyetértést az érintett intézmények vezetői aláírásukkal igazoltak.

A szakmai programok többszöri változása, valamint a funkcionális változások NKÖM általi jóváhagyásának esetenkénti elhúzódnása hátrányosan befolyásolta a közpénzek felhasználásának hatékonyságát. Összességében azonban a megrendelői igények, valamint azok módosulásai a beruházás műszaki tervezésében, a megvalósult épület műszaki előkészítésében és a kivitelezésben érvényre jutottak.

A kulturális szakmai programok alapvetően teljesültek; az a cél, hogy színvonalas kulturális és művészeti központ jöjjön létre, megvalósult. A multifunkcionális épület és annak technikai felszereltsége lehetőséget nyújt, alkalmas a kulturális események rendezvények színvonalas megtartására.

Az épületnek – a művészeti ágak együttes jelenlétét megfogalmazó alapkoncepciónak megfelelően – állandó lakói: a Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum, a Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Kht., valamint a Nemzeti Táncszínház Kht. A közös, impozáns előcsarnok, a büfék, az étterem, a kávéház, a cd- és könyvesboltok, a panoráma teraszok a közönség számára egész napos programlehetőségeket kínálnak.

A Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum Magyarország egyetlen olyan múzeuma, amely kizárólag kortárs művészetet gyűjt és mutat be, s jelentős nemzetközi és magyar képzőművészeti gyűjteménnyel rendelkezik.

A múzeum épületen belüli tér kialakításában a célszerűsége, áttekinthetősége és a funkcionális flexibilitásra törekedtek. A funkcionális lehetőségeket a természetes és mesterséges fények ideális arányán túl, a terek változtathatósága, a tágas kiállítási terület biztosítja. Szakértői vélemények szerint a múzeumtechnikai infrastruktúra megfelel a nemzetközi múzeumtechnológiai elvárásoknak.

Nemzeti Filharmonikus Zenekar Énekkar és Kottatár Kht. elhelyezése, működése megoldódott a létesítmény megvalósulásával. A koncertterem minden korszak műveinek bemutatásához kiemelkedő akusztikai körülményeket biztosít.

A minőségi akusztikát szolgálja a zenekari pódium és a nézőtér fölé is benyúló három, külön-külön mozgatható elemből álló hangvető ernyő. Az ernyő a magasságának megfelelő beállításával teljesen különböző hangszerelésű zeneművek számára is ideális akusztikai viszonyok teremthetők meg. Ugyancsak a változtatható akusztikát szolgálja a pódium és az oldalfalak mentén elhelyezkedő 48 zengőkamra. Ezek a nagyméretű ajtók mozgatásával a koncertterem térfogatát, ezáltal az utórezgési időt is módosítják. A koncertterem teljes körbefüg-gönyözésével „hangstúdióként” is funkcionál.

A Nemzeti Táncszínház Kht.-nak a Művészetek Palotájában telephelye van, ahol éves szinten 100 (próba és előadás) nappal rendelkezik. A Színház akusztikai kialakításának köszönhetően a táncprodukciók mellett alkalmas

komolyzenei koncertek, kamaraoperák, dzsesszműsorok befogadására és prózai előadások megtartására is.

A Fesztivál Színház 750 m²-es színpada, oldalszínpaddal, vetítésre alkalmas hátsó színpaddal és a díszletezést szolgáló felső gépészettel rendelkezik, amely színpadsüllyesztőkkel és forgószínpad berendezéssel egészül ki. A színházterem mennyezete nyitható, különlegessége a mobil színpadnyílás, amelynek mérete – az aktuális produkció igénye szerint – változtatható.

A Művészetek Palotája nemzetközi elismerését jelenti, hogy elnyerte az ingatlanfejlesztési Oscar-díjként számon tartott „FIABCI Prix d' Excellence 2006” kitüntetést az úgynevezett „specialized” kategóriában, melyben a nagyközönségnek termékeket és szolgáltatásokat kínáló épületeket díjazták.

A FIABCI minden évben megrendezi a Nemzetközi Ingatlanfejlesztési Nívódíj Pályázatot (Prix d' Excellence), amelynek célja a legsikeresebb ingatlanfejlesztések kiválasztása. Az elbírálás fő szempontja a FIABCI alapelveinek megfelelően az, hogy "az adott ingatlanfejlesztés milyen színvonalon és hogyan szolgálja a társadalmi érdekek érvényesülését".

A létesítmény összességében megfelelő feltételeket biztosít a kulturális események színvonalas megtartására, hozzájárul a látogatók művelészetének biztosításához.

Alapvetően alkalmas a kulturális szakmai háttér- és egyéb kiszolgáló tevékenységek elvégzésére. Az épület strukturális adottságaiból következő szűkös helykialakítás miatt nem kielégítőek az öltözés, pihenés, próbák feltételei.

Ugyanakkor, a használó intézmények részéről vannak olyan szakmai elvárások, amit a megvalósításkor nem tudtak érvényesíteni, vagy a működés során jelentkeztek olyan technikai hiányosságok, melyek a beruházás kivitelezéséből származnak.

A Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeumnál elmaradt a fotóműterem, nem teremtődtek meg a rezidencia program megvalósításához szükséges feltételek. A raktárak ma még megfelelnek az igényeknek, de gondot okoz a göngyöleg tároló hiánya. Az irodahelyiség kevés és szűkös, nincs tárgyaló, gondot okoz a munkatársak, valamint a gyakornokok és a külföldi kurátorok elhelyezése. Rossz az épület külső és belső feliratozása, hiányoznak a megfelelő útbai-gazító feliratok és táblák.

A Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Kht.-nál a pihenésre rendelkezésre álló társalgó az átlagosan 80 fős zenekari létszámból mindössze kb. 20 fő befogadására alkalmas. A kórusnak nincs társalgója. A megfogalmazott szakmai elvárásokból a tágasabb szólampróba helyiségek igénye nem teljesült. A raktározási igény az épületen belül nem megoldott.

A Nemzeti Táncszínház Kht. 452 fős nézőterén csak 350 helyről lehet jól látni az előadást. A láthatóság javítására belsőépítészeti eszközökkel keresnek megoldást, kialakítására még nincs megfelelő terv. A Fesztivál Színház utólagosan kialakított büféjéhez nincsen megfelelő méretű társalgó. Az egész napos próbák

vagy dupla előadások alkalmával a művészek csak az öltözőkben pihenhetnek, várakozhatnak. Nincsen lehetőség a színpadon kívüli operatív megbeszélésre.

A látogatók kényelmét kedvezőtlenül befolyásolja a vendégforgalom vertikális közlekedésének problémája és a mélygarázs működése.

A liftek kapacitása csúcsidőben nem elégséges, gyakori a szűk lépcsőházakban való fel- és lemenetel. Az épületen belül a vendégforgalom függőleges közlekedési útvonalai az eredeti engedélyezési tervhez képest módosultak. A liftek számát a kontrolling jelentésben foglaltak szerint a tervezett 23-ról 18-ra csökkentették, végeredményben a szintek között szűkös kapacitású közlekedési lehetőségek alakultak ki.

Az épület alatti 3 szintes mélygarázs működése, forgalmi rendje nehézséget okoz. A használatbavételtől eltelt időszak alatt hozott intézkedések (sorompók áthelyezése, nagyszámú kisegítő személyzet alkalmazása, tájékoztató rendszer kiegészítése, a falakra tájékoztató jelzések felfestése, védőeszközök elhelyezése) a közlekedést és annak balesetmentességét segítették elő, de a probléma végleges megoldását nem eredményezték.

A garázs ürítését jelentősen lassítja a közvetlen környezet közötti kapcsolati szerkezetének megoldatlansága, az itt szükséges átfogó fejlesztések elmaradása is. Az eredeti tervek szerint ugyanis egyes funkciókat – pl. parkolás, vendéglátás – a Művészetek Palotája közelébe tervezett, de meg nem épült további létesítmények (Kongresszusi Központ, Szálloda, Kaszinó) elégítették volna ki. Problémát jelent a közúti kapcsolatoknak a környezet közlekedési rendszerébe való integrálása, valamint az ilyen léptékű létesítmények forgalmát kezelni képes közlekedésfejlesztés hiánya, elmaradása.

1.5. A kötelező műszaki előírások, a megállapodás szerinti határidők betartása, valamint beruházás-gazdaságossági szempontok figyelembevétele

A telek beépítési tervére a városrészt érintő, a Világkiállítási Törvényben kijelölt terület, többször módosított, részletes rendezési tervének szabályai (továbbiakban: RRT) voltak az irányadók. **A létesítmény tervezett és megvalósított funkciója alapvetően megfelelt az RRT-nek. Az RRT egyes (zöldtetőre és párkánymagasságra vonatkozó) előírásainak alkalmazása alól felmentést kaptak. Az építési engedélyeket és a használatbavételi engedélyt megkapta a létesítmény.**

Az RRT-nek a területre vonatkozó előírásai kimondják, hogy: Nem magas tetővel fedett tetőkön tetőkert kötelező. Engedély csak az egész területre kiterjedő építészeti látványterv alapján adható (RRT. 8. és 9. §) Az RRT által megengedett párkánymagasságok északi oldal $31\text{ m} < p_m < 40\text{ m}$, déli oldal $25\text{ m} < p_m < 28\text{ m}$. A szabályozási terv által megengedett párkánymagasságokat az elkészült engedélyezési tervek jelentősen túllépték. Az északi oldalon teljesült az előírás, de a déli oldalon 12%-36%-os túllépés van.

A létesítmény megkapta a használatba vételi engedélyt, **azonban az engedélyezett tervektől eltérő megvalósítás, minőségi eltérések és elmaradt munkafázisok is megállapíthatók.**

A főbb hiányosságok: a mélygarázs forgalomtechnikai megoldása, a felvonók elmaradása, a mozgólépcsők alulméretezettsége, a légtechnikai rendszer gyenge energiahatékonysága, az egész épület, valamint a koncertterem és színházterem bevezető ajtóinak szűkös átérésztő képessége. Nem megoldott a VIP vendégek elkülönített mozgása az épületben, az akadálymentesség nem teljes körű.

Az épület funkciójában, a használó szervezetekben állami oldal kezdeményezésére bekövetkezett változások és a pénzügyi konstrukcióváltás miatt **az eredeti határidő, 2002. november 30-a helyett a Művészetek Palotáját 2005. március 15-én adták át.**

Az együttműködési megállapodást módosító szerződésben 2001. közepén a beruházás befejezésének határidejét 2003. december 31-re módosították. Az épület kivitelezésének – 2002. március 21-én kelt – ajánlati felhívásában a megvalósítás időszakát 24 hónapban határozták meg. A kivitelezői szerződések módosításában a Művészetek Palotája birtokba adásának dátumát 2005. január első napjában, végül 2005. április 1-jében jelölték meg.

A beruházás az üzleti tervekben rögzített 31,3 Mrd Ft maximális fejlesztési keretösszeget nem lépte túl. A hagyományos állami beruházásoknál jellemző a pót- és többletmunka²¹.

A maximális fejlesztési összegben belül 79,1%-ot képviseltek a kemény költségek (építési szerelési költségek, külső munkák, közművek, speciális technológia), 17,5%-ot a puha költségek (jogi költségek, biztosítás, ingatlanadó, fejlesztési díj, projektársaságok működési költségei, parkoló megváltás, bankhitellel kapcsolatos finanszírozás). A megnyitást megelőző próbaüzemeltetés a beruházás 2%-át, a tőkésített kamat 1,4%-át tette ki.

Az elérhető beruházási adatok tükrében a budapesti Művészetek Palotája és azon belül is – a terület 41,3%-át, a fejlesztési összeg 49,9%-át jelentő – a Nemzeti Hangversenytérterem beruházási költsége (3104 €/m²) nemzetközi összehasonlításban megfelelő, átlagos szint alatti volt (5., 6. sz. melléklet)²².

²¹ A kulturális területen a múzeumi rekonstrukciós projektek közül a Magyar Nemzeti Múzeum II. ütemét az eredeti vállalás ár 16%-át meghaladó árért, a Szépművészeti Múzeum kivitelezési szerződését 22,5%-kal magasabb összegért, a Magyar Természettudományi Múzeum kivitelezését 11%-kal magasabb áron valósították meg. Megállapította a múzeumi rekonstrukcióra előirányzott pénzeszközök hasznosításának ellenőrzéséről szóló 0401. sorszámú ÁSZ-jelentés (2004. február).

²² A TriGránit Fejlesztési Rt. adatai szerint – forrás: az EC Harris 2003. december 30-i keltezéssel kiadott, a Hagyományok Háza Kft. által készített jelentése – Nagy-Britanniában a Waterfront Hall, Belfast (2200 fős koncertterem) külső munkák nélküli építési költsége 3585 £/m² = 1 347 135 Ft, a The Lowry Centre, Manchester (1400 fős színház) külső munkák nélküli beruházási költsége 3854 £/m² = 1 448 218 Ft volt (a költségek 2003. év IV. negyedévre igazított árak, 1 £ = 375,77 Ft). A Nemzeti Hangversenytérterem fejlesztési költsége 3104 €/m² = 673 258 Ft (1 € = 216,9 Ft), ami az 5. és 6. sz. mellékletben szereplő, valamint a fenti adatokkal összehasonlítva is átlag alatti szintnek felel meg.

A kivitelezési szerződést 4 alkalommal módosították, ami 3,58%-os növekedést eredményezett a vállalási díjban, melynek végleges összege 24 887,9 M Ft volt. A projektnél 8%-os tartalékkeretet állapítottak meg. A fejlesztési összeg 49,9%-át az NF, 26,3%-át a HH (jelenleg Fesztivál Színház), 23,8%-át a Ludwig Múzeum megépítése jelentette.

A létesítmény technikai felszereltsége kulturális szakmai lehetőségek szempontjából kiemelkedő színvonalú, a költségmegtakarítások alapvetően nem az épület szakmai működését érintették.

1.6. A projektfolyamatok felügyelete az előkészítés és megvalósítás során

A projekt szakmai felügyeletét a NKÖM kezdetben a közigazgatási államtitkárság, illetve kabinetfőnök, majd miniszteri biztos, miniszteri meghatalmazott útján, szakértők bevonásával gyakorolta.

Feladatukat képezte a Művészetek Palotája létrehozása érdekében alapvetően a minisztériumra háruló feladatok ellátásának koordinációja, irányítása annak érdekében, hogy a beruházás a szerződésekben, a tervdokumentációban rögzített minőségben és határidőre megvalósuljon. A tevékenységi kör részét képezte a NKÖM képviselőjének ellátása, javaslattevés, véleményalkotás mindazokban a beruházást érintő ügyekben, amelyekkel kapcsolatban a döntési jogkör a minisztériumot illette meg. A miniszteri biztos feletti szakmai felügyeletet a miniszter látta el.

A miniszteri biztos/meghatalmazott/megbízott hatásköre a projekttel kapcsolatos minisztériumi adminisztráció befolyásolására, valamint a kapcsolódó gazdasági kérdések közvetlen eldöntésére nem terjedt ki. A létesítmény megvalósulása során folyamatosan hiányoztak a projekt szokványostól eltérő jellegéhez, irányítási-ellenőrzési feladatainak felelőségéhez igazodó gyors döntések és intézkedések. A projektmenedzselés belső feltételeinek megteremtéséhez szükség lett volna a miniszteri biztos részére meghatározott szintű döntési hatáskört nem biztosítottak.

A felügyeleti joggyakorlás egyik eszköze volt a beruházó részéről megvalósult időközi beszámoló, amelyet a Duna Sétány Színház Kft. készített a miniszteri biztos kérésére. A beszámoló a beruházási kiadásokról szóló elemzést tartalmazta.

A létesítmény tervezése és kivitelezése során a Magyar Állam érdekeinek képviselete érdekében a Projekt létrehozásáról, illetve a konstrukció-változás következtében a működtetésre vonatkozó szerződésről szakértői jelentések készültek.

A három kulturális intézmény elhelyezését szolgáló beruházás programjának jogi, szakmai és pénzügyi vizsgálatával, valamint az esetleges változtatásokra vonatkozó kormányzati mozgástér feltárásával megbízott szakértő cég (Budapest Investment Rt.) több olyan javaslatot fogalmazott meg a jelentésében,

amelynek megvalósítása a beruházás funkció- és költségmutatóinak javítását célozták.

Az épületegyüttes tulajdonlásával kapcsolatosan indokoltnak minősítette a szakértői vélemény – az épület tulajdonba vételétől függetlenül – a három létesítményfejlesztő projektársaság egyesítésének vizsgálatát. A projektársaságokat nem egyesítették.

A költségek csökkentése érdekében áttekintésre javasolta az adófizetési kötelezettségeket (előirányzat 1,5 Mrd Ft), a Projektársaságok fenntartási költségeit (720 M Ft), a fejlesztési díj (870 M Ft) számításának alapját és módját, amelyeket nem változtattak meg.

A NKÖM a beruházásra vonatkozó hosszú távú érdekeinek érvényesítőjeként 2001-ben létrehozta a Kultúr-Part Kft.-t. Az eredeti elképzelések szerint a kft. látta volna el a Művészetek Palotája ingatlanüzemeltetési feladatait is. A kft. – mint leendő üzemeltető – egyik fő feladata volt a beruházás építésének figyelemmel kísérése, folyamatos konzultáció folytatása a kivitelezővel.

A 2001. és 2002. években a kft. tevékenysége a beruházási folyamat figyelemmel kísérésére, a megvalósulás műszaki és gazdasági ellenőrzését célzó szakértői szerződések előkészítésére, a NKÖM és a projektársaságok közötti kapcsolat-tartásra terjedt ki.

2003-ban a kft. 2 éves átfogó programtervet készített melyben célként jelölte meg a beruházókkal folytatott konzultációkat, ajánlások készítését a létesítmény tulajdonságainak javítása érdekében, a beruházás nyomon követését, az intézmény arculatának, marketingjének összehangolását.

Meghatározták a cél elérésének feltételeit és azok költségkihatásait is (saját szervezet kiépítése, kontrolling megteremtése, üzemeltetési modellek kidolgozása, üzemeltetési szakterületek megszervezése, szolgáltatások kiépítése).

2003-ig nem álltak a kft. rendelkezésére megfelelő személyi és tárgyi feltételek a beruházási folyamat figyelemmel kísérésére, a megrendelői érdekek megfelelő érvényesítésére. 2003-tól a létesítmény átadásáig programterv készítésével, szakértői, kontrolling megbízásokkal és saját részvétellel támogatták a beruházás szakmai felügyeletét, kialakították a szervezeti és működési rendet, előkészítették, megszervezték és összehangolták a kulturális programokat.

A Kultúr-Part Kft.-től a műszaki és pénzügyi szakértői feladatok, felügyelet ellátására (controlling) a „Kreatív 2000” Kft. kapott megbízást. Feladatának ellátása alapján szerzett tapasztalatairól észrevételeket, javaslatokat, valamint havi jelentéseket (zéró riport, 20 tanácsadói jelentés, záró riport) készített. A szakértők és szakértő szervezetek bevonásával feltárt műszaki és egyéb hibákat vagy hiányosságokat felülvizsgáltatta, azokról a NKÖM és Művészetek Palotája (korábban Kultúr-Part) Kft. vezetőit tájékoztatta.

2. AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSI KONSTRUKCIÓ VÁLTOZTATÁSÁNAK MEGALAPOZOTTSÁGA, MEGFELELÉSE AZ ÁLLAMI ÉRDEKEKNEK

2.1. A pénzügyi konstrukció átalakításának értékelése

A 2004. évben, a beruházási folyamat befejező szakaszában megfogalmazódott a konstrukció átalakítása iránti igény. Az együttműködési forma módosítását finanszírozási problémák miatt a szerződéses fizetési kötelezettségek elhalasztása, szétterítése, valamint a konstrukció központi költségvetésen kívüli elszámolása – ehhez kapcsolódóan a magánpartner számára további kockázatok átadása – indokolta.

A 2004. júniusi kormány-előterjesztés indoklása szerint a beruházás összege átadáskor növeli a költségvetési hiányt. A beruházás eredeti konstrukcióban történő finanszírozásához a 2005-2007 közötti időszakban évente 8 Mrd Ft, ezt követően 2014-ig évente 4 Mrd Ft szükséges, a létesítmény működtetése – az üzleti tervek szerint – évente további 5 Mrd Ft-ba kerül, amelynek fedezete a tárca költségvetésében nem szerepel.

A finanszírozási nehézségek egyik megoldásaként vetődött fel a 30 éves futamidejű, PPP jellegű szolgáltatásvásárlási konstrukció, melynek számítási anyagait a magánpartner dolgozta ki. Eszerint a befektető az épületet a megrendelő rendelkezésére bocsátja és üzemelteti, az állam rendelkezésre állási díjat fizet. Alternatív megoldásként az eredeti pénzügyi lízing 2 év türelmi idővel kibővített változatát is kidolgozták (1., 2. sz. diagram).

A nemzeti kulturális örökség minisztere a 2 + 10 éves változat megvalósítására tett javaslatot kormány-előterjesztés tervezet formájában. Az Országgyűlés Költségvetési és Pénzügyi Bizottsága 2004 decemberében azonban a 30 éves szolgáltatásvásárlási konstrukció elfogadását javasolta az Országgyűlésnek. A bizottsági módosító javaslat indoklása szerint az állami kezességvállalás megszűnik a konstrukció átalakításával; kizárólag az éves díj összege kerül a költségvetésbe; az üzemeltetés, felújítás kockázata a Szolgáltatóké; a futamidő végén az ingatlan közvetve az állam tulajdonába kerül (7. sz. melléklet).

A pénzügyi konstrukciók összehasonlítása

Megnevezés	Eredeti konstrukció	II. változat	Szolgáltatásvásárlási konstrukció
Futamidő	10 év	2 év türelmi idő + 10 év	30 év
Cash Flow	43,9 Mrd Ft	66,1 Mrd Ft	206,9 Mrd Ft
Összehasonlítható adatok*	43,9 Mrd Ft	66,1 Mrd Ft	110,6 Mrd Ft
Jelenérték 2004-ben (5,25%)	36,9 Mrd Ft	43,6 Mrd Ft	53,9 Mrd Ft
Törlesztés módja	Bérleti díj fizetés, üzletrész-, vételár	Bérleti díj fizetés, üzletrész-, vételár	Rendelkezésre állási díj
Törlesztés tartalma	Adósságszolgálat és tőketörlesztés	Adósságszolgálat és tőketörlesztés	Adósságszolgálat, tőketörlesztés, üzemeltetés
Hitel/saját erő	70/30 (%)	70/30 (%)	90/10 (%)
Saját tőkére vetített hozam	8%	8%	12%

Üzemeltetés	Állami	Állami	Magán
Üzemeltetésre vetített hozam	-	-	3% (egyéb szolg. 1%)
Állami tulajdonjog szerzés	3 év után	12 év után	30 év után

*Adósságszolgálat, fejlesztői tőkehozam, adminisztráció és adó összege (üzemeltetés nélkül)

A Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény 50. §-a (5) bekezdésében az Országgyűlés felhatalmazta a Kormányt, hogy a Művészetek Palotája beruházást és annak működtetését köz- és magánpartnerség (PPP) keretében megvalósuló szolgáltatásvásárlási konstrukcióvá alakítsa át.

A beruházásra és a működtetésre vonatkozó kötelezettségvállalás 2004. évi nettó jelenértéke: 97,9 Mrd Ft.

A 2005. április 1-jén megkötött RÁSZ szerint 5,25%-os diszkontráta mellett a végleges szolgáltatásvásárlási konstrukció jelenértéke 97,1 Mrd Ft, teljes pénzáramlása 206,9 Mrd Ft.

A költségvetési törvényben meghatározott, kötelezettségvállalás jelenértékének számításához alkalmazott **5,25%-os diszkontrátával számítva, összehasonlítható tételek alapján**, 2004. évi jelenértéken közel 17,0 Mrd Ft-os többletkiadást jelent az eredeti változathoz képest (8. sz. melléklet).

A TriGránit Fejlesztési Rt. álláspontja szerint, az azonos alapú összehasonlításhoz a PPP-konstrukciónál az adósságszolgálatot csökkenteni kell a fejlesztési összegben felüli projektköltségek összegével, ami az első két év csökkentett RÁD-jának kiegészítésére szolgál.

A magánpartner által javasolt azonos alapú összehasonlítás esetén a PPP verzió jelenértéke az eredeti változatnál 5,25%-os diszkontrátával 9,2 Mrd Ft-tal, 8-7-6%-os rátájával 1,0 Mrd Ft-tal magasabb.

A Művészetek Palotája projektnél háromféle diszkontrátát alkalmaztak, ami nem biztosította a különböző futamidejű konstrukciók nettó jelenértékének megfelelő összehasonlítását. A magánpartner 10%-os, az állami oldal 8-7-6%, és 5,25%-os diszkontrátát határozott meg.

A különböző diszkontráták jelentősen módosítják az egyes változatok jelenértékét. A RÁSZ mellékletében 8-7-6%-os diszkontráta esetén is kiszámították a jelenértéket. Így számítva, összehasonlítható tételleket figyelembe véve 6,9 Mrd Ft-tal alacsonyabb, 10%-os ráta mellett 164 M Ft-tal magasabb összegű az eredeti pénzügyi lízing, mint a rendelkezésre állási szerződés szerinti PPP konstrukció (3., 4. sz. diagram).

A diszkontráta megfelelő mértékének tárgyában a felek nem tettek semmilyen dokumentált megállapítást és nem rögzítették a mindegyik fél számára elfogadható, szakmailag is megalapozott mértéket sem, ugyanakkor a RÁSZ-t a felek elfogadták és aláírták. A fentiek értelmében **a diszkontráta jelentős hatással van** a pénzügyi számítások összehasonlítására.

A különböző diszkontráták oka az állami és a magánszféra eltérő kockázatvállalási szintje. A Művészetek Palotája esetében az állam viseli a keresleti kockázatot és a rendelkezésre állási kockázatok kisebb részét. A magánpartner kockázatvállalási szintje magasabb, mivel a rendelkezésre állási kockázatok többsége a befektetőt terheli.

A TriGránit Fejlesztési Rt. részére az Ernst & Young cég által készített jelentésben meghatározták a 2006-ra vonatkozó diszkontrátát a tőkepiaci árfolyamok modellje (Capital Assets Pricing Modell: $rf + \beta^* (rm - rf) + \text{magyar kockázati díj}$) alapján, melynek mértéke 7-9%. A modellben a kockázatmentes hozamot (rf) a 10 éves euró kötvény alapján 3,67%-ban jelölték.

A modellben az euró zóna kockázati díja ($rm - rf$) 6,58%, a piaci kockázat mérőszáma (β) nemzetközi befektetők adatai alapján 0,5-0,9, az ország kockázati díja 0,89%.

A projekt befejezését követően született meg a többéves fizetési kötelezettséggel járó kötelezettségvállalások nettó jelenérték számításának módszertanáról, valamint az alkalmazandó diszkonttényezőről szóló 161/2005. (VIII. 16.) Korm. rendelet. E szerint a Pénzügyminisztérium az Államadósság Kezelő Központ adatai alapján negyedévente közzéteszi a hosszú távú kötelezettségvállalással járó projektek nettó jelenértékének számításához szükséges diszkontrátát.

A Pénzügyminisztérium honlapján közzétett hosszú távú kötelezettségvállalásokra vonatkozó diszkontráta kizárólag a kockázatmentes hozamnak megfelelő értékkel számol (piaci kockázat mérőszáma, $\beta=0$), ami viszont csak abban az esetben igaz, ha az összes PPP kockázati elemet (építési, üzemeltetési, keresleti) a magánpartner viselné.

A RÁSZ-ban rögzített teljes projekt költség 177,3 M € (44,32 Mrd Ft) volt, aminek 90%-át (159,5 M €, 39,9 Mrd Ft) bankhitel, 10%-át (17,75 M €, 4,4 Mrd Ft) saját erő finanszírozta.

A projektköltség – változatlan fejlesztési keretösszeg mellett – magában foglalja a tranzakciós költségeket, valamint a futamidő első két évének csökkentett rendelkezésre állási díja miatt, az erre az időszakra eső kamat, adósságszolgálati alapfeltöltés, fejlesztői tőkehozam, üzemeltetés, adminisztráció és adó összegét.

2.2. Az állami érdekek és célok megjelenése a kockázatok viselésében

A szerződésmódosítás egyik célja olyan PPP szolgáltatásvásárlási szerződés ki-munkálása volt, mely az államháztartási hiány szempontjából a lehető legkedvezőbb ESA 95' rendszer szerinti statisztikai besorolást eredményez.

Az eredeti konstrukció szerződéseiben a kockázatok megosztását – mivel nem volt alapvető cél – nem rögzítették, és a költségvetési hiány elkerülésének szempontját sem vették figyelembe. A 2005-ben megkötött – az Eurostat által is PPP-nek minősített – szerződésben a rendelkezésre állási kockázatok többségét a magánpartner viseli. Az Eurostat 2005. évi állásfoglalása ennek ellenére, az eredeti konstrukció alapján költségvetési hiányt növelő tételnek minősítette a beruházást. A költségvetési hiány növekedé-

sének elkerülése – ami a PPP konstrukcióra való áttérés egyik fő indoka volt – nem teljesült.

Az Eurostat 2004. február 11-i ajánlása szerint a PPP projektek akkor minősülnek államháztartáson kívüli beruházásnak, amennyiben a magánpartner viseli az építési kockázatot és a keresleti vagy rendelkezésre állási kockázatok legalább egyikét. A kockázatmegosztás alapja, hogy annak a félnek kell viselni a kockázatot, amelyik jobban képes azokat kezelni.

A rendelkezésre állási szerződéshez kapcsolódóan készült kockázati mátrix nem teljes körű, mivel a keresleti kockázat viselését külön nem kezeli.

Az építési kockázatot – mely magába foglalta a tervezés, kivitelezés, az időbeli csúszás, a költség túllépés kockázatát, valamint a beruházási időszakhoz kapcsolódó finanszírozási kockázatot – **a magánpartner viselte.** Az állami oldal részéről a beruházás átadása előtt pénzügyi teljesítés nem volt. Az eredeti pénzügyi konstrukció szerint a keresleti, valamint teljes üzemeltetési kockázat az állami felet terheli.

A 2004. évi költségvetési törvény a XXIII. Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma fejezetben „Millenniumi Városközpont Kulturális Tömbbel kapcsolatos kiadások” alcímen 7,9 Mrd Ft felhalmozási kiadást, 2005. évben „Művészetek Palotája megvalósításával és működtetésével kapcsolatos kiadások” jogcímcsoporton 9,1 Mrd Ft összeget tartalmazott. A konstrukcióváltoztatás következtében a NKÖM a Művészetek Palotája Kulturális Szolgáltató Kft. működéséhez 2004. évben 811 M Ft összegű költségvetési pénzeszközt biztosított (tőkejuttatás és működési támogatás formájában), 2005. évben a létesítmény működtetésével összefüggésben 5,1 Mrd Ft kiadást teljesített (1. sz. tanúsítvány).

A szolgáltatásvásárlási konstrukcióra való áttéréssel csökkent az állam kockázattvállalási szintje. A készfizető kezességvállalás a rendelkezésre állási szerződés hatálybalépésével együtt 2005. április 1-jével megszűnt (a 1135/2001. (XII. 18.) Korm. határozat szerint a kezesség érvényesítésének valószínűsége évenként 0 volt). A PPP-konstrukcióban a magánpartner viseli az üzemeltetési kockázatok többségét.

A keresleti kockázatot teljes mértékben az állam viseli. A rendelkezésre állási kockázatok megosztását a közbeszerzési eljárás során alakították ki, alapvetően abból a szempontból, hogy a beruházás megfeleljen az Eurostat ajánlásának. **A rendelkezésre állási kockázatok többségét** a kockázati mátrix szerint **a magánpartner viseli.**

Az üzemeltetési költségek túllépésének általános kockázata, a közmű szolgáltatók rendelkezésre állási kockázata, a rejtett hibák kockázata, a rendelkezésre állási időszakban megvalósuló felújítások, cserék költség túllépésének kockázata a magánpartnert terheli. A közterhek változásának kockázatát, a biztosítási díjváltozásból adódó kockázatot és az általános jogszabályváltozás kockázatát a közszféra és a magánszféra megosztva viseli. A feleknek és a felek érdekkörébe tartozó személyeknek felróható okból történő károkozás kockázatát az adott fél viseli.

A rendelkezésre állási időszakhoz kapcsolódó finanszírozási kockázatot a szerződés szerint a magánpartner viseli, mivel az állam fix 6%-

os kamatot fizet a magánpartnernek a felvett hitel után, a magánpartner viszont változó kamatot fizet a finanszírozó bankoknak.

A RÁSZ 8.4 sz. melléklete rögzíti a rendelkezésre állási díj azon elemeit, melyeket minden évben, a hivatalos statisztikában kimutatott inflációnak megfelelően aktualizálni kell (a pénzügyi modellben a szerződéskötéskor elérhető adatok alapján tervezett inflációval számoltak). Az infláció kockázata tehát az államot terheli. Az árfolyamkockázat az euró bevezetéséig mindkét felet terheli, mivel a RÁSZ 8.9 pont szerint a rendelkezésre állási díj nettó összegét euróban kell megfizetni. Megállapítható, hogy **a makrogazdasági kockázatok többségét az állam viseli**. Hozzá kell tenni azonban, hogy a makrogazdasági kockázatok állami viselése kifejezetten jellemző a PPP projektekre függetlenül azok típusától, tárgyától és földrajzi elhelyezkedésétől.

A nem megfelelő teljesítés miatti és karbantartási kockázat viselését a kockázati mátrixban külön nem nevesítették, erre a 11.21 sz. melléklet szerinti szankciós pontrendszer szolgál.

Hibás teljesítés esetén büntető pontok adhatók, melyek a rendelkezésre állási díj igazolásakor kerülnek elszámolásra. 10 hibapontonként a díj Üzemeltetési és Karbantartási díj költségeleme havi nettó összegének 1%-a, de havonta maximum a rendelkezésre állási díj 11%-a vonható le. A 11%-os korlát miatt esetleg be nem számítható díjigény a további hónapokban érvényesíthető. 10 hibapont alatt levonás nem történik.

A szankciós pontrendszer kialakítását az Eurostat PPP besorolási elveinek történő megfelelés alapozta meg. Az Eurostat álláspontja szerint a nem megfelelő minőségű és mennyiségű szolgáltatás miatti díjcsökkentés nem lehet szimbolikus, annak jelentős hatást kell gyakorolnia a magánpartner bevételeire.

Egyes szolgáltatások magas színvonalának biztosítására a pontrendszer nem tartalmaz megfelelő szankciókat.

Az őrzés-védelemmel kapcsolatos szolgálati utasítás megsértése – kiemelt területeken – havonta akár 5 alkalommal is előfordulhat úgy, hogy nem éri el a rendelkezésre állási díj levonásával járó ponthatárt. A takarításnál csak a kiemelt területeken történő hibás teljesítésre vonatkozik szankció, emellett havi 15 hiba felett azonos pontlevonás jár 16 és 25 hiba esetén is. A 11.21 sz. melléklet az épület megközelíthetőségének biztosítására vonatkozóan nem tartalmaz követelményeket, illetve szankciókat.

A létesítmény megnyitása óta eltelt időszakban büntetőpontokat nem adtak, a felmerült hibák kezelése a Megrendelő képviselője és az üzemeltető közötti közvetlen ügyintézés révén megtörtént.

A maradványérték kockázata a szerződés lejártá előtti adásvétel esetében az államot terheli, mivel előre nem látható, de az esemény bekövetkezte esetén pontosan kiszámítható értéken kell az épületet megvennie. A megkötött rendelkezésre állási szerződés lejártát követő tulajdonváltás díját előre 10 euróban rögzítették, **ez esetben az állam kockázatot nem vállal**.

A Művészetek Palotája eddigi üzemeltetési szakaszában az államot terhelő makrogazdasági kockázati elemek kedvezőtlenül alakultak,

a Szolgáltatók viselték a finanszírozási kockázatot, az épületet rendelkezésre tartották, díjcsökkentés nem volt.

A NKÖM a 2005. évben összesen 1625,4 M Ft, a 2006. év első öt hónapjában 661,5 M Ft rendelkezésre állási díjat fizetett ki a magánpartnernek (2. sz. tanúsítvány).

A rendelkezésre állási időszakra vonatkozó makrogazdasági kockázatok közül a pénzügyi modellben alkalmazott 250 Ft/€ árfolyamhoz képest a 2005. évben 249,1 Ft/€, a 2006. év június 30-ig 259,1 Ft/€ átlagárfolyamon teljesítette a NKÖM a RÁD-ot a szolgáltatók felé.

A hitelszerződés szerint a magánpartner EURIBOR + kamatfelárat fizet az euró hitel után és a BUBOR + kamat a forintösszegű hitel után. A 3 havi EURIBOR mértéke 2006. I. félévében emelkedő tendenciát mutatva 3%, a három havi BUBOR 6% felett alakult.

Az Eurostat adatai alapján az Euro HICP infláció, amit a RÁD pénzügyi modelljében az üzemeltetési költségek indexszálására alkalmaztak magasabb volt a tervezetnél. A modellben a 2005. évre 1,7%-os inflációval számoltak, a tényleges adat 2,2% volt. A 2006. év I. félévében 1,8%-os inflációt terveztek, amelyet meghaladóan 2,2-2,5% közötti volt az átlagos áremelkedés.

2.3. Az állami érdekek érvényesülése a szolgáltatásvásárlási szerződésben

A 2005. április 1-jén aláírt Rendelkezésre Állási Szerződés (továbbiakban: RÁSZ) nem biztosítja teljes körűen az állami érdekek érvényesülését.

A RÁSZ kizárja a rendes felmondás lehetőségét, adásvételi kötelezettséget ír elő ingatlankárosodás, a szolgáltató szerződésszegése, valamint a RÁSZ érvénytelensége esetén.

A szerződés megkötése utáni változások érvényesítésére a RÁSZ XXVIII. fejezetében rögzítetteknek megfelelően a Közbeszerzési Törvény 303. §-ában (vagy a helyébe lépő más jogszabály) megfelelő szakaszában meghatározottak alapján van lehetőség.

A Kbt. 303. §-a szerint: A felek csak akkor módosíthatják a szerződésnek a felhívás, a dokumentáció feltételei, illetőleg az ajánlat tartalma alapján meghatározott részét, ha a szerződéskötést követően – a szerződéskötéskor előre nem látható ok következtében – beállott körülmény miatt a szerződés valamelyik fél lényeges jogát sérti.

A RÁSZ VIII. fejezetének 8.13 és 8.14. pontjában rögzítettek szerint a rendelkezésre állási díj meghatározott elemeinek (pl. egyes közterhek, biztosítási díjak, jogszabályváltozásból adódóan a szolgáltatók működésével összefüggésben jelentkező költségek) változása esetén mód van a szerződéses feltételek módosítására.

A szerződés XI. fejezetének 11.2. pontja alapján – a hosszú futamidőre való hivatkozással – lehetőség van arra, hogy az üzemeltetés műszaki követelményeinek megváltozása esetén az üzemeltetési feladatok körét és ehhez kapcsolódóan a díjazás mértékét újratárgyalják. **A rendelkezésre állási díj mértékének megváltoztatására a Szolgáltatók egyoldalúan nem jogosultak.**

A RÁSZ-ban nem rendelkeztek az ingatlan tulajdonjogáról, a szerződés lejárta után az ingatlan állami tulajdonba kerülését – közvetett módon – üzletrész adásvételi szerződés biztosítja.

A 1118/2001. (X. 19.) Korm. határozat 2. pontjában fogalmazták meg egyértelműen azt, hogy a fejlesztési időszak befejezését követően az épület három év alatt kerül a Magyar Állam tulajdonába. A RÁSZ hatálybalépésével egyidejűleg, 2005. április 1-jével a Korm. határozat hatályát veszítette.

A RÁSZ aláírásával egyidőben – 2005. április 1. – üzletrész adásvételi szerződést kötött az MP Projekt Kft. és a NKÖM.

A projekt társaságok üzletrészeinek a NKÖM tulajdonában levő 100-100 E Ft-névértékű üzletrészen felüli hányada MP Projekt Kft. tulajdonát képezi.

Az adásvétel a RÁSZ-ban meghatározott rendelkezésre állási időszak lejárta (2035. év) és ennek folytán a RÁSZ megszűnése esetén válik hatályossá, feltéve, hogy a RÁSZ a lejárta előtt nem kerül felmondásra a RÁSZ-ban rögzített szabályok alapján. További feltétel, hogy a NKÖM a RÁSZ szerinti valamennyi, a megszűnés időpontjáig esedékessé vált fizetési kötelezettségének eleget tett. Az eladásra kerülő üzletrész vételára 10 €.

Az eladó üzletrész tulajdonjoga a futamidő lejártának időpontjában, és feltételek bekövetkezésével száll át a Vevőre. Ez egyben az állam számára az ingatlan tulajdonjogának közvetett megszerzését is jelenti.

A szolgáltatásvásárlási konstrukcióban – az állami érdekérvényesítés szempontjából – kiemelt szerepe van az elvárt szolgáltatási paraméterek, valamint az ettől eltérő teljesítéshez kapcsolódó ösztönzők pontos meghatározásának.

A RÁSZ 11.1 számú melléklete felsorolja az üzemeltetési szolgáltatások elemeit (takarítás, rovar- és rágcsálóirtás, növényápolás, épületfenntartás, őrzés-védelem, garanciális és beruházási bonyolítás, informatikai rendszerek üzemeltetése, épületdekoráció, elsősegély szolgáltatás működtetése, az alvállalkozói személyzet rendelkezésre-állása).

A felsorolt szolgáltatások egy részénél a szolgáltatás tartalma viszonylag pontosan meghatározott. Több esetben a melléklet szerinti részletezés nem elsősorban az elvégzendő feladatok, a nyújtandó szolgáltatások pontos – ezáltal kontrollálható – paramétereinek meghatározására, hanem annak rögzítésére irányult, hogy a RÁSZ szerinti üzemeltetési díjhányad mire nyújt fedezetet (pl. garanciális és beruházási bonyolítás, őrzés védelem).

Egyes szolgáltatások meghatározása általános, kevés konkrétumot tartalmaz (pl. növényápolás, épületdekoráció). A közterület kultúrált állapotának fenntartását biztosító szolgáltatásokat nem sorolták fel. **A szerződés előkészítése és megkötése során teljes körűen az üzemeltetési szol-**

gátlatás tartalmát, paramétereit pontosan nem határozták meg, mely – a Művészetek Palotája üzemeltetési komplexitását figyelembe véve – **a megrendelői érdekek következetes érvényesítésének feltétele.**

A nem megfelelő, hibás teljesítés esetén alkalmazható szankciókat a RÁSZ 11.21 sz. melléklete tartalmazza. Amennyiben a Szolgáltatók a felsorolt szolgáltatásokat a mellékletben meghatározott szinteket el nem érően nyújtják, illetve bizonyos meghibásodások a megállapodásnál gyakrabban fordulnak elő, a Megrendelőnek lehetősége van büntető pontokkal történő szankcionálásra.

A szankciórendszer eltérő büntetőpontokat határoz meg a létesítmény „kiemelt” és „általános” területein. A „kiemelt” és „általános” területek definiálását azonban sem a szerződés értelmező része (1.1 pont), sem a 11.21 számú melléklet nem tartalmazza. Ugyancsak hiányzik „a rendeltetésszerű működést akadályozó „hibák pontos meghatározása. A szerződésben a hőmérséklet, páratartalom és légmennyiség betartására vonatkozóan nem határoznak meg konkrét értékeket.

A szankciórendszer értelmező rendelkezéseinek, valamint egyes esetekben a szolgáltatási paraméterek egyértelmű meghatározásának **hiánya akadályozza** a kontrollálhatóságot és **az érvényesíthetőséget.**

A pontrendszer súlyozása a hibák fajtája szerint aszimmetrikus, részben mivel a három különböző felhasználó prioritása sem azonos súlyú (pl. az őrzés-védelmi igény és szint), másrészt a gyengeáramú rendszerek működési zavara esetén kiróható büntetőpont túlzott a színvonalas működést biztosító takarítási és hulladékkezelési pontokhoz képest. Szakértői vélemény szerint az épületszerkezeti és belsőépítészeti hibák kijavítási ciklusideje viszont szűkösnek tűnik azok mesterségbeli tudásigénye, költségigénye és a javítást előkészítő tevékenység átfutási idejéhez képest.

Az elvárt szolgáltatási paraméterek és a szankciós pontrendszer teljes körű és részletes meghatározásának hiánya akadályozza a megrendelői érdekek megfelelő érvényesítését.

2.4. **A rendelkezésre állási díj tervezhetősége, megalapozottsága**

A rendelkezésre állási díj (a továbbiakban: RÁD) **megfelelően tervezhető.** A RÁSZ 8.4 sz. melléklete tartalmazza a pénzügyi modellt, ami évekre, azon belül negyedévekre bontva tartalmazza a RÁD elemeit és azok összegét.

Rendelkezésre állási díj összetevői

Megnevezés	M €	M Ft	Megoszlás (%)
Tranzakciós költségek	2,34	585,0	0,3
Adminisztráció/adó (I, J)	55,37	13842,5	6,5
Fejlesztői tőkehozam (B, C)	94,91	23727,5	11,2
Felújítás (E, F, G)	214,18	42325,0	25,3
Üzemeltetési költségek (D, H)	169,30	53545,0	20,0
Adósságszolgálat (A)	311,84	77960,0	36,8
Összesen	827,70*	206925,0	100,0

*A rendelkezésre állási díj végösszegének és halmozott részösszegeinek különbségét az első két év csökkentett RÁD-ja jelenti. Az első két évben, 2005-2006-ban évente egy alacsonyabb díjat kell a NKÖM-nek fizetnie, aminek az összege 5,2 M € + áfa évente.

RÁD elemei: (A) Adósságszolgálat törlesztése, (B) Szolgáltató Saját Tőke visszafizetés, (C) Szolgáltató Saját Tőke hozamfizetés, (D) Üzemeltetési karbantartási költségek, (E) Eszköz Pótlásai alap feltöltés, (F) Bútor és Aprócikk Pótlási alap feltöltés, (G) Speciális Technológiai alap feltöltés, (H) Szolgáltató üzemeltetési díj-komponens, (I) Cégadminisztráció, (J) Adók.

Az adósságszolgálat 311,8 M € összegéből 159,4 M € a tőketörlesztés, 152,4 M €-t a 6%-os kamat teljesítése jelent. A fejlesztői tőkehozam a 17,75 M € saját erő visszafizetését és 77,16 M € 12%-os reálkamat törlesztését tartalmazza.

A RÁD a saját erőre (17,75 M €) 12%-os hozamot, az üzemeltetési költségre 3%-os, a közmű jellegű szolgáltatásokra 1%-os hozamot tartalmaz. A felvett hitel után 6%-os fix kamatot kell fizetni. **A projekt – szerződéses feltételek alapján meghatározott átlaghozama (6,6%) – megfelelt az átlagos ingatlanpiaci hozamnak.**

Az ingatlan befektetési piacon 2005. I. félévében az irodaházak hozama 7,75%, az ipari ingatlanok esetében 10% körül mozogtak. Az Erkel Színház és a Kongresszusi Központ projekt-tervezetelnél 12%-os befektetői hozamelvárással számoltak a 10%-os saját erőre az állami oldal részéről. Az Egyesült Királyság Számvevőszéke (NAO) által vizsgált szigetországi PFI projektek belső megtérülési rátája 7-22% között volt²³.

A 2005. év áprilisában az új finanszírozási konstrukciónak megfelelően, a magánpartner a kereskedelmi bankokkal refinanszírozási hitel megállapodást kötött 159,5 M € és 500 M Ft összegre. Az új konstrukciónak megfelelő hitel futamideje 25 év, kamatlába változó, az euró hitelkeretre 3 havi EURIBOR²⁴ és a vonatkozó kamatfelár, a forint hitelkeret esetében 3 havi BUBOR volt.

Az Államadósság Kezelő Központ adatai szerint a vizsgált időszakban a Magyar Állam közvetlenül fix kamatozásra max. 16 éves futamidejű euró hitelt vett fel, melyeknek kamatai 4-7% között változtak, tehát **a 6%-os kamat megfelelő mértékű volt**, bár a változó kamatra vonatkozó 3 havi EURIBOR-t lényegesen meghaladta.

A rendelkezési állási díjba beépített üzemeltetési és karbantartási költségek tételét az ajánlattevő szolgáltatók részletes számítási kalkulációval nem támasztották alá. Az ajánlattételi felhívásban előre rögzített részletességi szint, ajánlati forma vagy e témára vonatkozó követelményrendszer nem volt konkrétan meghatározva.

A közbeszerzési ajánlat mellékletét képező üzemeltetési költségvetést a Művészetek Palotája Kulturális Szolgáltató Kft. által elkészített előzetes üzemeltetési terv

²³ National Audit Office report (HC 1040, 2005-06): Update on PFI debt refinancing and the PFI equity market.

²⁴ EURIBOR – euro interbank offered rate – az a kamat, melyen az I. osztályú bank hitelt nyújt euróban egy másik első osztályú banknak, a maximum 12 hónap lejáratú bankközi betétek napi elszámolásával.

alapján állították össze. Az előzetes üzemeltetési terv készítői becsült adatokat használtak a számításaikhoz, mivel sem a beépített alapterületre, sem a gépészeti és elektromos berendezések számára, teljesítményére vonatkozóan nem kaptak pontos adatokat. Az alku mechanizmus során, a pénzügyi tanácsadó javaslatára az üzemeltetési díjtételt elemeire bontották, elkülönítették a felújítási tételeket az üzemeltetéstől.

A közbeszerzési ajánlat kidolgozásakor nem álltak rendelkezésre bázisadatok az üzemeltetési terv megalapozásához. A létesítmény egyedisége miatt a szolgáltatási díjjal összevethető piaci árak nem voltak fellelhetőek. A minisztérium részéről létesítménygazdálkodásban, műszaki üzemeltetésben jártas, kompetens külső szakértő nem véleményezte a szolgáltató ajánlatát. A közbeszerzési ajánlat elbírálására rendelkezésre álló időintervallum szűkös volt. **A rendelkezésre állási díj üzemeltetési díjtétele** a költségnemenkénti fajlagos költségek és a tervezett volumen kibontásának hiánya miatt **nem volt ellenőrizhető.**

A közbeszerzési ajánlathoz viszonyítva a végleges ajánlat egyaránt járt műszaki tartalom csökkenéssel és növekedéssel. Az első ajánlat szerint nominál értékben a RÁD teljes futamidejére (30 évre) számított üzemeltetés, felújítás, adminisztráció együttes szolgáltatási díja 454,6 M €/113,6 Mrd Ft. Az elfogadott végleges ajánlatban a felújítás, az üzemeltetés, a tranzakciós költségek, adminisztráció adó tétele együttesen 441 M €/110,3 Mrd Ft-ot tesz ki. A különbség nem jelent díjcsökkenést, mert **a közbeszerzési javaslatban a RÁD tartalmazza a közüzemi díjakat is a végleges, elfogadott ajánlat azonban nem.**

A szerződéskötést követően ezt a NKÖM a RÁD-tól elkülönülten, azon túlmenően fizeti meg, a ténylegesen fogyasztás függvényében 1%-os számlázási költséggel. A közüzemi díjak kiemelése a RÁD-on felül külön költséget jelent a minisztériumnak, ugyanakkor erősíti az elszámolás átláthatóságát és megalapozottságát, mely az állami oldal érdekeit szolgálja.

Műszaki tartalomban növekedés jelent az, hogy **a felújítások tételébe bekerült a produkciós technológia felújítására és pótlására képzett Speciális Technológia Alap.**

A közüzemi díj kiemelése műszaki tartalom csökkenést jelent, ennek hatása nominál értékben 76 M €/19 Mrd Ft. Ha ezt figyelembe vesszük, a végleges ajánlat szerint az üzemeltetés, felújítás, adminisztráció együttes tétele 62,4 M €/15,7 Mrd Ft összeggel magasabb az eredeti ajánlatnál. A leírtak alapján a műszaki tartalom növekedést megtéríti a minisztérium.

A **pótlási és felújítási alapok** képzését az egyeztetések, tárgyalások révén alakították ki, azért hogy az ingatlan és a használatra átvett eszközök állaga, megfelelő műszaki színvonala folyamatosan biztosított legyen. Az alapok képzésének díjtételeit a beruházási költségekre vetítetten az avulásnak megfelelő amortizációs kulcsok figyelembevételével alakították ki. **A RÁD pótlási és felújítási alapok díjtételeit a számítások megalapozzák.**

A **tranzakciós költségek** összege azokat a költségeket tartalmazza, melyek a korábbi finanszírozási struktúra lezárásával és az új struktúra kialakításával

kapcsolatban merültek fel. A közbeszerzési ajánlatban e költségek összege 3,4 M € volt, ami az elfogadott végleges ajánlatban 2,34 M €-ra módosult.

A tranzakciós költségek magukba foglalják az ajánlattevő rendelkezésére álló műszaki, technikai tanácsadók díjait, akik a kivitelezéssel, felújítással, az üzemeltetéssel és karbantartással kapcsolatos elemzéseket, becsléseket végeztek. Itt jelenik meg a finanszírozó bankokkal kötött megállapodások kialakításában résztvevő jogi és banki tanácsadók díja.

Az ajánlat e tételét részletes számításokkal, a pénzügyi tanácsadó többszöri javaslatára ellenére sem támasztották alá, így annak megalapozottsága nem ítéltető meg.

Az **adminisztráció, adó** (társasági és helyi adó) tételét az ajánlat első változatában nem részletezték. A pénzügyi modell különböző változatai szerint nagyságrendje közel azonos maradt, a kiindulási ajánlatban szereplő 57,9 M €-ról, 57,5 M €-ra, azaz 14,4 Mrd Ft-ra változott. Ide tartoznak azok a költségek, melyek a projekt társaságok fenntartásával, függenek össze. A szerződésben rögzítették, hogy a RÁD adó tételét a tényleges adó befizetések alapján korrigálják, az eljárás alapján a díjtétel megalapozott.

2.5. A szolgáltatásvásárlási konstrukció hatásai

Összességében a PPP-konstrukciótól várt előnyök – a magánpartner innovatív megoldásai, költségvetési hiány növekedésének elkerülése, a beruházási kiadások szétterítése – csak részben teljesültek.

A beruházás folyamán az épület funkciójában, a használó szervezetekben bekövetkezett változások és a pénzügyi konstrukcióváltás miatt a létesítményt 2002. november 30. helyett 2005. március 15-én adták át. **A folyamatos programváltozások miatt a magánpartner az eredeti átadási határidőt nem tudta teljesíteni.**

Az Eurostat 2005. évi vizsgálata során a Művészetek Palotája projektet állami beruházásnak minősítette, aminek az összege, 31,3 Mrd Ft az ESA 95 szerinti hiányt növeli 2002-2005 között²⁵. Így a költségvetési hiány növelésének elkerülése, ami a PPP konstrukcióra való áttérés egyik fő indoka volt nem teljesült.

A KSH elnökének 2005. év márciusában adott állásfoglalása szerint a projekt magánberuházásnak minősíthető. A közbeszerzési eljárás folyamatában a KSH is részt vett szakértőként. A projekt besorolását, a kockázatok megosztását illetően a KSH és a NKÖM között folyamatos egyeztetések zajlottak.

Az Eurostat azt a következtetést vonta le, hogy a régi szerződés értelmében, a komplexum építésében érintett partnerek, valamint a kormány között nem kerültek átruházásra sem a kockázatok, sem a nyereség. Az érintett vállalkozásokat kifejezetten erre a célra hozták létre, és a kormány ellenőrzése alatt álló

²⁵ Eurostat: EDP Mission Report, 2005. szeptember 14.

egységet arra kötelezték, hogy egy előre meghatározott időben vásárolja meg a beruházást lebonyolító társaságok üzletrészeit, előre meghatározott összegért. Az épületegyüttest az eredeti szerződés szerint építették 2001-2004 között és a 2005. évben életbe lépett új szerződés az, ami PPP-nek tekinthető. Az Eurostat szokatlan elemként értékelte, hogy a köz- és magánpartner együttműködése az épület felépítését követően alakult át PPP jellegű vállalkozássá.

A 2005. évi EDP Mission Report-ban az Eurostat álláspontja részletes indoklást nem tartalmazott. Az állam részéről a jelentést elfogadták.

A TriGránit Fejlesztési Rt. álláspontja szerint az Eurostat vizsgálata nem volt megalapozott. Az Eurostat külön-külön vizsgálta a projekt eredeti (béleti és üzletrész-vásárlási) és az új (PPP) szerződését. Egymástól függetlenül vonták le azt a következtetést, hogy a projekt állami beruházás az első szerződéses változat szerint és PPP projekt az új szerződés alapján. A társaság véleménye szerint a szerződéseket együtt kell vizsgálni, mivel egy létesítményről szólnak, a szerződő felek megállapodása szerint ugyanazzal a céllal, de más konstrukcióban jöttek létre.

A TriGránit Fejlesztési Rt. célszerűnek tartja, hogy az Eurostat jelentéssel kapcsolatban, a projektben érintett felek kezdjenek konzultációt.

A konstrukcióváltás előnyei, hogy a szerződéses fizetési kötelezettséget szétterítették, aminek éves átlagos összege – az összehasonlító tételek figyelembevételével – közel 1 Mrd Ft-tal alacsonyabb az eredeti konstrukciónál. A PPP-konstrukcióval az állam kockázatvállalási szintje csökkent, az állami üzemeltetés helyett a rendelkezésre állási kockázatok többségét a magánpartner vállalta, a készfizető kezességvállalás megszűnt.

A változtatás pénzügyi szempontból, a rendelkezésre állási szerződésben rögzített kondíciók szerint többletkiadást eredményezett. A új változat hátránya, hogy a RÁSZ-ban alkalmazott diszkontráták²⁶ mellett, 5,25%-on 17,0 Mrd Ft, 8-7-6%-on 6,9 Mrd Ft többletkiadást jelent 2004. évi jelenértéken, mint az első konstrukció. Nominálértéken az eredeti és a végleges pénzügyi konstrukció közötti költségvetési ráfordítások különbsége az összehasonlító tételek figyelembevételével 66,6 Mrd Ft²⁷.

A végleges ajánlat pénzáramlása a rendelkezésre állási szerződés 30 éves időtartamára 206,9 Mrd Ft (827,7 M €), ami nem tartalmazza az áfá-t, a közüzemi díjakat és a szakmai üzemeltetés költségét.

A RÁD a beruházási összeg megtérítését és a műszaki üzemeltetés díját tartalmazza. A szakmai működtetés költsége a RÁD-ban nem szerepel.

²⁶ A projekt befejezését követően született meg a nettó jelenérték számításának módszertanáról és az alkalmazandó diszkonttényezőről szóló 161/2005. (VIII. 16.) Korm. rendelet.

²⁷ A pénzügyi konstrukciók összehasonlításáról szóló 8. sz. melléklet IV. 30 éves végleges” táblázata összesen és az „I. 10 éves” táblázat összesen sorai különbözete.

A szakmai működtetést végző Művészetek Palotája Kulturális Szolgáltató Kft. 2005. évi állami támogatása 1526,5 M Ft volt, 970,3 M Ft állami tőkejuttatás mellett, a 2006. évi üzleti terv 2400 M Ft állami támogatást tartalmazott

A 2006. évi tervezett állami támogatás összegét a RÁSZ-ban alkalmazott forint inflációval 30 évre korrigálva a szakmai működtetés várható kiadása 113,9 Mrd Ft (9. sz. melléklet). **Ennek jelenértéke 50,3 Mrd Ft. A RÁD összegszerűen nem haladja meg a törvényi kötelezettségvállalási szintet, de a szerződésből – értékarányos ellentételezés mellett – kiemelt közüzemi díjak jelenértéken további 6,3 Mrd Ft kiadást jelentenek az államnak.**

Az állam számára a Művészetek Palotája projekt várhatóan nettó 335,2 - 346,7 Mrd Ft összegbe kerül 30 év alatt (10. sz. melléklet és 5. sz. diagram). A RÁD-ra és a közüzemi díjakra számított áfa további 44,3 - 46,6 Mrd Ft-ot jelent. A jóváhagyott kötelezettségvállalás összege nem tartalmazta a projekt 30 éves működtetésének teljes pénzügyi szükségletét.

3. A PROJEKT ÜZEMELTETÉSÉNEK, MŰKÖDTETÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE

3.1. A létesítmény műszaki üzemeltetésének megvalósulása a megrendelő és a hasznosító intézmények elvárásai alapján

A használó intézmények szerint az ingatlan műszaki üzemeltetése megfelel az elvárásoknak. Rendezvények meghiúsulását, vagy eltolódását okozó műszaki meghibásodás nem volt.

A RÁSZ 14.3 pontjában meghatározott – egyedi feltételeket szabályozó együttműködési megállapodások – az eltelt időszak alatt nem jöttek létre, azonban **a Működési Rendben szabályozták az egymás közötti viszonyokat.**

A Működési Rend a használó szervezetek, egymással, továbbá a Művészetek Palotája Kulturális Szolgáltató Kft.-vel, mint a megrendelő jogainak gyakorlójával való együttműködést hivatott meghatározni. A szabályozás kitér a szervezetek kizárólagosan használt területének meghatározására, rögzíti a különféle szolgáltatások igénybevételének rendjét.

Az üzemeltetéssel kapcsolatos problémák többsége a kivitelezés hibáiból fakad. **A leggyakrabban felmerülő hiányosság a légkezelő berendezések működéséből adódik.** A légtechnika színvonala nem felel meg a mai kor követelményeinek, nem működik megfelelően a légbefűvés vagy a fűtés, a levegő túl száraz, a légkondicionálás csak korlátozottan szabályozható helyiségként.

A légtechnika nem megfelelő működéséhez kapcsolódik a beruházás tervezésekor a NKÖM által elfogadott műszaki tartalom csökkentés, melynek során elmaradtak a hővisszanyerő berendezések. **A műszaki változás a hatékony energiagazdálkodást is kedvezőtlenül befolyásolja.** A hővisszanyerők, keverőelemek, nedvesítő elemek elhagyását a kontrolling szervezet is kifogásolta, energiapazarlást előidéző jelentős műszaki visszalépésként ítélte meg.

A Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeumnál a légtechnika működése – az intézkedések ellenére – jelenleg még mindig nem megfelelő, mivel közös rendszeren vannak a különböző funkciójú helyiségek (a gyűjteményi raktárak és a műhelyek).

A Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Kht. vezetőjének üzemeltetésre vonatkozó észrevételei is a légtechnika hiányosságaira vonatkoztak.

A Nemzeti Táncszínház Kht. vezetőjének véleménye szerint a kezdeti stádiumban abból adódtak nehézségek, hogy a működés próbaüzemelési időszak nélkül indult.

A magas technikai színvonal elsősorban a koncertterem és a színházterem technikai felszereltségében nyilvánul meg. A speciális, produkciókat támogató kiszolgáló technikák szakmai üzemeltetését és karbantartását, valamint a rendszerek és berendezések állagmegóvását, karbantartását a Művészetek Palotája Kulturális Szolgáltató Kft. végzi. Ide tartoznak a produkciók háttérének támogatásával összefüggő műszaki teendők és a produkciókkal közvetlen összefüggésben lévő feladatok (pl.: a színházi hatáshang, hatásvilágítási rendszerek, színpadgépészet, színházi ügyelői hívó és üzemi duplex rendszerek, a multimédiás megjelenítések, hang videó közvetítés, videó rögzítés és feldolgozás professzionális rendszerei).

A rendelkezésre álló magas színvonalú technikai felszereltséget kihasználják. Ez színvonalasabb szakmai működést eredményez, de költségmegtakarítás nem mutatható ki.

A Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum színvonalas múzeumtechnológiai infrastruktúráját (speciális klíma- és világítási rendszer) a napi működésben folyamatosan igénybe veszik. A múzeum kiállítótermeit világítómennyezetekkel látták el, amelyek a hideg-meleg színek megfelelő keverésére alkalmasak.

A Nemzeti Filharmonikusok Zenekar, Énekkar és Kottatár Kht. részéről a koncertterem technikai lehetőségeit különösen akkor használják ki, ha lemezfelvételt készítenek. A színpadi pódiumbővítési lehetőséget, süllyedőt, kóruspódium emelőt kihasználják.

A Nemzeti Táncszínház Kht. szervezésében előadásra kerülő produkciók a Fesztivál Színház hang-, fény- és színpadtechnikai rendszereit magas szinten kihasználják. A személyi-, és utcasüllyesztőket, a színpad méretének változtatását, az operafóliára mindkét oldalról való vetítést, füst-, és ködgépeket, az ABC sorok kiemelhetőségét, a fénypult programozását egyaránt igénybe veszik. A fellépő együttesek és művészek a magyar színpadokon ritkán találkoznak a technikai lehetőségek ilyen széles választékával. A Nemzeti Táncszínház művészeti stratégiája azért is épít egy új repertoárt (nagyobb létszámú táncműsorok a színpad méretének kihasználásához) a Fesztivál Színház színpadára, hogy a nézők számára a mai korszerű igényeknek megfelelő produkciókat mutassanak be.

A hasznosító intézmények költségvetését, illetve üzleti tervét az ingatlan műszaki üzemeltetésének költsége nem terheli, mivel a műszaki üzemeltetést a RÁSZ értelmében a Szolgáltató projektársaságok végzik.

A kulturális hasznosító szervezetek állományi létszámában az ingatlan műszaki üzemeltetésével foglalkozó alkalmazott munkatárs

nincs, a műszaki-technikai személyzet a szakmai produkciós tevékenységet szolgálja.

A költségvetési intézmény (Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum), **illetve a közhasznú társaságok** (Nemzeti Filharmonikusok Zenekar, Énekar és Kottatár Kht., Nemzeti Táncszínház Kht.) **működési költségei – korábbi működésükhöz viszonyítva – növekedtek, ami a produkciós kiadások növekedésével áll összefüggésben.**

A Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeumnál a teljesített működési kiadások 2005 évben 149,0 M Ft-tal 48%-al haladták meg az előző évit, mivel bővült az alapító okirat szerinti alaptevékenység, a kiállítási terület közel ezer m²-rel növekedett.

A Nemzeti Filharmonikusok Zenekar, Énekar és Kottatár Kht. működési ráfordításai 2005. évben kis mértékben, 2%-kal, 39,0 M Ft-tal emelkedtek, az előző évihez viszonyítva. Az üzemeltetési és fenntartási költségek olyan költség típusokból (hangszer- és eszközkarbantartás, posta és kommunikációs költségek, számítástechnikai szolgáltatás költségei) tevődtek össze, amely a szervezet önálló működésével függenek össze és nem a létesítmény üzemeltetésével.

A Nemzeti Táncszínház Kht. a Fesztivál Színház igénybevételével szakmai programjainak bővítésére kapott új lehetőséget. A társaság működési kiadásai 2005-ben 171,0 M Ft-tal 29%-kal növekedtek az előző évhez képest. A tanúsítványi adatok alapján az üzemeltetési és fenntartási kiadások közel azonos szinten maradtak, a 2005. évi teljesítés mindössze 1,8%-kal haladta meg az előző évit.

3.2. A szerződéses feltételek teljesítésének nyomon követése

A rendelkezésre állási díj, szerződésben meghatározott elemeinek csökkenése esetén a Megrendelő kezdeményezheti a szolgáltatónál a díj mérséklését. **A díjfizetést érintő változások nyomon követésére vonatkozóan a minisztérium eddig nem alakított ki gyakorlatot.** Ennek oka – a NKÖM tájékoztatása szerint – az, hogy az elmúlt időszak egyfajta próbaüzem volt. A tapasztalatok ismeretében a minisztérium szervezetében kell nevesíteni azt a szervezeti egységet, amelyik a monitoringért felelni fog.

A Művészetek Palotája 2005. szeptember 29-én jóváhagyott Működési Rendjében rögzítettek szerint a **Megrendelő (NKÖM) a szükséges teljesítés elszámolások ellenőrzésének jogát a Művészetek Palotája** (korábbi nevén Kultúr-Part) **Kulturális Szolgáltató Kft.-re ruházta át.**

A Művészetek Palotája Kulturális Szolgáltató Kft. a szolgáltatások teljesítését folyamatosan, sokoldalúan ellenőrzi.

A felmerülő hibákat, hiányosságokat a létesítmény használói a Szolgáltatók által üzemeltetett diszpécser központban jelentik be többnyire telefonon, esetenként e-mailen. A diszpécser-szolgálat a bejelentést egy, e célra kifejlesztett szoftver támogatásával számítógépen rögzíti. A rendszer segítségével az elvégzett és az elvégzendő feladatok egyaránt lekérdezhetők.

A Szolgáltatók a létesítmény területén folyamatos ellenőrzést végeznek (világításról, légtechnikai állapotokról, takarításról stb.). Az ellenőrzési listákat a Megrendelő képviselőinek rendelkezésére bocsátják. A rendezvényeken felmerülő üzemeltetési problémákat ügyelői jelentésekben rögzítik. Hetente operatív értekezletet tartanak a szakmai működtetők és műszaki üzemeltetők képviselőinek együttes részvételével a létesítmény működéséről.

Az üzemeltetési naplóban (létesítménynaplóban) havonta csak egy alkalommal rögzített bejegyzések szerint eddig a létesítmény rendelkezésszerű használatát akadályozó üzemeltetési hiányosságot nem tapasztaltak a Megrendelő képviselői.

A rendelkezésre állási szolgáltatás ellenőrzése folyamatos, az eseti naplójelentések áttekintésével megállapítható, hogy a hibák többségét rövid időn belül kijavítják. A munkák elvégzésének elhúzódása többnyire a garanciális jellegű hibák javításánál fordult elő.

A rendelkezésre állási szolgáltatások RÁSZ-ban meghatározott értékelésére, a szankciós pontrendszer érvényesítésére vonatkozóan azonban nincsenek kialakítva kontrollálható, szabályzatban is rögzített módszerek.

A rendelkezésre állási szolgáltatások ellenőrzését a NKÖM ténylegesen az I/2006. (III. 20) számú alapítói határozatban ruházta át. Az alapítói határozatban a Művészetek Palotája Kft.-re átruházott feladatok nem teljesen azonosak a Működési Rendszerben rögzítettekkel, nem jelenik meg benne, pl. a teljesítés elszámolások ellenőrzése.

A Művészetek Palotája Kulturális Szolgáltató Kft.-nél a szolgáltatások értékelésére vonatkozó szabályzat hiányát azzal indokolták, hogy kidolgozására – a RÁSZ-szal kapcsolatos teendők részletezését tartalmazó alapítói határozatot megelőzően, jogalap hiányában nem kerülhetett sor.

3.3. A megrendelő és a szakmai működtetők által kitűzött kulturális, gazdasági célok teljesülése

A megrendelő által kitűzött célok, melyek alapvetően a szakmai programokban, valamint az intézmények jóváhagyott programjaiban fejeződtek ki, összességében teljesültek.

Az ország gyarapodott egy közel 1700 főt befogadó, kiemelkedő akusztikájú hangversenyeremmel, egy 452 férőhelyes színházteremmel, mely prózai és táncelőadások, kamaraoperák és koncertek, jazzelőadások, világzenei és könnyűzenei produkciók befogadására egyaránt alkalmas. Az épülettömb részeként megépült a 3496 m² kiállítótérrel, korszerű múzeumtechnológiai megoldásokkal rendelkező, elvárásoknak megfelelő múzeum.

A multifunkcionális kulturális létesítmény különböző művészeti ágak széles palettáját nyújtja a látogatók számára. A létesítmény tágas terei, a korszerű színházi, akusztikai és a múzeumi technológia hozzájárulnak ahhoz, hogy a Művészetek Palotája jelentős kulturális központtá váljon.

A létesítmény programjainak összehangolására és a szakmai üzemeltetésre alapított Művészetek Palotája Kulturális Szolgáltató Kft. az eddigi működés során a magyar művészeti élet jeles tagjai mellett a világ minden részéből vendégül látott művészeket, együtteseket.

A belépődíjas programok mellett ingyenes gyermek- és családi programokat, a közönségforgalmi területeken koncerteket és kiállításokat, szervezett háznézeteket is rendeztek. A kft. vezetése fontos céljának tartja a közönségépítést, különösen a fiatalok megnyerését. Ennek érdekében ismeretterjesztéssel egybekötött kedvezményes programokat szerveznek (pl. pedagógus program, orvos- gyógyszerész program, ifjúsági program).

Hasonló rendezvényeket szervez a házban lakó többi intézmény is, gyakori a közös szervezésű program (pl. múzeumpedagógiai foglalkozások, ifjúsági koncertek, interaktív családi program Cifra Palota elnevezéssel).

A létesítmény egészének szakmai működésére vonatkozóan számszerűsített tervek fejezeti szinten nem készültek.

A szakmai működtetésre és üzemeltetésre vonatkozó terveket a létesítményben működő intézmények: a Művészetek Palotája Kulturális Szolgáltató Kft., a Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum, a Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Kht. és a Nemzeti Táncszínház Kht. elkészítették. **A működési és üzemeltetési rend viszonylag késői, 2005. évi kialakulása azonban nem tette lehetővé a beköltöző intézmények számára a megalapozott tervezést.**

A 2005. évben az Művészetek Palotájában 471 nyilvános kulturális és 102 üzleti rendezvényt bonyolítottak le, a létesítmény látogatóinak száma 2005-ben 716 ezer volt. A 2006. I. félévében 576 nyilvános kulturális rendezvényt és 99 üzleti rendezvényt tartottak. A látogatók száma 2006 I. félévében 450 ezer fő volt.

2005-ben a programok 33%-a komolyzenei koncert, 21%-a tánc-, 11%-a családi, ifjúsági rendezvény, 8% könnyűzene, 7%-a világzene, 6%-a opera-, illetve színházi előadás, 5%-a jazz, 9%-a pedig üzleti rendezvény volt.

A 2006. I. félévében is a komolyzenei rendezvények tették ki a Művészetek Palotája programjainak legnagyobb részét (31%). 28%-ra növekedett a tánc-, 13%-ra a családi és ifjúsági programok részesedése. Azonos arány (7%-ot) képviselt a könnyűzene és a világzene, 6% a jazzprogramok, 4% az opera- és színházi előadások részesedése. Az üzleti rendezvények aránya 4% volt.

A Művészetek Palotája Kulturális Szolgáltató Kft. a nyitás óta 2 alkalommal végzett nem reprezentatív, egy alkalommal reprezentatív felmérést a látogatók körében, melyben az épülettel és a programokkal kapcsolatos véleményüket kérdezték. A felmérések megkérdezettjeinek négyötöde a Nemzeti Hangversenytermet látogatja, a Fesztivál Színház a válaszadók közel felét, míg a Ludwig Múzeum kevesebb, mint ötödét érdekli.

A látogatók többsége a parkolók helyzetét, valamint az épület megközelítését tekintette problémaforrásnak. A látogatók egy része több mosdót igényelne,

felmerült az információs táblák, és a padok hiánya is. A programkínálattal mindkét felmérésben a válaszadók több mint 50%-a elégedett volt.

A szakmai működtetést végző Művészetek Palotája (korábbi nevén Kultúr-Part) **Kulturális Szolgáltató Kft. tevékenysége hozzájárult ahhoz, hogy a Művészetek Palotája az átadási időpontok változása, a működési, üzemeltetési konstrukció átadás utáni módosulása ellenére rövid idő alatt magas látogatottságú, színvonalas programokat kínáló kulturális intézménnyé vált.** (A Művészetek Palotája fényképeit a 14. sz. melléklet mutatja be.)

A Kultúr-Part Kft. feladatát, szerepét koncepcionálisan 2004-ben módosították. Ez döntést jelentett arról, hogy az épületüzemeltetés feladatait a kft. szervezetében kialakított, de onnan kiváló személyzet egy másik – a Szolgáltatók által megbízott – társaság keretei között végzi. 2004. július 22-én bejegyezték **a kft. új elnevezését: „Művészetek Palotája Kulturális Szolgáltató Kft.”, egyúttal fő tevékenységi köre művészeti szolgáltató tevékenységre változott.** Megkezdődött a funkcionális és szakmai feladatok ellátásához szükséges technikai és személyi feltételek kialakítása. Elkészült az átfogó marketing stratégia, megindult annak végrehajtása, valamint a 2005. évi kulturális programok megszervezése.

A 2005. évben marketingtevékenységgel, változatos műfajú, színvonalas kulturális rendezvényekkel, a használó intézmények számára produkciós üzemeltetési szolgáltatásokkal járult hozzá a kft. a kitűzött kulturális célok megvalósulásához.

A nyitás éve 2005. Művészetek Palotája Kulturális Szolgáltató Kft. számára jelentős feladatokat, ezzel együtt a ráfordítások további emelkedését jelentette. 2005-ben – pénzforgalmi szemléletben vizsgálva – a kft. bevételeinek 25,4%-a saját bevételből, 74,6%-a különböző formában (tőkejuttatás, működési támogatás) rendelkezésre bocsátott alapítói juttatásból származott. Az eredménykimutatás – üzemgazdasági szemléletben összeállított – adatait elemezve megállapítható, hogy a saját bevétel a 2005. évi ráfordítások 28,5%-ára nyújtott fedezetet.

2005-ben a saját szervezésű produkciók jegybevétele a produkciós ráfordításoknak átlagosan 27,8%-ára nyújtott fedezetet. A jegybevételek a ráfordításokat meghaladó mértékűek (124,2%) csak a saját rendezvények 16%-át kitevő világzenei produkcióknál voltak. A kiadások elenyésző hányadát (5,85%-át) fedezte a jegybevétel a – gyakran ingyenes vagy kedvezményes – családi és ifjúsági rendezvényeknél. Alacsony (11,5%) ez az arány komolyzenei rendezvényeknél is. E két rendezvénytípus a saját programok 41%-át teszi ki.

A Művészetek Palotája eddigi működése a bevételi és látogatottsági adataik alapján eredményes volt.

A Művészetek Palotája Kulturális Szolgáltató Kft. alaptevékenységének bevétele a saját és befogadott produkciók jegybevételeiből (48%), a kiszámlázott produkciós, üzemeltetési szolgáltatások bevételeiből (32,2%), a bérleti teremhasználati díjbevételeiből (19,7%), valamint kiadványok értékesítéséből (0,1%), tevődik össze (4/d. sz. tanúsítvány).

2005. március 14-től az év végéig 117 saját szervezésű előadást bonyolított le a kft. **A rendezvények látogatóinak száma 25,8%-kal haladta meg a tervezettet, a saját szervezésű rendezvények jegybevétele 35,5 M Ft-tal, 14%-kal alacsonyabb volt a tervezettnél** (3/d. sz. tanúsítvány).

A 2006. év I. félévében a kft. alaptevékenységének bevétele 41,1%-kal haladta meg a tervezettet, azonban 4,8%-kal alacsonyabb az előző évi időarányos teljesítésnél.

A saját bevételek alakulásának megbízható értékelésére csak teljes éves adatok összehasonlításával lesz lehetőség. 2006. I. félévében a Művészetek Palotája Kulturális Szolgáltató Kft. 101 saját szervezésű rendezvényt szervezett. A látogatottság a 2005. évhez hasonlóan magasabb az előirányozottnál (24,5%-kal), a jegybevétele azonban 2006 I. félévében is elmaradt a tervezettől (13%-kal). Ennek oka, hogy a tervezésnél nem számoltak a közönségépítést szolgáló kedvezményes programok (pedagógus-program, diákjegyek) alacsonyabb jegybevételeivel.

A tervezettnél lényegesen magasabb a könnyűzenei és a komolyzenei programok látogatóinak száma (143,0 és 127,0%). A jegybevétele a tervezettnél magasabb a családi és ifjúsági rendezvényeknél (124,0%), a tervezettnél jóval alacsonyabb a jazz programoknál (71,0%).

A Művészetek Palotája Kulturális Szolgáltató Kft. saját szervezésű programjainak látogatottsága (a férőhelyek telítettsége) 2005-ben átlagosan 83,9%-os volt.

A **Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum** alaptevékenysége bevételeinek 2005. évre vonatkozó tervezésekor figyelembe vette az átköltözés miatti negyedéves működés-kiesést. Saját bevételeit a múzeum a 2004. évi összeg 58,4%-ának megfelelő összegben tervezte, melyet csak 92,6%-ra teljesített. A 2006. évi bevételi tervet az előző évi mértéknek megfelelően határozták meg. Az első félévben teljesített alaptevékenységi és egyéb bevétel az éves tervnek 35,1%-a, jelentősen elmaradt az időarányos mértéktől.

A múzeum belépőjegyekből származó bevétele 2005. évben a tervezettnél 67,7%-a, a 2004. évi jegybevétele csak 62,1%-a volt, annak ellenére, hogy a látogatók száma 7%-kal magasabb volt, mint 2004-ben.

Ennek okát a múzeum vezetői abban látják, hogy az új, megváltozott helyszínen változott a látogatók összetétele. A korábbi telephelyen a Budavári Palotában sok turista látogatta meg a múzeumot, akik megnézték a bevételt jelentő időszak kiállításokat is. Az új múzeum nyitását követően a magyar közönség nagy érdeklődéssel kereste fel az épületet, de a látogatók 74,7%-a az ingyenes állandó kiállítást tekintette meg. Ez az arány 2006. I. félévben tovább nőtt (78,2%). Az ingyenes kiállításokat látogatók a korábbi helyszínen 2004.-ben az összes látogatók 42,1%-át tették ki.

A 2006. I. félévi jegybevétele azonos mértékű, a látogatottság 10,6%-kal magasabb volt a 2005. évi időarányos teljesítéshez viszonyítva (3/a; 4/a sz. tanúsítványok).

A múzeum 2005-ben az állandó kiállítása mellett 7 időszak kiállítást tervezett és teljesített, 2006. évre 11 időszak kiállítást terveztek, amelyből 8 teljesült az

első félévben. A kiállítások mellett egyéb rendezvényeket (pl. múzeumpedagógiai programokat) is tartanak, ezek azonban jellemzően ingyenesek.

A **Nemzeti Filharmonikus Zenekar Énekkar és Kottatár Kht.** az alaptevékenységből származó bevételeinek tervét 2005-ben 27,7%-kal túlteljesítette. A tanúsítványi adatok szerint 2006 első félévben az alaptevékenység bevételei 2,3%-kal haladták meg az időarányos tervet (4/b sz. tanúsítvány).

A Művészetek Palotájában tartott rendezvények jegybevétele 2005-ben 57,9 M Ft, a tervezett összeg 99,0%-a volt.

A 2004/2005. évad tavaszi bérleteit a tervezettnél kisebb számban tudták értékesíteni, mivel bérlethirdetéskor még nem volt ismert a terem nézőterkiosztása, a közönség egy része eleinte nem ismerte az új helyszínt. A vártnál kisebb jegyeladás miatt a társaság vezetősége kedvezményes jegyvásárlási lehetőséget tett lehetővé, pl. a Nemzeti Filharmonikusok Baráti köre és a Nagycsaládosok Egyesülete részére. A 2006. I. félévi jegybevétel 5,3%-kal haladta meg az időarányos tervet.

A nyitás évében a művészeti együtteseknek a tervezett 20 koncert helyett 21 felépése volt a Nemzeti Koncertteremben. Az előadásokat 26 489 néző látogatta, mely 5,2%-kal magasabb volt a tervezettnél. A 2006. évben az időszaki tervnek megfelelően 10 koncert hangzott el a Művészetek Palotájában, amelyeken az időarányos tervnél 2,8%-kal több néző (12 831 fő) vett részt (3/b sz. tanúsítvány).

A 2005-2006. évi programok sikerességét alátámasztja a férőhelyek 90,2%-os, illetve 92,6%-os kihasználtsága (3/b sz. tanúsítvány).

A **Nemzeti Táncszínház Kht.** 2005-ben alaptevékenységből származó bevétele 154,2 M Ft, illetve 2006. I. félévben 98,3 M Ft volt, amely 30,7%-kal, illetve 32,8%-kal magasabb volt a tervezettnél. A tanúsítványi adatok szerint a táncszínházi előadások jegybevételének 40,5%-a (48,6 M Ft), a 2006. év I. félévében 34,6%-a (23,3 M Ft) a Művészetek Palotájában tartott produkciókból származik. A Művészetek Palotája előadásainak bevétele 2005-ben 73,5%-kal magasabb volt a tervezettnél, míg 2006. I. félévben mindössze 6,3%-kal haladta meg az időarányos tervet. Ennek oka, hogy a 2006. évi tervet az előző évi teljesítés alapján határozták meg, amelyre 2005-ben tapasztalati adat hiányában nem volt mód.

A 2005. évben a Művészetek Palotájának Fesztivál Színházában 66, 2006. I. félévben 50 táncszínházi előadás volt, melyet a tervezettnél 22,4%-kal, 24 672 fő, illetve 6,9%-kal, 17 500 fő több néző látogatott. A Fesztivál Színházban (a jó látási viszonyokat biztosító, teljes áron eladható nézőtéri férőhelyeket alapul véve) a férőhelyek kihasználtsága 2005. évben 90,0%-os, 2006. évben 85,0%-os volt, amely a Nemzeti Táncszínház Kht. átlagos férőhely-kihasználtság mutatóját (85,0%, illetve 80,0%) meghaladja (3/c sz. tanúsítvány).

A létesítmény adta lehetőségek kihasználását az eltelt időszakban az intézményeknek nyújtott állami támogatás biztosította, figyelemmel az alaptevékenységi és egyéb saját bevételek alacsony részarányára.

A Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeumban 2005. évben 4,8%, 2006. év I. félévben 3,3%; a Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Kht. esetében 10,4%, illetve 12,6%, valamint a Nemzeti Táncszínház Kht-nál 34,6%, illetve 19,8% a saját bevételek aránya az állami támogatáshoz képest.

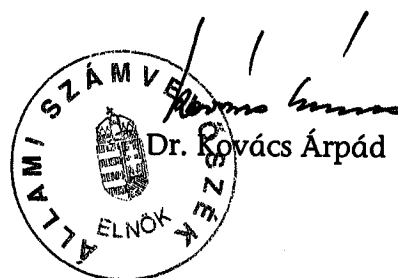
Az állami támogatás a Művészetek Palotája megnyitása óta az intézményeknél – a Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Kht. kivételével – folyamatosan nőtt a létesítmény adta új lehetőségek kihasználásával.

A Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeumnak nyújtott állami támogatás 2005. évben 41,4%-kal volt magasabb a 2004. évi összegnél (247,6 M Ft). A 2006. évi tervezett támogatás az előző évi teljesítést (350,2 M Ft) további 6,8%-kal haladja meg (4/a. sz. tanúsítvány).

A Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Kht. 2005. évi 1610,0 M Ft összegű támogatása 3,4%-kal maradt el az előző évi mértéktől. A 2006. I. félévi támogatás (934,5 M Ft) 7%-kal meghaladta az időarányos tervet.

A Nemzeti Táncszínház Kht. 2005. évi működési támogatása 36,2%-kal nőtt az előző évi juttatáshoz (431,1 M Ft) viszonyítva. A 2006. I. félévi NKÖM és pályázati támogatás összege 340,2 M Ft, ami 4,7%-kal haladta meg az időarányos tervet (4/c. sz. melléklet).

Budapest, 2007. január 24

Melléklet: 14 db 41 lap
Függelék: 1 db 6 lap

MELLÉKLETEK

ÉSZREVÉTELEK

ATH-299/2007

91107

1/a. sz. melléklet
a V-8-81/2006. sz. jelentéshez**Oktatási és Kulturális Minisztérium**
Miniszter

OKM-617/2007.

Állami Számvevőszék
Dr. Kovács Árpád
elnök úr részéreKovács Á.
T. 22.

Z. 22.

01.23

Tisztelt Elnök Úr!

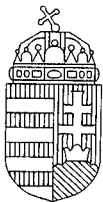
Köszönettel megkaptam a Művészetek Palotája megvalósításának és működésének ellenőrzéséről készített ÁSZ jelentés tervezetét. Az alapos helyszíni ellenőrzés, a fókuszcsoportos ellenőrzési módszer, valamint az érintett felek együttműködése lehetővé tette a Művészetek Palotája projekt több szempontból történő rendkívül alapos elemzését, és a projekt kiemelt jellegének megfelelő kezelését.

A jelentés részletes megállapításaira, következtetéseire nem kívánok észrevételt tenni, azonban az ezek figyelembe vételével az oktatási és kulturális miniszter számára megfogalmazott 1. számú javaslat újragondolását kezdeményezem. Ezen feladat végrehajtása jelentős mértékű forrásigényt keletkeztetne, amelynek célszerűsége, hatékonysága véleményem szerint nem kellően megalapozott.

Budapest, 2007. január 15.

Dr. Hiller István

Állami Számvevőszék

Elnök

1/b. sz. melléklet
a V-8-81/2006. sz. jelentéshez

V-8-80/2006.

Dr. Hiller István úr
miniszter

Oktatási és Kulturális Minisztérium

B u d a p e s t

Tisztelt Miniszter Úr!

Köszönettel kézhez vettem 2007. január 15-i levelét, amelyben elfogadja a Művészetek Palotája megvalósításának és működésének ellenőrzéséről készített jelentésünk megállapításait és következtetéseit.

Levelében foglalt felvetése alapján elhagyjuk a létesítmény hővisszanyerő rendszere kiépítését, s az ehhez szükséges finanszírozási megoldás kialakítását célzó javaslatunkat. Megjegyzem azonban, hogy a hővisszanyerő rendszer hiánya megnöveli az objektum működtetésének energia igényét. Ezért célszerűnek tartanám, ha a tárca gazdasági számításokkal alapozná meg a kérdéstről alkotott véleményét.

Kérem tájékoztatásom szíves tudomásulvételét.

Budapest, 2007. január 22.

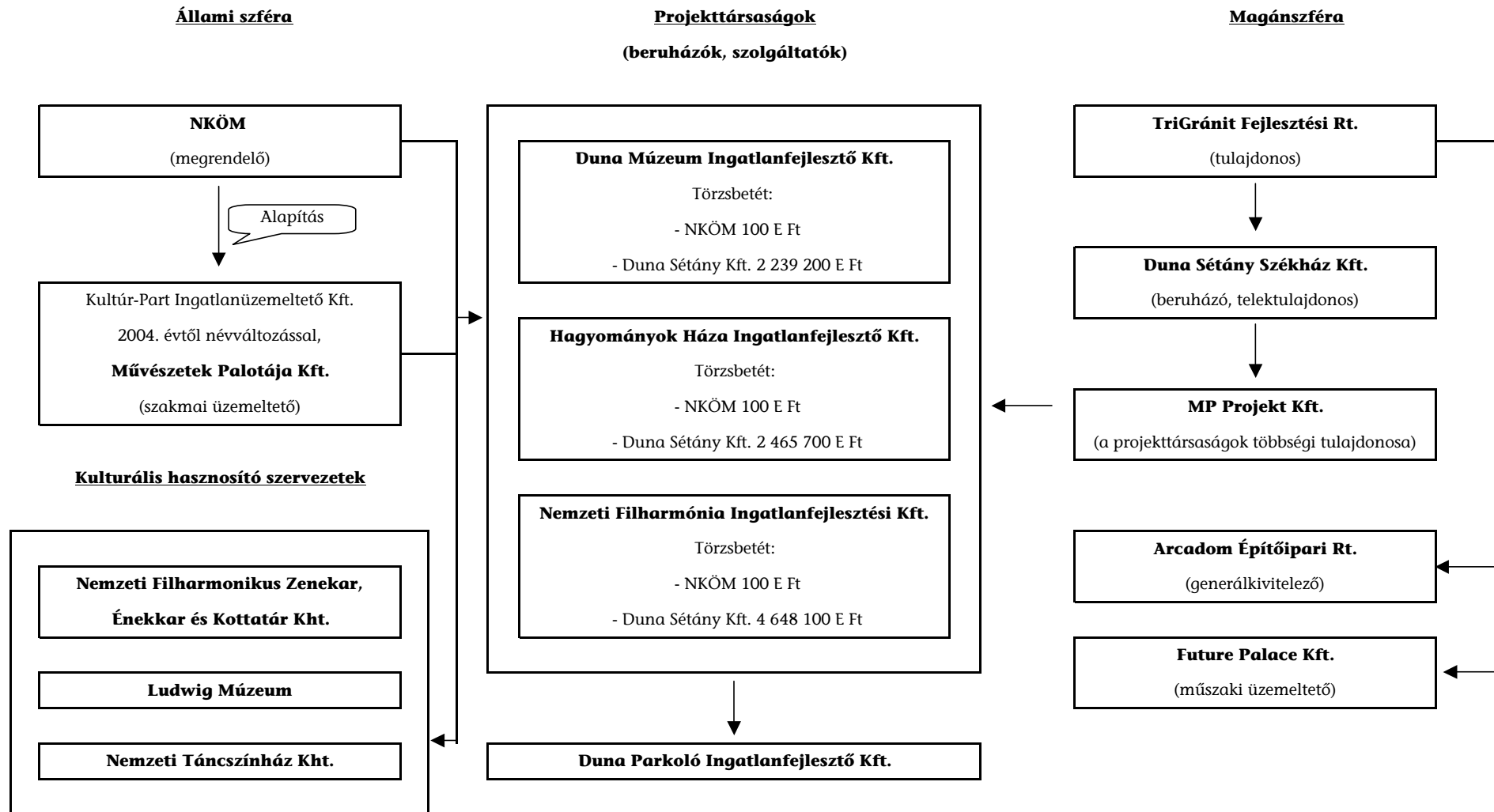
B. Illés

Ag
1.22.

Tisztelettel:

Kovács Árpád
Dr. Kovács Árpád

A Művészetek Palotája beruházásának és működtetésének szervezeti ábrája

Az ellenőrzött szervezetek jegyzéke

Helyszíni ellenőrzésbe vont állami szervezetek:

- Oktatási és Kulturális Minisztérium (jogelőd: Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma)
- Művészetek Palotája Kft. és jogelődje a Kultúr-Part Ingatlan-üzemeltető Kft.
- Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Kht.
- Ludwig Múzeum – Kortárs Művészetek Múzeuma
- Nemzeti Táncszínház Kht.

Az állami megrendelői igények teljesítésében résztvevő, és a közpénzek felhasználásában részesülő társaságok:

A köz- és magánpartnerségi együttműködésben résztvevő társaságok:

- Duna Sétány Székház Kft.
- TriGránit Fejlesztési Rt.
- Arcadom Építőipari Rt.
- MP Projekt Kft.
- Future Palace Kft.

Az együttműködésben résztvevő, rendelkezésre állási díjban részesülő projektársaságok:

- Nemzeti Filharmónia Ingatlanfejlesztési Kft.
- Hagyományok Háza Ingatlanfejlesztő Kft.
- Duna Múzeum Ingatlanfejlesztő Kft.
- Duna Parkoló Ingatlanfejlesztő Kft.

Tanúsítványok jegyzéke

1. sz. tanúsítvány: Összesítő adatok a Művészetek Palotája projekttel kapcsolatos NKÖM fejezet költségvetéséből juttatott pénzeszközök felhasználásáról
2. sz. tanúsítvány: Teljesítési adatok a rendelkezésre állási szerződés szerinti kifizetésekről
- 3/a. sz. tanúsítvány: Szakmai teljesítménymutatók a Ludwig Múzeumnál
- 3/b. sz. tanúsítvány: Szakmai teljesítménymutatók a Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Közhasznú társaságnál
- 3/c. sz. tanúsítvány: Szakmai teljesítménymutatók a Nemzeti Táncszínház Közhasznú társaságnál
- 3/d. sz. tanúsítvány: Szakmai teljesítménymutatók a Művészetek Palotája Kft. saját szervezésű rendezvényeinél
- 4/a. sz. tanúsítvány: A Ludwig Múzeum intézmény költségvetési adatai
- 4/b. sz. tanúsítvány: A Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Kht. bevételi és kiadási adatai
- 4/c. sz. tanúsítvány: A Nemzeti Táncszínház Kht. bevételi és kiadási adatai
- 4/d. sz. tanúsítvány: A Művészetek Palotája Kht. bevételi és kiadási adatai

Szervezet neve: Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

1. sz. tanúsítvány

Kitöltésért felelős: dr. Kovács Zita

Telefon: 484-7976

Összesítő adatok

a Művészetek Palotája projekttel kapcsolatos
NKÖM fejezet költségvetéséből juttatott pénzeszközök felhasználásáról

Sor- szám	Év	Összeg (E Ft)	Felhasználási jogcímcsoport *	Támogatott/Felhasználó szervezet
0	1	2	3	4
	2001	3000	alapítás	Kultúr-Part Kft.
	összesen	3000		
	2002	0		
	összesen	0		
	2003	20000	működési támogatás	Kultúr-Part Kft.
		18000	működési támogatás	Kultúr-Part Kft.
	összesen	38000		
	2004	80962	működési támogatás	Kultúr-Part Kft.
		1200	működési támogatás-szakértői díj fedezete	Művészetek Palotája Kft.
	összesen	81062		
	2005	970342	tőkejuttatás a likviditás biztosítása érdekében	Művészetek Palotája Kft.
		100000	Ludwig Múzeum költözés	Ludwig Múzeum
		61000	szakértői díjak	Gazdálkodási Főosztály
		54960	működési támogatás- Ludwig Múzeum őrzési költségek	NKÖV Kht.
		178000	működési kiadások	Nemzeti Táncszínház Kht.
		220000	üzemeltetési kiadások (rendelkezésre állási díj, közüzemi díjak)	Gazdálkodási Főosztály
		376727	működési támogatás	Művészetek Palotája Kft.
		44800	működési támogatás	Művészetek Palotája Kft.
		1104932	működési támogatás	Művészetek Palotája Kft.
	összesen	5080761		
	2006. I. félév	1200000	működési támogatás	Művészetek Palotája Kft.
	összesen	1200000		

* Lehetséges felhasználási jogcímek:

- társaságok alapítása
- szakértői díjak
- egyéb megbízási díjak
- tőketartalékra forrás
- működési támogatás
- rendelkezésre állási díj
- közüzemi díjak
- stb.

Igazolom, hogy a tanúsítványban szereplő adatok nyilvántartásainkkal megegyeznek.

Budapest, 2006. június

dr. Kovács Zita

P.H.

dr. Kovács Zita

Szervezet neve: Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
 Kitérítést felelős: Kovács Lászlóné
 Telefon: 484-7100

2. sz. tanúsítvány

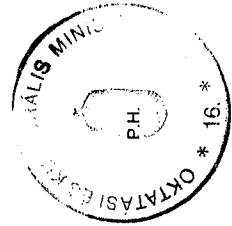
Teljesítési adatok
a rendelkezésre állási szerződés szerinti kifizetésekről
 (2005. március 15 - 2006. június 30.)

Sor-szám	Számított időszak (hó)	RÁD* euróban utalt része		RÁD* forintban utalt része		RÁD* összesen		Közmű díjak E Ft-ban	Bankköltségek E Ft-ban	Egyéb E Ft-ban	Mindösszesen E Ft-ban
		EU	E Ft	EU	E Ft	EU	E Ft				
1	2005. március										
	2005. április										
	2005. május										
	2005. június			1631250	407201	1631250	407201				407201
	2005. július			815625	204192	815625	204192	55975			260167
	2005. augusztus	652500	159894	163125	40306	815625	200200	20885	5		221090
	2005. szeptember	652500	159124	163125	39843	815625	198967	123	5		199095
	2005. október	652500	165464	163125	39734	815625	205198	41365	17		246580
	2005. november	652500	163478	163125	40729	815625	204207	2821	17		207045
	2005. december	652500	164816	163125	40608	815625	205424	19808	1033		226265
	2005. összesen	3262500	812776	3262500	812613	6525000	1625389	140977	1077	0	1767443
2	2006. január	412801	103423	103199	25965	516000	129388	93	17		129498
	2006. február	447199	112350	68800	17199	515999	129549	18606	17		148172
	2006. március	430001	108696	85999	21615	516000	130311	11454	17		141782
	2006. április	430001	115524	85999	21871	516000	137395	141730	16		279141
	2006. május	430001	112028	85999	22883	516000	134911	12962	457		148330
	2006. június	430001	115735	85999	22382	516000	138117	24261	20		162398
	2006. összesen	2580004	667756	515995	131915	3095999	799671	209106	544	0	1009321
	Mindösszesen	5842504	1480532	3778495	944528	9620999	2425060	350083	1621	0	2776764

* RÁD - Rendelkezésre állási díj

Igazolom, hogy a tanúsítványban szereplő adatok nyilvántartásainkkal megegyeznek.

Budapest, 2006. július 05.

[Handwritten signature]

Szervezet neve: Ludwig Múzeum

Kitöltésért felelős: Néray Katalin, igazgató

Telefon: 555-3456

3/a. sz. tanúsítvány

Szakmai teljesítménymutatók a Ludwig Múzeumnál

Megnevezés	Mérték- egység	2004	2005		2006.	
			terv	teljesítés	2006. terv	plj. 2006.I. fév
Kiállítások száma	db	24	8	8	12	9
- időszak	db	23	7	7	11	8
- állandó	db	1	1	1	1	1
Egyéb rendezvények száma	db	216	350	275	300	298
Látogatók száma (kiállításokon) összesen	fő	50 255	60 000	53 805	60 000	29 763
- teljes árú jegyet vásárlók	fő	16 323		7 264		4 110
- kedvezményes árú belépődíjat fizetők	fő	12 763		6 332		2 377
- ingyenes látogatók	fő	21 169		40 209		2 3276
Egy kiállításra jutó látogatók száma	fő	2 094		6 726		3 307
Egy egyéb rendezvényre jutó látogatók száma	fő	15-20		18-25		15-25
A kiállítások és rendezvények jegybevétele összesen	E Ft	13 614	12 500	8 460	12 500	4 289
Egy kiállításra és rendezvényre jutó bevétel	E Ft	57	35	30		14
Kiállítási terület	m ²	2500		3 496		3 496

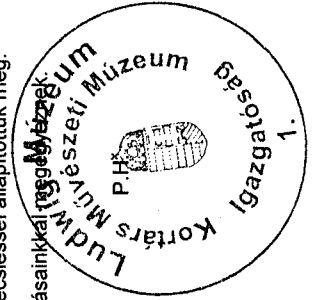
Megjegyzés: a Művészetek Palotájába történő átköltözés utáni kiállítási terület nm-t tüntettük fel 2005-ben.

Az egyéb rendezvények jellemzően ingyenesek, ez esetben nem mindig van regisztráció vagy "ingyenes" jegy kibocsátás,

ezért az egyéb rendezvények látogatóinak átlagos számát becsléssel állapítottuk meg.

Igazolom, hogy a tanúsítványban szereplő adatok nyilvántartásainkkal megegyeznek.

Budapest, 2006. augusztus 3.

Néray Katalin

Szervezet neve: Magyar Nemzeti Filharmonikus Zenekar,
Énekkar és Kottatár Kht.

Kitöltésért felelős: Nagy Ilona

Telefon: 411-6646

3/b. sz. tanúsítvány

**Szakmai teljesítménymutatók
a Magyar Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Közhasznú társaságnál**

Megnevezés	Mérték- egység	2004. teljesítés				2005.				2006. I.-VI. hó			
		éves terv		teljesítés		éves terv		teljesítés		időszaki terv		teljesítés	
		Művészetek Palotája	egyéb helyen	Művészetek Palotája	egyéb helyen	Művészetek Palotája	egyéb helyen	Művészetek Palotája	egyéb helyen	Művészetek Palotája	egyéb helyen	Művészetek Palotája	egyéb helyen
Saját rendezésű belföldi koncertek száma	db	20	20	21	19	10	8	10	8	10	8		
Nézők száma	fő	25 174	12 946	26 489	12 361	12 473	2 920	12 831	3 223	12 831	3 223		
Egy előadásra jutó nézők száma	fő	1 259	647	1 261	651	1 247	365	1 283	403	1 283	403		
A rendezvények jegybevétele összesen	E Ft	58 474	24 770	57 898	20 901	26 211	2 975	27 609	3 047	27 609	3 047		
Egy előadásra jutó bevétel	E Ft	2 924	1 239	2 757	1 100	2 621	372	2 761	381	2 761	381		
Férőhelyek száma	db	27 970	14 384	29 370	13 665	13 859	3 244	13 859	3 244	13 859	3 244		
Férőhelyek kihasználtsága	%	90,0	90,0	90,2	90,5	90,0	90,0	92,6	99,4	92,6	99,4		

a Fesztiválszínház az egyéb helyszínek között szerepel
MűPa oszlopban a Nemzeti Koncertterem I. színpaddal bővítve - adatai szerepelnek

igazolom, hogy a tanúsítványban szereplő adatok nyilvántartásainkkal megegyeznek.

Budapest, 2006. augusztus 02.

Handwritten signature

Szervezet neve: Nemzeti Táncszínház Kht.

Kiállításért felelős: Török Jolán - ügyvezető igazgató

Telefon: 06-1-201-8202

3/c. sz. tanúsítvány

Szakmai teljesítménymutatók a Nemzeti Táncszínház Közhasznú társaságnál

Megnevezés	Mérték- egység	2004	2005			2006. I. félév				
			terv		teljesítés		teljesítés		terv	
			összesen	Művészetek Palotája	összesen	Művészetek Palotája	összesen	Művészetek Palotája	összesen	Művészetek Palotája
Táncszínházi előadások száma	db	361	263	63	439	66	293	70	163	50
Nézők száma	fő	79 931	72 960	20 160	105 046	24 672	74 900	25 193	41 275	17 500
Egy előadásra jutó nézők száma	fő	221	277	320	239	374	256	360	253	350
Az előadások jegybevételei összesen	E Ft	88 555	108 000	28 000	120 101	48 592	77 205	41 466	67 500	23 333
Férőhelyek száma *	db			452		398 vagy 348		398 vagy 348		452
Férőhelyek kihasználtsága	%	91	80	80	85	90	82	87	80	85

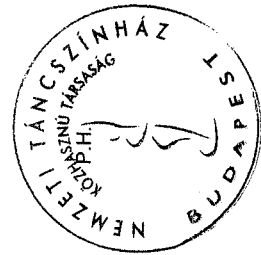
* nem alkalmazható

- A Művészet Palotája Fesztivál Színháztermének befogadóképessége 452 fő abban az esetben, ha nem vesszük igénybe az előszínpadot. Tánc esetében azonban legtöbbször ki kell venni az A, B, C sorokat, így a befogadóképesség 402 főre csökken. Ebből 54 hely "nem-", vagy "rosszul látható", tehát a teljes áron eladható jegyek száma legtöbb esetben 348 db.

- A Nemzeti Táncszínházban az előadások három helyszínen valósulnak meg (színházterem, refektórium, Karmelita Udvar), s emellett számos vidéki helyszínen is bemutatásra kerülnek szervezetünkben táncművészeti előadások, amely helyszínek befogadóképessége is más és más.

Igazolom, hogy a tanúsítványban szereplő adatok nyilvántartásainkkal megegyeznek.

Budapest, 2006. július 26.

Török Jolán

Szervezet neve: Művészetek Palotája Kft.
 Képviselet felelős: Csillagné Virágh Zsuzsa
 Telefon: 555-3061, 06-30-200-0070

3/d. sz. tanúsítvány
 1. oldal

Szakmai teljesítménymutatók a Művészetek Palotája Kft.
 saját szervezésű rendezvényeinél
 (2005-ben)*

2005. március 14-december 31. közötti időszak

Műfaj	Előadászám db	Jegybevétel		Teljesítés aránya %	Látogatók száma		Látogatottság %	Becsült látogatók száma
		Tervezett	Tényleges		Tervezett	Tényleges		
Komolyzene	13	74 120 970 Ft	59 029 043 Ft	80%	10640	14128	133%	
Családi és ifjúsági	14	1 794 000 Ft	2 749 739 Ft	153%	3558	4237	119%	
Opera, színház	18	48 120 065 Ft	22 384 087 Ft	47%	7884	9921	126%	
Világzene	27	87 315 178 Ft	86 622 522 Ft	99%	17388	22586	130%	
Könnnyűzene	22	20 010 448 Ft	25 412 565 Ft	127%	8398	11637	139%	
Jazz	13	12 667 143 Ft	8 611 826 Ft	68%	5570	4938	89%	
Tánc	10	1 013 774 Ft	4 790 087 Ft	473%	2814	3322	118%	
Előadások összesen	117	245 041 578 Ft	209 599 869 Ft	86%	56252	70769	125,81%	58000
Cifra Palota és egyéb belépőjegy nélküli családi programok								120000
Közönségforgalmi területen megrendezésre kerülő koncertek és kiállítások								13241
Szervezett háznézéseken résztvevők száma								191241
Összesen becsült látogatók száma								191241

Igazolom, hogy a tanúsítványban szereplő adatok nyilvántartásainkkal megegyeznek.

Budapest, 2006. június 08.

P.H.

MŰVÉSZETEK PALOTÁJA KFT

Handwritten signature

Szervezet neve: Művészetek Palotája Kft.
 Kitélésért felelős: Csillagné Virágh Zsuzsa
 Telefon: 555-3061, 06-30-200-0070

3/d. sz. tanúsvány
 2. oldal

**Szakmai teljesítménymutatók a Művészetek Palotája Kft.
 saját szervezésű rendezvényeinél
 (2006. I. félév)***

2006. január 1-június 30. közötti időszak

Műfaj	Előadásszám db	Jegybevétel		Teljesítés aránya %	Látogatók száma		Látogatottság %	Becsült látogatók száma
		Tervezett	Tényleges		Tervezett	Tényleges		
Komolyzene	20	54 465 716 Ft	47 106 695 Ft	86%	20126	25571	127%	
Családi és ifjúsági	12	2 494 029 Ft	3 096 074 Ft	124%	4070	4304	106%	
Opera, színház	6	24 067 410 Ft	21 506 261 Ft	89%	4478	5463	122%	
Világzene	18	48 350 942 Ft	43 890 955 Ft	91%	11227	13164	117%	
Könnnyűzene	16	26 221 816 Ft	22 703 565 Ft	87%	7164	10221	143%	
Jazz	11	11 675 924 Ft	8 311 566 Ft	71%	4436	5334	120%	
Tánc	18	23 937 403 Ft	19 968 435 Ft	83%	8125	10200	126%	
Előadások összesen	101	191 213 240 Ft	166 583 551 Ft	87%	59626	74257	124,54%	
Cifra Palota és egyéb belépőjegy nélküli családi programok								52000
Közönségforgalmi területen megrendezésre kerülő koncertek és kiállítások								75000
Szervezett háznézéseken résztvevők száma								12685
Összesen becsült látogatók száma								135635

Igazolom, hogy a tanúsványban szereplő adatok nyilvántartásainkkal megegyeznek.

Budapest, 2006. július 24.

P.H.

Szervezet neve: Ludwig Múzeum - Kortárs Művészeti Múzeum

4/a. sz. tanúsítvány

Kitöltésért felelős:

Baánné dr. Jakab Anna gazd. ig.

Telefon:

555 - 3475

Adatok: E Ft-ban

A Ludwig Múzeum intézmény költségvetési adatai

Megnevezés	2004		2005		2006.	
	terv	tény	terv	tény	terv 2006. évX	tény 2006. I. f év
I. Bevételek	320 525	320 326	493 261	490 442	440 290	241 366
Működési bevételek	294 088	294 593	480 922	477 959	409 693	213 069
ezen belül:						
- alaptévékenység bevétele	15 500	14 796	16 000	12 366	16 048	4 908
- állami támogatás	247 568	247 568	350 150	350 150	374 088	191 306
- egyéb bevételek	15 636	16 342	2 200	4 495	2 052	1 451
működési célú átvett pénzeszköz	30 884	30 683	112 572	110 948	17 505	15 404
Felhalmozási bevételek	3 900	3 900	4 900	5 044	4 600	2 300
ebből felhalmozási célú külső átvett pénzeszköz	0	0	500	644	0	0
Előző évi pénzmaradvány	7037	7 037	7 439	7 439	25 997	25 997
II. Kiadások	320 525	312 887	493 261	464 445	440 290	216 019
Működési kiadások	316 446	311 902	484 867	456 051	428 628	206 871
Dologi kiadások	158 960	156 518	314 700	285 914	190 711	103 567
ezen belül:						
- üzemeltetési és fenntartási kiadások	33 023	34 501	41 537	40 248	27 788	11 528
- - ebből: bérleti és lízingdíj	1 580	1 579	1 832	1 831	-	398
szállítási szolgáltatás	6 000	6 124	16 454	16 121	19 533	3 965
villamos energia felhasználás	6 500	6 062	3 255	3 255	-	-
távfűtés, melegvíz szolgáltatás	6 000	6 957	5 227	5 226	-	-
víz és csatornadíj	800	658	219	219	-	-
épület karbantartás	700	2 777	2 165	2 165	-	-
számítógép karbantartás	200	381	32	32	600	600
sokszorosítási eszk. karbantart.	600	798	478	477	300	183
kommunikációs eszk. karbantart.	400	730	692	2 362	100	759
járművek karbantartása	800	573	1 053	1 052	800	205
egyéb gép, ber. karbantartása	2 458	264	855	185	-	503
postaköltség	1 400	2 526	2 503	2 301	2 200	2 019

egyéb üzemeltetési kiadások (személdíj, rovarirtás, ügyvédi díj, porta- szolgálat, munkavédelmi szolgáltatás)	5 585	5 070	6 772	6 019	4 255	3 496
Fei halmozási kiadások	4 079	985	8 394	8 394	11 662	9 148

Megjegyzés: 2006. június végén bejött az július havi állami támogatás ellátmány (30 847 000.- Ft) melyet kivettünk a
ténylegesen befolyt állami támogatási összegből az összehasonlíthatóság érdekében.

X 2006. évi módosított tervet (előirányzatot) a 2006.06.30.-i állapot szerint állítottuk be.

Igazolom, hogy a tanúsítványban szereplő adatok nyilvántartásainkban megfigyelhetők.

Budapest, 2006. augusztus 3.

Attila Boda

Szervezet neve: Magyar Nemzeti Filharmonikus Zenekar,
Énekkar és Kottatár Kht.

4/b. sz. tanúsítvány

Kitöltésért felelős: Nagy Ilona

Telefon: 411-6646

A Magyar Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Kht. bevételei és ráfordítás adatai

Adatok: E Ft-ban

Megnevezés	2004.		2005.		2006.	
	terv	tény	terv	tény	éves terv	I.-VI. havi tény
	I. Bevételek	1 775 089	1 883 637	1 732 694	1 790 896	1 869 525
Működési bevételek	1 775 089	1 880 989	1 732 694	1 786 117	1 869 525	1 051 796
ezen belül:						
- alaptervekenység bevételei	109 089	199 935	116 694	149 071	221 525	115 956
- állami támogatás	1 666 000	1 666 000	1 610 000	1 610 000	1 638 000	934 500
- egyéb más bevételek		15 054	6 000	27 046	10 000	1 340
II. Ráfordítások	1 775 089	1 958 015	1 732 694	1 969 400	1 869 525	869 356
Működési ráfordítások / écs-en kívüli ráfordítások	1 733 089	1 882 419	1 698 327	1 921 096	1 823 525	846 672
* Dologi költségek / anyagjellegű ráfordítások	515 588	554 980	345 036	561 648	333 347	280 776
ezen belül:						
- koncert helyszín bérleti díja + hostess szolgáltatás	15 576	13 984	14 960	13 055	13 062	3 356
- egyéb helyiségbérleti költségek	40 551	59 327	23 883	9 342	4 785	2 431
- üzemeltetési és fenntartási költségek	32 800	33 216	28 500	33 249	34 655	13 572

Igazolom, hogy a tanúsítványban szereplő adatok nyilvántartásainkkal megegyeznek.

Budapest, 2006. augusztus 02.

Cs. V. K.

Szervezet neve: Nemzeti Táncszínház Kht.

Kitöltésért felelős: Szamosvári Antalné

Telefon: 375-8184

4/c. sz. tanúsítvány

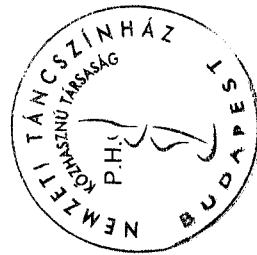
A Nemzeti Táncszínház Kht. bevételei és kiadási adatai

Adatok: E Ft-ban

Megnevezés	2004		2005		2006. I. félév	
	terv	tény	terv	tény	terv	tény
I. Bevételek	472 750	609 829	733 000	790 254	399 000	612 520
Működési bevételek	472 750	609 829	733 000	790 254	399 000	612 520
ezen belül:						
- alaptévékenység bevétele	86 250	122 107	118 000	154 167	74 000	98 290
- állami támogatás (OKM, pályázati és egyéb)	386 500	431 074	615 000	587 091	325 000	511 230
- egyéb bevételek	0	56 648	0	48 996	0	3 000
II. Kiadások	472 750	588 867	733 000	759 758	399 000	453 505
Működési kiadások	472 750	588 867	733 000	759 758	399 000	453 505
Dologi kiadások	324 479	440 749	576 017	577 674	299 250	357 661
ezen belül:						
- üzemenntetési és fenntartási kiadások	132 179	222 578	193 017	226 157	113 250	116 273

Igazolom, hogy a tanúsítványban szereplő adatok nyilvántartásainkkal megegyeznek.

Budapest, 2006. július 26.

Szamosvári Antalné

Szervezet neve: Művészetek Palotája Kft.

Kitöltésért felelős: Farkas Tamás

Telefon: 555-3020

4/d. sz. tanúsítvány

A Művészetek Palotája Kft. bevételi és kiadási adatai

Adatok: E Ft-ban

Megnevezés	2004		2005		2006. 01-06. hó	
	terv	tény	terv	tény	terv	tény
I. Bevételek						
Működési bevételek	909 662	511 314	3 003 410	3 217 792	1 441 027	1 552 098
ezen belül:						
- alaptevékenység bevétele	100 000	100 000	454 639	700 886	236 527	333 718
ebből: szolgáltatások			0	224 450		
terembérlés			133 825	138 056		
jegybevétel			245 042	336 743		
egyéb vendéglátó jut., stb			75 772	1 637		
pénzügyi						
- állami támogatás működési támogatás	809 662	65 957	2 452 000	1 526 459	1 200 000	1 200 000
- állami támogatás tökejtuttatás		315 000		970 342		
- egyéb bevételek	0	30 357	86 771	20 105	4 500	18 380
ebből: pénzügyi			10 000	13 792		
egyéb			76 771	6 313		
Fizetendő Áfa	25 000	25 192	110 848	144 047		
II. Kiadások						
Működési kiadások (Dologi+Személyi)	760 003	369 642	2 866 705	2 445 172	1 246 315	1 237 742
Dologi kiadások	536 779	149 332	1 900 317	1 569 629	958 694	857 006
ezen belül:						
- üzemeltetési és fenntartási kiadások	50 919	41 574	1 702 150	1 334 984	958 694	857 006

Személyi jellegű kiadások	223 224	220 309	966 388	795 542		
Levonható Áfa	135 541	33 270	395 553	235 334		
Arányosított ÁFA		20 897		74 672		

Igazolom, hogy a tanúsítványban szereplő adatok nyilvántartásainkkal megegyeznek.

Budapest, 2006. június 07

P.H.

*/ a 2005. évi jegybevétel tény összege tartalmazza a befogadott rendezvények

A MŰVÉSZETEK PALOTÁJA
fajlagos fejlesztési/beruházási költségeinek kimutatása

Intézmény	Nettó térszín feletti alapterület	Nettó térszín alatti (parkoló) alapterület	Nettó terület összesen, parkolókkal/ Fajlagos beruházási ktg.	Fajlagos fejlesztési/beruházási költség (216 Ft/EUR átlag árfolyamon)	Fejlesztési (beruházási) összegek
	m²	m²	m²		eFt
			eFt/m²	euro/m²	
NF - Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem	14 327	8 869	23 196		15 613 976
			673	3 104	
HH - Fesztivál Színház	11 401	7 550	18 951		8 219 509
			434	2 001	
LM - Ludwig Múzeum	8 944	9 400	18 344		7 464 545
			407	1 876	
Művészetek Palotája - összesítve	34 672	25 819	60 491		31 298 030
			517	2 386	

Megjegyzések:

Létesítmény kiviteli költségek tartalma:

Kemény költségek (építés-szerelés, külső munkák, közművek, technológia, berendezések), + tervezési, konzulensi, szakértői költségek

Nem tartalmaz:

Földhasználat, jogi költségek, biztosítási költségek, ingatlanadó, fejlesztési díj, működési költségek, parkoló megváltás, finanszírozás kamat nélküli költsége, egyéb költségek (promóció, stb.), tartalék, tőkésített kamat

Fejlesztési költség adatok és nettó terület adatok forrása (Kreatív 2000. - Zéró riport 2. és 3. számú mellékletek)

Generál költség adatok forrása (2. számú szerződés módosítása - Kelt: 2003. május 30.)

***Parkoló (térszín alatti) területekre ellentmondó adatok vannak, jelen adat forrása** (Kreatív 2000. - Zéró riport 3. számú melléklet)

A MŰVÉSZETEK PALOTÁJA
fajlagos generál-kiviteli költségeinek kimutatása

Intézmény	Nettó területek összesen/ Fajlagos kiviteli ktg.	Fajlagos generál-kiviteli költség (216 Ft/EUR átlag árfolyamon)	Generál - kiviteli összegek
	m²		eFt
	eFt/m²	euro/m²	
NF - Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem	14 327		11 740 856
	819	3 776	
HH - Fesztivál Színház/Hagyományok Háza	11 401		6 188 413
	543	2 504	
LM - Ludwig Múzeum/Modern Magyar Művészetek Múzeúm	8 944		5 435 914
	608	2 803	
Parkolók (térszín alatti területek) *	25 819		1 322 806
	51	235	
Művészetek Palotája - összesítve	60 491		24 687 989
	408	1 881	

Megjegyzések:

Létesítmény kiviteli költségek tartalma:

Kemény költségek (építés-szerelés, külső munkák, közművek, technológia, berendezések), + tervezési, konzulensi, szakértői költségek

Nem tartalmaz:

Földhasználat, jogi költségek, biztosítási költségek, ingatlanadó, fejlesztési díj, működési költségek, parkoló megváltás, finanszírozás kamat nélküli költsége, egyéb költségek promóció, stb.), tartalék, tőkésített kamat

Fejlesztési költség adatok és nettó terület adatok forrása (Kreatív 2000. - Zéró riport 2. és 3. számú mellékletek)

Generál költség adatok forrása (2. számú szerződés módosítása - Kelt: 2003. május 30.)

***Parkoló (térszín alatti) területekre ellentmondó adatok vannak, jelen adat forrása** (Kreatív 2000. - Zéró riport 3. számú melléklet)

Hangversenytermek beruházási költségeinek nemzetközi összehasonlítása

Intézmény	Bruttó alapterület	Nettó alapterület	Előadóterem alapterülete	Koncertterem befogadóképesség	Bekerülési összeg	Megjegyzés
<i>mértékegység</i>	m ²	m ²	m ²	fő	euro	
fajlagos költség	euro/m2	euro/m2	euro/m2	euro/fő	euro	
Esseni Filharmónia Alfred Krupp Terem	21 721	13 000	1 600	1 900	65 000 000	Teljeskörű rekonstrukció!
	2 992	5 000	40 625	34 211		
Brügge-i hangversenyterem	21 563	17 251		1 200	35 000 000	
	1 623	2 029		29 167		
Philadelphia Kimmel Center Version Hall	53 000	42 400 9 383	9 383	2 545	203 517 400	
	3 840	4 800	21 690	79 968		
Tokió Hakuju hangversenyterem		740		300	2 600 000	Teljeskörű rekonstrukció!
		3 514		8 667		
Casa Hangversenyterem Porto	23 000			1 300	50 000 000	Parkolóházzal
	2 174			38 462		
Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem *		23 196	1 885	1 699		1563 ülőhely 136 állóhely 190 pódiumülés
		3 104	38 191	42 372	71 990 299	
Fesztivál Színház *		18 951				
Ludwig Múzeum *		18 344				
Összesen (Művészetek Palotája): *		60 491			144 323 204	
		2 386				

*216 Ft/ EUR árfolyamon átszámolva.

Összefoglaló táblázat a pénzügyi konstrukciókról

Megnevezés	Eredeti konstrukció	II. változat	Szolgáltatásvásárlási konstrukció
Futamidő	10 év	2 év türelmi idő+10 év	30 év
Cash Flow	43,9 Mrd Ft	66,1 Mrd Ft	206,9 Mrd Ft
Összehasonlítható adatok*	43,9 Mrd Ft	66,1 Mrd Ft	110,6 Mrd Ft
Jelenérték 2004-ben (5,25%)	36,9	43,6	53,9
Törlesztés módja	Vételár- és bérleti díj fizetés	Vételár- és bérleti díj fizetés	Rendelkezésre állási díj
Törlesztés tartalma	Adósságszolgálat és tőketörlesztés	Adósságszolgálat és tőketörlesztés	Adósságszolgálat, tőketörlesztés, üzemeltetés
Hitel/saját erő	70/30 (%)	70/30 (%)	90/10 (%)
Saját tőkére vetített hozam	8%	8%	12%
Üzemeltetés	Állami	Állami	Magán
Üzemeltetésre vetített hozam	-	-	3% (egyéb szolg. 1%)
Állami tulajdonjog szerzés	3 év után	12 év után	30 év után

*Adósságszolgálat, fejlesztői tőkehozam, adminisztráció és adó, üzemeltetés nélkül

**A Művészetek Palotája projekt
pénzügyi konstrukcióinak összehasonlítása**

I. 10 éves

Adósság- szolgálat	Tőke	Adminisztráció/ adó	Összesen E €	Összesen* M Ft	10%	8-7-6%	5,25%	Évek	Időszak
					diszkontráta				
				e	$f=e/(1+10\%)^i$	$g=e/(1+8-7-6\%)^i$	$h=e/(1+5,25\%)^i$	i	j
				7 083	7 083	7 083	7 083	0	2004
				7 083	6 439	6 558	6 730	1	2005
				7 083	5 854	6 072	6 394	2	2006
				3 165	2 378	2 512	2 714	3	2007
				3 165	2 162	2 326	2 579	4	2008
				3 165	1 965	2 154	2 450	5	2009
				3 165	1 786	1 994	2 328	6	2010
				3 213	1 649	1 875	2 246	7	2011
				3 293	1 536	1 779	2 187	8	2012
				3 538	1 500	1 770	2 232	9	2013
				43 951	32 351	34 123	36 943	Jelenérték 2004-ben	

*áfa nélkül

II. 12 éves

Adósság- szolgálat	Tőke	Adminisztráció/ adó	Összesen E €	Összesen* M Ft	10%	8-7-6%	5,25%	Évek	Időszak
					diszkontráta				
a	b	c	d=a+b+c	e=d*250	$f=e/(1+10\%)^i$	$g=e/(1+8-7-6\%)^i$	$h=e/(1+5,25\%)^i$	i	j
Türelmi idő									2005
Türelmi idő									2006
15 120	4 213	1 436	20 769	5 192	4 720	4 808	4 933	1	2007
15 120	4 297	1 490	20 907	5 227	4 320	4 481	4 718	2	2008
15 120	4 383	1 551	21 054	5 264	3 955	4 178	4 515	3	2009
15 120	4 471	1 613	21 204	5 301	3 621	3 896	4 320	4	2010
15 120	4 560	1 678	21 358	5 340	3 315	3 634	4 134	5	2011

15 120	4 651	1 745	21 516	5 379	3 036	3 390	3 957	6	2012
15 120	4 744	1 815	21 679	5 420	2 781	3 162	3 788	7	2013
15 120	4 839	1 887	21 847	5 462	2 548	2 951	3 627	8	2014
15 120	4 936	1 963	22 019	5 505	2 335	2 754	3 473	9	2015
15 120	54 999	2 041	72 161	18 040	6 955	8 356	10 815	10	2016
				66 129	37 586	41 610	48 281	Jelenérték 2006-ban	
					31 063	35 674	43 584	Jelenérték 2004-ben	

III. 30 éves (2004. nov.)

Adósság- szolgálat	Tőke	Adminisztráció/ adó	Összesen E €	Összesen* M Ft	10%	8-7-6%	5,25%	Évek	Időszak
					diszkontráta				
a	b	c	d=a+b+c	e=d*250	$f=e/(1+10\%)^i$	$g=e/(1+8-7-6\%)^i$	$h=e/(1+5,25\%)^i$	i	j
				0	0	0	0	1	2005
				0	0	0	0	2	2006
12 928,6	2 328,9	541,9	15 799	3 950	2 968	3 136	3 388	3	2007
12 928,6	2 375,4	562,5	15 867	3 967	2 709	2 916	3 232	4	2008
12 928,6	2 423,0	585,5	15 937	3 984	2 474	2 712	3 085	5	2009
12 928,6	2 471,4	609,0	16 009	4 002	2 259	2 522	2 944	6	2010
12 928,6	2 520,8	633,3	16 083	4 021	2 063	2 346	2 810	7	2011
12 928,6	2 571,3	658,6	16 159	4 040	1 885	2 182	2 683	8	2012
12 928,6	2 622,7	685,0	16 236	4 059	1 721	2 031	2 561	9	2013
12 928,6	2 675,1	712,4	16 316	4 079	1 573	1 889	2 445	10	2014
12 928,6	2 728,6	740,9	16 398	4 100	1 437	1 775	2 335	11	2015
12 928,6	2 783,2	770,5	16 482	4 121	1 313	1 667	2 230	12	2016
12 928,6	2 838,9	801,3	16 569	4 142	1 200	1 566	2 130	13	2017
12 928,6	2 895,7	833,4	16 658	4 164	1 097	1 472	2 034	14	2018
12 928,6	2 953,6	866,7	16 749	4 187	1 002	1 383	1 944	15	2019
12 928,6	3 012,6	901,4	16 843	4 211	916	1 300	1 857	16	2020
12 928,6	3 072,9	937,5	16 939	4 235	838	1 222	1 774	17	2021
12 928,6	3 134,4	975,0	17 038	4 260	766	1 148	1 696	18	2022
12 928,6	3 179,0	1 014,0	17 122	4 280	700	1 078	1 619	19	2023
12 928,6	3 261,0	1 054,5	17 244	4 311	641	1 015	1 549	20	2024

12 928,6	3 326,2	1 096,7	17 352	4 338	586	964	1 481	21	2025
12 928,6	3 392,7	1 140,6	17 462	4 365	536	915	1 416	22	2026
12 928,6	3 460,6	1 186,2	17 575	4 394	491	869	1 354	23	2027
12 928,6	3 529,8	1 233,6	17 692	4 423	449	825	1 295	24	2028
12 928,6	3 600,4	1 283,0	17 812	4 453	411	784	1 239	25	2029
	6 620,7	1 334,3	7 955	1 989	167	330	526	26	2030
	5 930,3	1 387,7	7 318	1 830	140	286	460	27	2031
	5 211,1	1 443,2	6 654	1 664	115	246	397	28	2032
	4 462,2	1 500,9	5 963	1 491	94	208	338	29	2033
	3 682,8	1 560,9	5 244	1 311	75	172	282	30	2034
				104 368	30 625	38 957	51 106	Jelenérték 2004-ben	

IV. 30 éves végleges

Adósság- szolgálat	Tőke	Adminisztráció/ adó	Összesen E €	Összesen* M Ft	10%	8-7-6%	5,25%	Évek	Időszak
					diszkontráta				
a	b	c	d=a+b+c	e=d*250	$f=e/(1+10\%)^i$	$g=e/(1+8-7-6\%)^i$	$h=e/(1+5,25\%)^i$	i	j
				0	0	0	0	1	2005
				0	0	0	0	2	2006
12764	2224	647	15634,4058	3 909	2 937	3 103	3 352	3	2007
12764	2267	1739	16769,4892	4 192	2 863	3 082	3 416	4	2008
12764	2312	2127	17202,3208	4 301	2 670	2 927	3 330	5	2009
12764	2358	2159	17281,0404	4 320	2 439	2 722	3 178	6	2010
12763	2405	1662	16830,5714	4 208	2 159	2 455	2 941	7	2011
12764	2454	1413	16630,4468	4 158	1 940	2 246	2 761	8	2012
12763	2503	1427	16693,4743	4 173	1 770	2 088	2 633	9	2013
12763	2553	1522	16837,6722	4 209	1 623	1 950	2 523	10	2014
12763	2604	2260	17627,5419	4 407	1 545	1 908	2 510	11	2015
12764	2656	1868	17287,5423	4 322	1 377	1 749	2 339	12	2016
12763	2709	1664	17136,1986	4 284	1 241	1 620	2 203	13	2017
12763	2763	1905	17431,2104	4 358	1 148	1 540	2 129	14	2018
12763	2818	1483	17064,8059	4 266	1 021	1 409	1 980	15	2019
12764	2875	2020	17658,7328	4 415	961	1 363	1 947	16	2020

12763	2932	2966	18661,0252	4 665	923	1 346	1 955	17	2021
12763	2991	2583	18337,1206	4 584	825	1 236	1 825	18	2022
12763	3051	2269	18083,2974	4 521	739	1 139	1 710	19	2023
12764	3112	2771	18646,2575	4 662	693	1 098	1 675	20	2024
12763	3174	2394	18330,9743	4 583	619	1 018	1 565	21	2025
12763	3174	2394	18330,9743	4 583	563	960	1 487	22	2026
12763	3302	3579	19644,2822	4 911	548	971	1 514	23	2027
12764	3368	3077	19209,5009	4 802	488	896	1 406	24	2028
12763	3436	2806	19004,1821	4 751	439	836	1 322	25	2029
3191	6045	3340	12575,5343	3 144	264	522	831	26	2030
	6105	1069	7173,28751	1 793	137	281	450	27	2031
	5426	396	5822,55377	1 456	101	215	347	28	2032
	4720	557	5277,73961	1 319	83	184	299	29	2033
	3985	412	4397,09133	1 099	63	145	237	30	2034
	710	71	781,462628	195	10	24	40	31	2035
				110 590	32 187	41 029	53 907	Jelenérték 2004-ben	

Változatok	10%	8-7-6%	5,25%
I. 10 éves	32 351	34 123	36 943
II. 12 éves	31 063	35 674	43 584
III. 30 éves (2004. nov.)	30 625	38 957	51 106
IV. 30 éves végleges	32 187	41 029	53 907
I-IV. különbség	-164	6 906	16 965

A Művészetek Palotája közmű díjai és a szakmai működtetés állami támogatása

Adatok E Ft

Közmű díjak ¹	Forint infláció ²	Közmű díjak 30 évre ¹	10%	8-7-6%	5,25%	Évek	Időszak
			diszkontráta				
a	b	c=a*b _{n-1}	d=c/(1+10%) ⁹	e=c/(1+8-7-6%) ⁹	f=c/(1+5,25%) ⁹	g	h
112781,6	1,0148	112 782	102 529	104 427	107 156	1	2005
308075,0	1,0580	308 075	254 607	264 125	278 107	2	2006
308075,0	1,0977	325 934	244 879	258 737	279 552	3	2007
308075,0	1,1334	338 162	230 969	248 559	275 573	4	2008
308075,0	1,1674	349 172	216 809	237 641	270 352	5	2009
308075,0	1,1995	359 633	203 003	226 630	264 562	6	2010
308075,0	1,2295	369 529	189 627	215 617	258 282	7	2011
308075,0	1,2602	378 767	176 698	204 636	251 533	8	2012
308075,0	1,2917	388 250	164 656	194 222	244 970	9	2013
308075,0	1,3240	397 942	153 424	184 324	238 561	10	2014
308075,0	1,3571	407 891	142 963	176 572	232 328	11	2015
308075,0	1,3911	418 088	133 216	169 146	226 257	12	2016
308075,0	1,4258	428 555	124 137	162 038	220 353	13	2017
308075,0	1,4614	439 254	115 669	155 218	214 588	14	2018
308075,0	1,4980	450 235	107 783	148 690	208 982	15	2019
308075,0	1,5355	461 491	100 434	142 437	203 521	16	2020
308075,0	1,5738	473 045	93 589	136 451	198 210	17	2021
308075,0	1,6132	484 854	87 205	130 708	193 025	18	2022
308075,0	1,6535	496 976	81 259	125 211	187 982	19	2023
308075,0	1,6949	509 400	75 719	119 945	183 070	20	2024
308075,0	1,7372	522 153	70 559	115 989	178 293	21	2025
308075,0	1,7806	535 188	65 746	112 155	173 628	22	2026
308075,0	1,8251	548 568	61 263	108 452	169 092	23	2027
308075,0	1,8708	562 282	57 086	104 871	164 674	24	2028
308075,0	1,9175	576 359	53 196	101 412	160 376	25	2029
308075,0	1,9655	590 748	49 567	98 060	156 181	26	2030
308075,0	2,0146	605 517	46 187	94 822	152 100	27	2031
308075,0	2,0651	620 654	43 038	91 691	148 126	28	2032
308075,0	2,1166	636 192	40 105	88 667	144 261	29	2033
308075,0	2,1695	652 075	37 369	85 736	140 486	30	2034
308075,0	2,2101	668 377	34 822	82 905	136 816	31	2035
		14 416 151	3 558 115	4 690 098	6 260 996	Jelenérték 2004-ben	

¹A kifizetett közmű díjak nettó összege a 2005. évben 112 781,6 E Ft, a 2006. I. félévében 154 037,5 E Ft volt.

²A RÁSZ pénzügyi modelljében alkalmazott forint infláció.

Szakmai működtetés ³	Forint infláció ²	Szakmai műk. 30 évre ³	10%	8-7-6%	5,25%	Évek	Időszak
			diszkontráta				
a	b	c=a*b _{n-1}	d=c/(1+10%) ⁹	e=c/(1+8-7-6%) ⁹	f=c/(1+5,25%) ⁹	g	h
2496801	1,0148	2 496 801	2 269 819	2 311 853	2 372 257	1	2005
2400000	1,0580	2 400 000	1 983 471	2 057 613	2 166 542	2	2006
2400000	1,0977	2 539 126	1 907 683	2 015 640	2 177 799	3	2007
2400000	1,1334	2 634 387	1 799 322	1 936 353	2 146 798	4	2008
2400000	1,1674	2 720 162	1 689 006	1 851 296	2 106 125	5	2009
2400000	1,1995	2 801 653	1 581 460	1 765 516	2 061 017	6	2010
2400000	1,2295	2 878 747	1 477 252	1 679 721	2 012 096	7	2011
2400000	1,2602	2 950 716	1 376 531	1 594 180	1 959 524	8	2012
2400000	1,2917	3 024 586	1 282 720	1 513 046	1 908 390	9	2013
2400000	1,3240	3 100 096	1 195 221	1 435 944	1 858 464	10	2014
2400000	1,3571	3 177 598	1 113 729	1 375 554	1 809 905	11	2015
2400000	1,3911	3 257 038	1 037 793	1 317 704	1 762 615	12	2016
2400000	1,4258	3 338 578	967 067	1 262 329	1 716 620	13	2017
2400000	1,4614	3 421 926	901 100	1 209 199	1 671 711	14	2018
2400000	1,4980	3 507 474	839 661	1 158 345	1 628 032	15	2019
2400000	1,5355	3 595 161	782 412	1 109 630	1 585 494	16	2020
2400000	1,5738	3 685 165	729 090	1 062 999	1 544 120	17	2021
2400000	1,6132	3 777 166	679 356	1 018 259	1 503 724	18	2022
2400000	1,6535	3 871 595	633 037	975 435	1 464 434	19	2023
2400000	1,6949	3 968 385	589 875	934 412	1 426 171	20	2024
2400000	1,7372	4 067 733	549 675	903 590	1 388 955	21	2025
2400000	1,7806	4 169 284	512 180	873 724	1 352 618	22	2026
2400000	1,8251	4 273 516	477 258	844 875	1 317 277	23	2027
2400000	1,8708	4 380 354	444 718	816 978	1 282 858	24	2028
2400000	1,9175	4 490 016	414 410	790 029	1 249 382	25	2029
2400000	1,9655	4 602 109	386 142	763 917	1 216 696	26	2030
2400000	2,0146	4 717 162	359 814	738 694	1 184 906	27	2031
2400000	2,0651	4 835 091	335 281	714 303	1 153 947	28	2032
2400000	2,1166	4 956 137	312 432	690 741	1 123 834	29	2033
2400000	2,1695	5 079 868	291 120	667 911	1 094 433	30	2034
2400000	2,2101	5 206 864	271 271	645 857	1 065 838	31	2035
		113 924 491	29 189 907	38 035 648	50 312 584	Jelenérték 2004-ben	

³A Művészetek Palotája Kft. a 2005. évben 2 496 801 E Ft állami támogatásban részesült (ebből 970 342 E Ft tőkejuttatás), a 2006. évre 2 400 000 E Ft állami támogatást terveztek .

**A rendelkezésre állási díj (RÁD) alakulása
30 éves időszakra**

RÁD M €	Ft/€ árfolyam	RÁD M Ft	Áfa M Ft	Ft/€ árfolyam	RÁD M Ft	Áfa M Ft	Időszak
5,22	250,00	1 305,00	326,25	254,50	1 328,49	332,12	2005
5,16	250,00	1 290,00	258,00	256,10	1 321,48	264,30	2006
24,74	250,00	6 185,00	1 237,00	251,00	6 209,74	1 241,95	2007
26,98	250,00	6 745,00	1 349,00	252,50	6 812,45	1 362,49	2008
27,62	250,00	6 905,00	1 381,00	259,50	7 167,39	1 433,48	2009
27,91	250,00	6 977,50	1 395,50	265,00	7 396,15	1 479,23	2010
27,67	250,00	6 917,50	1 383,50	265,00	7 332,55	1 466,51	2011
27,69	250,00	6 922,50	1 384,50	265,00	7 337,85	1 467,57	2012
27,98	250,00	6 995,00	1 399,00	265,00	7 414,70	1 482,94	2013
28,36	250,00	7 090,00	1 418,00	265,00	7 515,40	1 503,08	2014
29,38	250,00	7 345,00	1 469,00	265,00	7 785,70	1 557,14	2015
29,29	250,00	7 322,50	1 464,50	265,00	7 761,85	1 552,37	2016
29,38	250,00	7 345,00	1 469,00	265,00	7 785,70	1 557,14	2017
29,93	250,00	7 482,50	1 496,50	265,00	7 931,45	1 586,29	2018
29,82	250,00	7 455,00	1 491,00	265,00	7 902,30	1 580,46	2019
30,67	250,00	7 667,50	1 533,50	265,00	8 127,55	1 625,51	2020
31,94	250,00	7 985,00	1 597,00	265,00	8 464,10	1 692,82	2021
31,89	250,00	7 972,50	1 594,50	265,00	8 450,85	1 690,17	2022
31,92	250,00	7 980,00	1 596,00	265,00	8 458,80	1 691,76	2023
32,76	250,00	8 190,00	1 638,00	265,00	8 681,40	1 736,28	2024
32,74	250,00	8 185,00	1 637,00	265,00	8 676,10	1 735,22	2025
33,23	250,00	8 307,50	1 661,50	265,00	8 805,95	1 761,19	2026
34,65	250,00	8 662,50	1 732,50	265,00	9 182,25	1 836,45	2027
34,53	250,00	8 632,50	1 726,50	265,00	9 150,45	1 830,09	2028
34,63	250,00	8 657,50	1 731,50	265,00	9 176,95	1 835,39	2029
28,53	250,00	7 132,50	1 426,50	265,00	7 560,45	1 512,09	2030
23,35	250,00	5 837,50	1 167,50	265,00	6 187,75	1 237,55	2031
22,21	250,00	5 552,50	1 110,50	265,00	5 885,65	1 177,13	2032
22,00	250,00	5 500,00	1 100,00	265,00	5 830,00	1 166,00	2033
21,45	250,00	5 362,50	1 072,50	265,00	5 684,25	1 136,85	2034
4,07	250,00	1 017,50	203,50	265,00	1 078,55	215,71	2035
827,70		206 925,00	41 450,25		218 404,25	43 747,27	Összesen

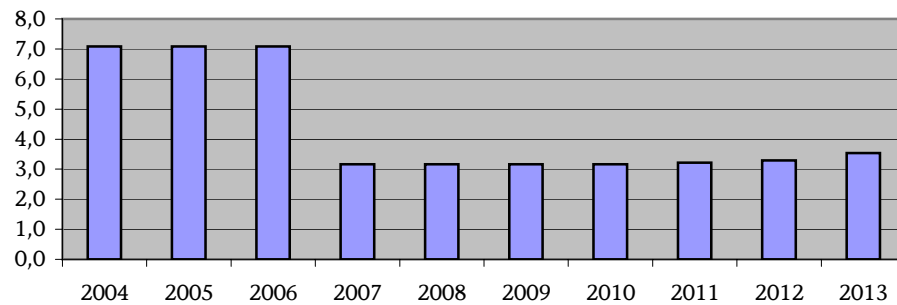
DIAGRAMOK
a Művészetek Palotája megvalósításának
és működtetésének ellenőrzéséről

- 1. sz. diagram: Pénzügyi konstrukciók pénzáramlásai
- 2. sz. diagram: A pénzügyi konstrukciók pénzáramlásai összehasonlítható tételek figyelembevételével
- 3. sz. diagram: Pénzügyi konstrukciók jelenértékei összehasonlítható tételek alapján (5,25%-os diszkontrátával)
- 4. sz. diagram: Pénzügyi konstrukciók jelenértékei összehasonlítható tételek alapján (eltérő mértékű diszkontrátákkal)
- 5. sz. diagram: A Művészetek Palotája projekt teljes pénzáramlása

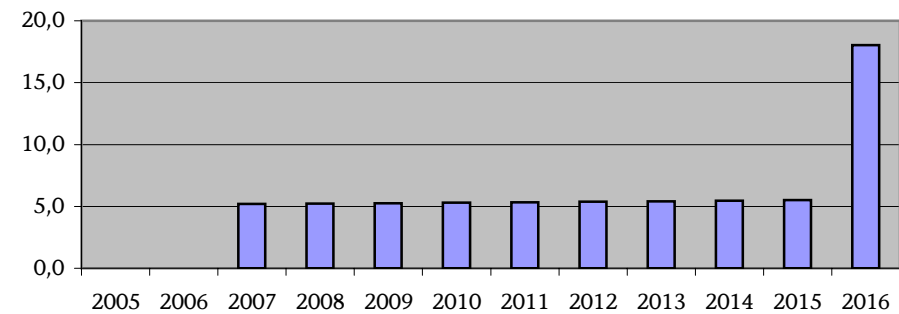
Pénzügyi konstrukciók pénzáramlásai

Adatok: Mrd Ft

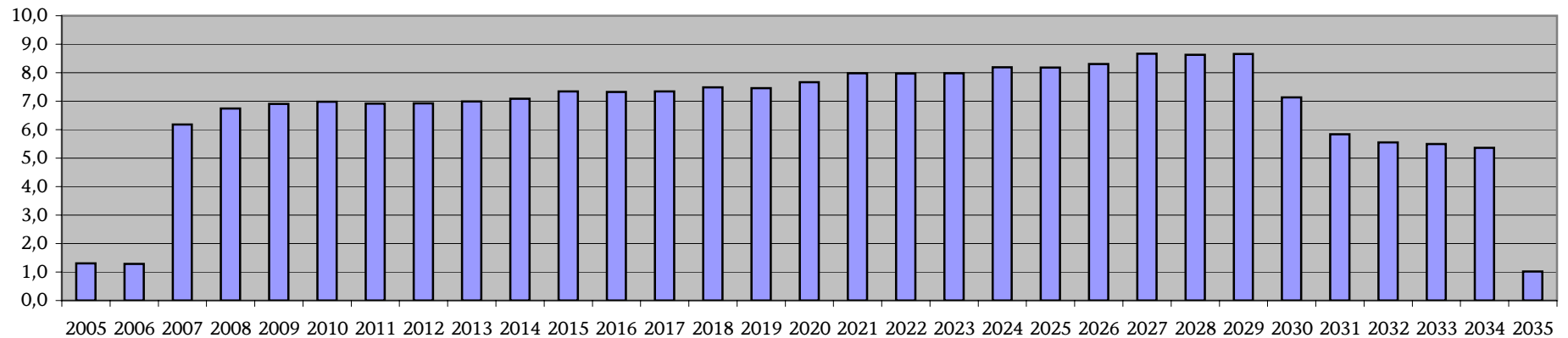
10 éves konstrukció
(43,9 Mrd Ft+áfa, összesen 52 Mrd Ft nominál értéken)

2+10 éves konstrukció
(összesen 66,1 Mrd Ft nominál értéken, áfa nélkül)

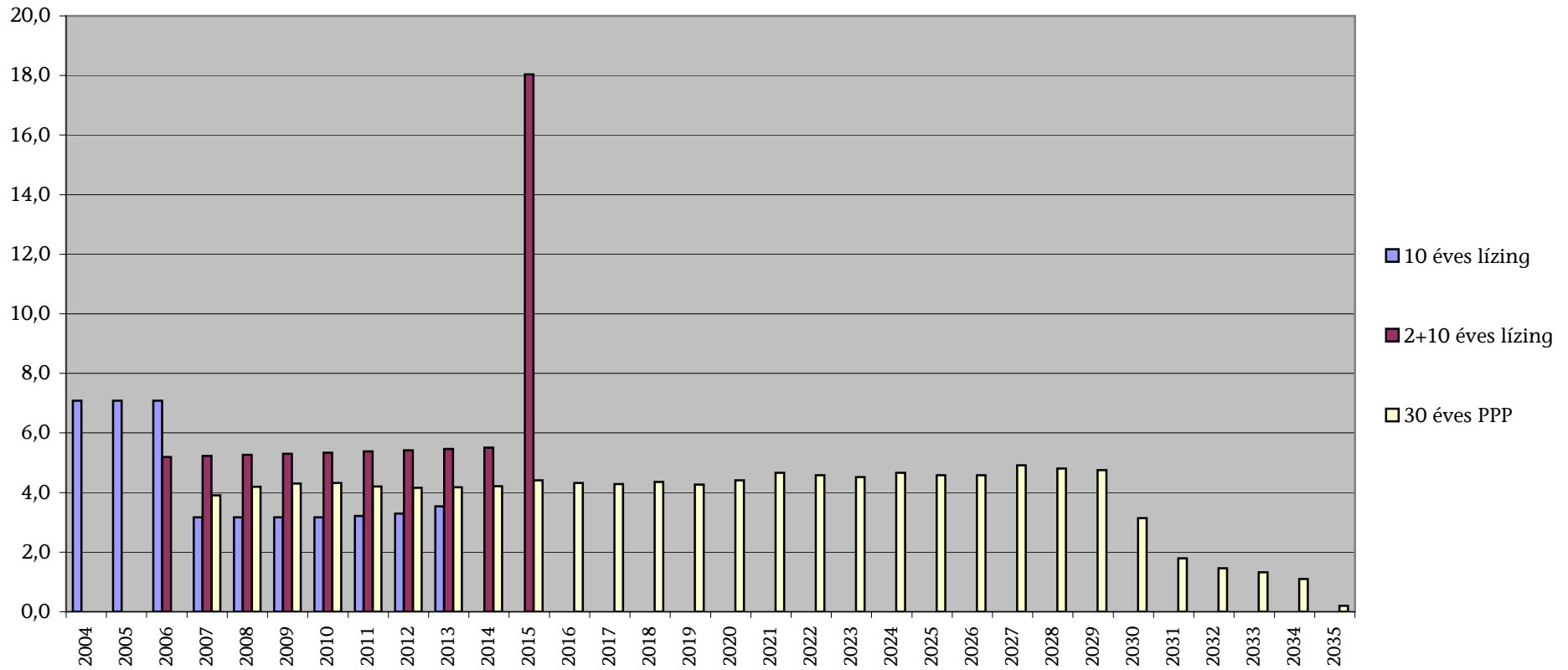

30 éves PPP, üzemeltetéssel
(összesen 206,9 Mrd Ft nominál értéken, áfa nélkül)

A pénzügyi konstrukciók pénzáramlásai összehasonlító tételek figyelembevételével*

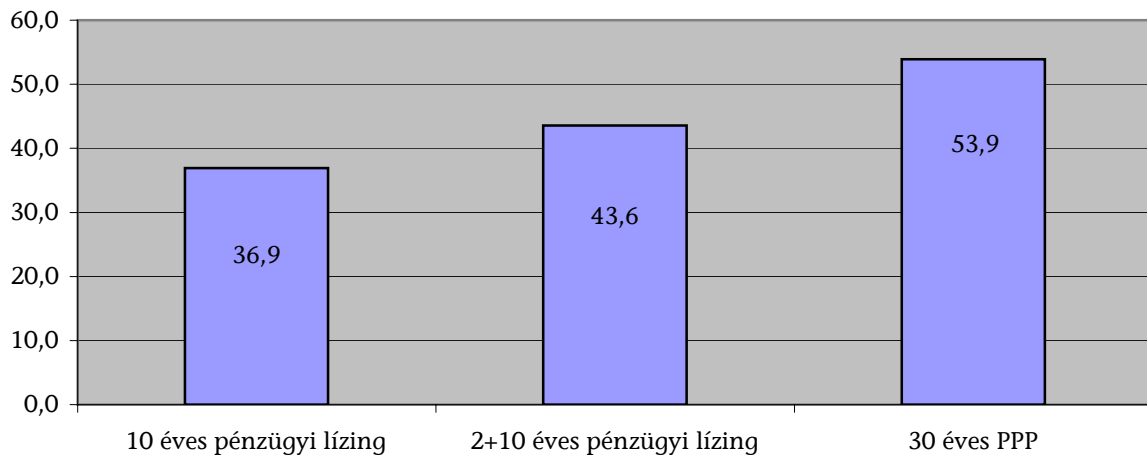
Adatok: Mrd Ft

*Adósságszolgálat, fejlesztői tőkehozam, adminisztráció és adó; üzemeltetés nélkül (nominál értéken, áfa nélkül)

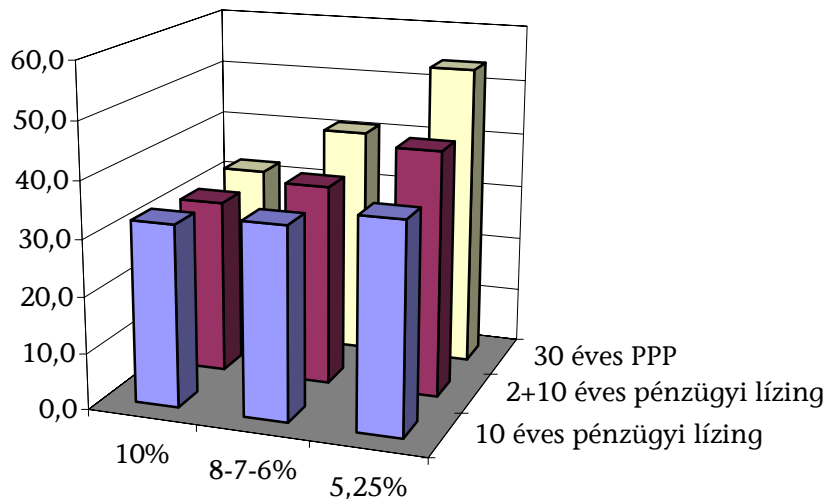
Adatforrás: 7. sz. melléklet

**Pénzügyi konstrukciók jelenértékei összehasonlítható
tétel alapján (5,25%-os diszkontrátával)***

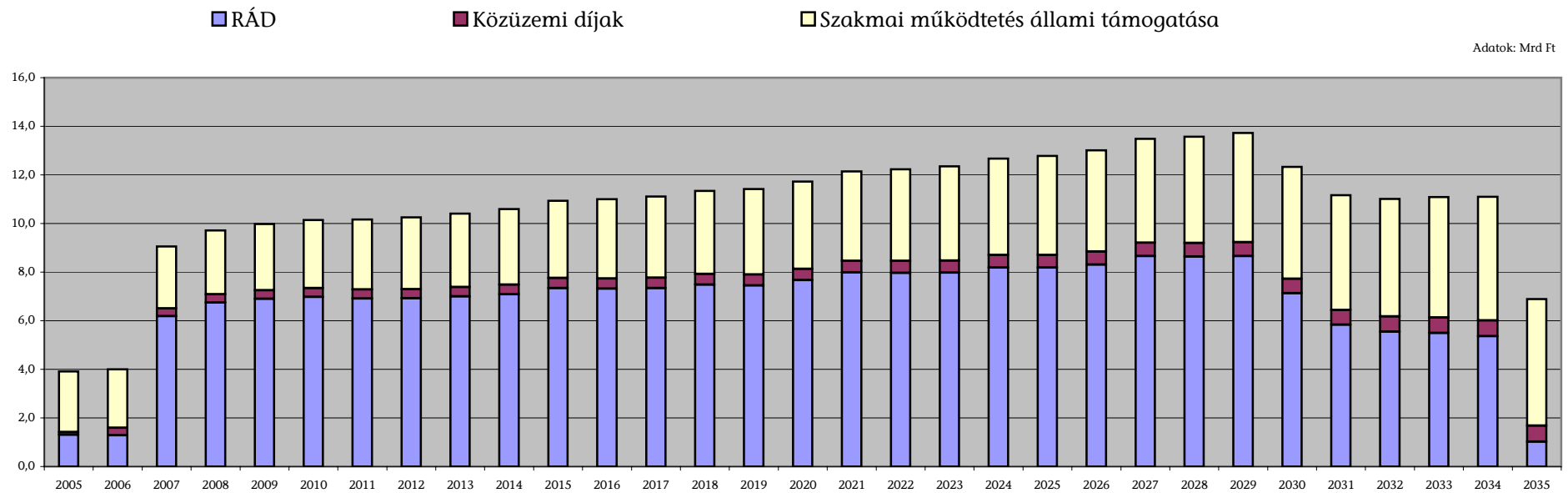
*Adósságszolgálat, fejlesztői tőkehozam, adminisztráció és adó; üzemeltetés nélkül

**Pénzügyi konstrukciók jelenértékei összehasonlítható
tétel alapján (eltérő mértékű diszkontrátákkal)***

*Adósságszolgálat, fejlesztői tőkehozam, adminisztráció és adó; üzemeltetés nélkül
Adatforrás: 7. sz. melléklet

A Művészetek Palotája projekt teljes pénzáramlása
(összesen 335,2 Mrd Ft; ebből: RÁD 206,9 Mrd Ft, közüzemi díjak 14,4 Mrd Ft,
szakmai működtetés állami támogatása 113,9 Mrd Ft nominál értéken, áfa nélkül)

Adatforrás: 8. sz. melléklet és RÁSZ

KÉRDŐÍVES VÁLASZOK
a Művészetek Palotája megvalósításáról
és működtetéséről

- 12/a. sz. melléklet: Kérdőív a szakmai működtető szervezet részére
12/b. sz. melléklet: Kérdőív a kulturális hasznosító intézmények részére

12/a. sz. melléklet
a V-8-81/2006. sz. jelentéshez

KÉRDŐÍV
a szakmai működtető szervezet részére

MŰVÉSZETEK PALOTÁJA KFT.

Gazdasági társaság neve: **Művészetek Palotája Kft.**

PIR száma: **nincs**

Kitöltésért felelős: **Somorjai Imre**

Telefon: **555-3013**

KÉRDŐÍV

a Művészetek Palotája megvalósításának és működésének ellenőrzéséhez a szakmai működtető szervezet részére

1. A Művészetek Palotája Kft. kialakította-e a.) szakmai működtetés koncepcióját; b.) az elérni kívánt célokat számszerűsítették-e?

- igen
- nem
- részben

a	b
x	x

2. Készítettek-e a.) éves; b.) féléves; c.) negyedéves rendezvény- és bevételi tervet?

- igen
- nem
- részben

a	b	c
x	x	x

3. A létesítmény és annak infrastruktúrája megfelelő körülményeket biztosít-e a szakmai működtetés eredményes és biztonságos folytatására?

- igen
- nem
- részben

x

4. A rendezvény- és bevételi tervet sikerült-e megvalósítani?

- igen
- nem
- részben

x

5. Történt-e költség túllépés a produkciók megvalósítása során?

- igen, jelentős mértékben
- igen, kis mértékben
- nem történt

x

6. A létesítmény műszaki üzemeltetése megfelelően biztosítja-e a szakmai működtetői tevékenységet?

- igen
- nem
- részben

x

7. Történt-e az üzemeltetés során olyan műszaki meghibásodás, ami miatt a Kft. teljesítésigazolása alapján a szankciós pontrendszert alkalmazták?

- igen történt
- nem történt

x

8. A létesítmény szakmai működtetésében érvényesül-e program-koordinációs tevékenység?

- igen, érvényesül
- nem érvényesül
- részben érvényesül

x

9. Kérjük, hogy röviden indokolják meg az 1., 4., 7. pontra adott válaszaikat:

1. A Művészetek Palotája Kft. a.) a létesítmény működtetését a 2004-2007 évi, három évet átfogó koncepció és üzleti terv alapján végzi. b.) a létesítmény megnyitása óta minden működési évet programtervre alapozott gazdasági terv alapján építi fel és hajt végre.

4. A a rendezvénytervet minőségében és mennyiségében sikerült megvalósítani, szerkezetében a késői évadkezdés miatt jelentős változásokat kellett végrehajtani. A bevételi tervet a műsorszerkezeti változtatások mellett is többlettel teljesítettük

7. A 2005. évi átadást követően nem történt olyan műszaki meghibásodás, ami miatt a Kft. teljesítésigazolása alapján a szankciós pontrendszert alkalmazták.

Budapest, 2006. június 8.

P.H.

MŰVÉSZETEK PALOTÁJA KFT

.....
vezérigazgató

12/b. sz. melléklet
a V-8-81/2006. sz. jelentéshez

KÉRDŐÍV
a kulturális hasznosító intézmények részére

LUDWIG MÚZEUM - KORTÁRS MŰVÉSZETI MÚZEUM

Kapják:

Ludwig Múzeum - Kortárs Művészetek Múzeuma
 Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Kht.
 Nemzeti Táncszínház Kht.

6/b. sz. melléklet

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1054 Budapest, Apáczai Csere János u. 10.

KÉRDŐÍV

a Művészetek Palotája megvalósításának és működésének ellenőrzéséhez
 a kulturális hasznosító intézmények részére

Intézmény kódja

az Állami Számvevőszék tölti ki

A kérdőív kitöltésének koordinálásáért felelős személy

Neve: Ludwig Múzeum - Kortárs Művészeti Múzeum

Irányítószám: 1 0 9 5 **Város (község):** Budapest
Út, utca (hsz.): Komor Marcell u. 1.

Telefonszám: - - 5 5 5 3 4 7 5 (közetszámmal)
Fax szám: - - 5 5 5 3 4 7 4 (közetszámmal)

E-mail címe: baan.anna@ludwigmuseum.hu

Gazdasági társaság adatai

Gazdaság társaság neve: N/A

Irányítószám: - - - - **Város (község):**

Út, utca (hsz.):

Telefonszám: - - - - - (közetszámmal)
Fax szám: - - - - - (közetszámmal)

Adószám: - - - - - - - - - -
PIR törzsszám:

A csatolt kérdőív adatait a gazdasági társaság nyilvántartásai alapján töltöttük ki.

Dátum:.....2006.06.08.....

P.H.

Anna Bárdi

 intézményvezető

Intézmény: Ludwig Múzeum - Kortárs Művészeti Múzeum
PIR szám 329134
Kitöltésér Néray Katalin igazgató
Telefon: 5 553 456

KÉRDŐÍV

a Művészetek Palotája megvalósításának és működésének ellenőrzéséhez a kulturális hasznosító intézmények részére

1. Az intézményt a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma (NKÖM) előzetesen tájékoztatta-e a Művészetek Palotája beruházás kulturális szakmai koncepciójáról?

- igen
- nem
- részben

X

2. A tájékoztatás megfelelő részletességű volt-e a beruházás a.) céljáról; b.) megvalósításáról; c.) működtetéséről?

- igen
- nem
- részben

a	b	c
X	X	X

3. Kérte-e véleményüket a.) NKÖM; b.) tervező; c.) kivitelező a beruházás kulturális szakmai követelményeinek kialakításához?

- igen
- nem

a	b	c
X	X	X

4. Megfogalmaztak-e szakmai elvárásokat, igényeket a beruházással kapcsolatban?

- igen
- nem

X

5. Figyelembe vették-e a.) tervezésnél; b.) kivitelezésnél a szakmai elvárásaikat, igényeiket?

- igen
- nem
- részben

a	b
X	X

6. Megvalósultak-e az intézmény által meghatározott kulturális szakmai követelmények?

- igen
- nem
- részben

X

7. Az intézmények "otthont adó" épületrész és annak infrastruktúrája alkalmas-e a kulturális események színvonalas megtartására?

- igen
- nem
- részben

X

8. Az intézmény kihasználja-e a rendelkezésre álló magas technikai színvonalú infrastruktúrát?

- igen
- nem
- részben

X

9. Az intézménynek ezáltal lett-e kimutatható élő- vagy holtmunka megtakarítása?

- igen
- nem
- részben

X

10. Az intézmény fajlagos üzemeltetési költségei a korábbiaknál alacsonyabbak lettek-e?

- igen, alacsonyabb lett
- nem változott
- nőttek a költségek

X

11. Az épületrész és az infrastruktúra megfelelő körülményeket biztosít-e a szakmai háttértevékenységek (próbák, öltözés, pihenés, műtárgyak bemutatása, raktározása, restaurálása, műtárgy- és díszletmozgatás, adminisztratív tevékenység végzése) eredményes és biztonságos folytatására?

- igen
- nem
- részben

X

12. A létesítmény műszaki üzemeltetése megfelel-e az elvárásainak?

- igen
- nem
- részben

X

13. Történt-e az üzemeltetés során olyan műszaki meghibásodás, ami miatt rendezvényük elmaradt?

- igen
- nem

X

14. Az intézmény a rendelkezésére álló meghatározott számú előadásnap-keretet teljes mértékben kihasználta-e, vagy kitudta-e használni?

- igen
- nem
- részben

X

15. Az intézmény előadásainak, rendezvényeinek, kiállításainak látogatottsága mérhetően nőtt-e az új helyszín következtében?

- igen, jelentősen
- igen, kismértékben
- nem

X

16. A belépőjegyek ára emelkedett-e annak következtében, hogy az intézmény kulturális/művészeti rendezvényeinek helyszíne a Művészetek Palotája?

- igen, jelentősen
- igen, kismértékben
- nem

X

17. Az intézmény véleménye szerint a létesítmény hozzájárul-e a látogatók művelzetének, kényelmének biztosításához?

- igen, hozzájárul
- nem változtatott

X

18. Kérjük, hogy röviden indokolják meg a 8., 11., 12. pontra adott válaszaikat:

A múzeumtechnikai infrastruktúra megfelel a nemzetközi előírásoknak. A raktárak ma még megfelelnek az igényeknek, de gond a manipulációs tér, a göngyöleg tároló és a fotóműterem hiánya. Az iroda kevés és szűkös, nincs tárgyaló, gondot okoz a munkatársak, valamint a gyakornokok és külföldi kurátorok elhelyezése. Az üzemeltetéssel kapcsolatos problémák többsége a kivitelezés hibáiból fakad, a megoldás késik. Rossz az épület külső és belső feliratozása, pontosan hiányzik a megfelelő útbaigazító feliratok és táblák.

.....

.....

.....

.....

A válaszokat az üres mezőkbe tett x jellel, illetve rövid indoklással kérjük megadni. Amennyiben valamelyik kérdés nem vonatkozhat az intézményre, kérjük a kérdés mellett a "nem alkalmazható" megjegyzés feltüntetését.

Budapest 2006. június 12.

Néray Katalin
Néray Katalin
intézményvezető

**MAGYAR NEMZETI FILHARMONIKUS
ZENEKAR, ÉNEKKAR ÉS KOTTATÁR KHT.**

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1054 Budapest, Apáczai Csere János u. 10.

KÉRDŐÍV

a Művészetek Palotája megvalósításának és működésének ellenőrzéséhez
a kulturális hasznosító intézmények részére

Intézmény kódja

az Állami Számvevőszék tölti ki

A kérdőív kitöltésének koordinálásáért felelős személy

Neve:

Nagy Ilona

Irányítószám:

1 0 9 5

Város (község):

Budapest

Út, utca (hsz.):

Komor Marcell utca 1.

Telefonszám:

0 6 - 0 1 - 4 1 1 6 6 4 6

(közetszámmal)

Fax szám:

0 6 - 0 1 - 4 1 1 6 6 4 4

(közetszámmal)

E-mail címe:

nagy.i@filharmonikusok.hu

Gazdasági társaság adatai

Gazdaság társaság

neve:

Magyar Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Kht.

Irányítószám:

1 0 9 5

Város (község):

Budapest

Út, utca (hsz.):

Komor Marcell utca 1.

Telefonszám:

0 6 - 0 1 - 4 1 1 6 6 0 0

(közetszámmal)

Fax szám:

0 6 - 0 1 - 4 1 1 6 6 9 9

(közetszámmal)

Adószám:

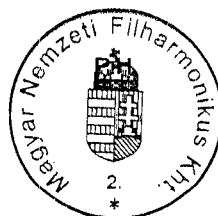
2 1 1 8 6 3 2 3 - 2 - 4 3

PIR törzsszám:

adatbázis száma: k64

A csatolt kérdőív adatait a gazdasági társaság nyilvántartásai alapján töltöttük ki.

Budapest, 2006. június 08.

intézményvezető

Intézmény neve: Magyar Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár Kht.
PIR száma: k64
Kitöltésért felelős: Szabó Attila
Telefon: 411-6640

KÉRDŐÍV

a Művészetek Palotája megvalósításának és működésének ellenőrzéséhez a kulturális hasznosító intézmények részére

1. Az intézményt a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma (NKÖM) előzetesen tájékoztatta-e a Művészetek Palotája beruházás kulturális szakmai koncepciójáról?

- igen
- nem
- részben

X

2. A tájékoztatás megfelelő részletességű volt-e a beruházás a.) céljáról; b.) megvalósításáról; c.) működtetéséről?

- igen
- nem
- részben

a	b	c
X		
		X
	X	

3. Kérte-e véleményüket a.) NKÖM; b.) tervező; c.) kivitelező a beruházás kulturális szakmai követelményeinek kialakításához?

- igen
- nem

a	b	c
X	X	
		X

4. Megfogalmaztak-e szakmai elvárásokat, igényeket a beruházással kapcsolatban?

- igen
- nem

X

5. Figyelembe vették-e a.) tervezésnél; b.) kivitelezésnél a szakmai elvárásaikat, igényeiket?

- igen
- nem
- részben

a	b
X	X

6. Megvalósultak-e az intézmény által meghatározott kulturális szakmai követelmények?

- igen
- nem
- részben

X

7. Az intézmények "otthont adó" épületrész és annak infrastruktúrája alkalmas-e a kulturális események színvonalas megtartására?

- igen
- nem
- részben

X

8. Az intézmény kihasználja-e a rendelkezésre álló magas technikai színvonalú infrastruktúrát?

- igen
- nem
- részben

X

9. Az intézménynek ezáltal lett-e kimutatható élő- vagy holtmunka megtakarítása?

- igen
- nem
- részben

X

10. Az intézmény fajlagos üzemeltetési költségei a korábbiaknál alacsonyabbak lettek-e?

- igen, alacsonyabb lett
- nem változott
- nőttek a költségek

X

11. Az épületrész és az infrastruktúra megfelelő körülményeket biztosít-e a szakmai háttértevékenységek (próbák, öltözés, pihenés, műtárgyak bemutatása, raktározása, restaurálása, műtárgy- és díszletmozgatás, adminisztratív tevékenység végzése) eredményes és biztonságos folytatására?

- igen
- nem
- részben

X

12. A létesítmény műszaki üzemeltetése megfelel-e az elvárásainak?

- igen
- nem
- részben

X

13. Történt-e az üzemeltetés során olyan műszaki meghibásodás, ami miatt rendezvényük elmaradt?

- igen
- nem

X

14. Az intézmény a rendelkezésére álló meghatározott számú előadásnap-keretet teljes mértékben kihasználta-e, vagy kitudta-e használni?

- igen
- nem
- részben

X

15. Az intézmény előadásainak, rendezvényeinek, kiállításainak látogatottsága mérhetően nőtt-e az új helyszín következtében?

- igen, jelentősen
- igen, kismértékben
- nem

X

16. A belépőjegyek ára emelkedett-e annak következtében, hogy az intézmény kulturális/művészeti rendezvényeinek helyszíne a Művészetek Palotája?

- igen, jelentősen
- igen, kismértékben
- nem

X

17. Az intézmény véleménye szerint a létesítmény hozzájárul-e a látogatók műélvezetének, kényelmének biztosításához?

- igen, hozzájárul
- nem változtatott

X

18. Kérjük, hogy röviden indokolják meg a 8., 11., 12. pontra adott válaszaikat:

A koncertteremben a színpadtechnika nem alkalmas a díszletek állítására.

A társaság raktározási igénye az épületen belül nem megoldott.

A liftek kapacitása csúcsidőben nem elégséges.

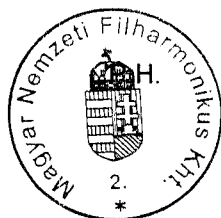
A légtechnika színvonala nem felel meg a mai kor követelményeinek, túl száraz a levegő, és a légkondicionálás csak korlátozottan szabályozható helyiségenként.

A dohányzásra kijelölt helyek füstelszívása nem megoldott. Nincs elszívás, az ablakok pedig nem nyithatók.

A szakaszoló ajtók, az irodai ajtók és ablakok gyakran meghibásodnak.

A válaszokat az üres mezőkbe tett x jellel, illetve rövid indoklással kérjük megadni. Amennyiben valamelyik kérdés nem vonatkoztatható az intézményre, kérjük a kérdés mellett a "nem alkalmazható" megjegyzés feltüntetését.

Budapest, 2006. június 08.

intézményvezető

NEMZETI TÁNCSZÍNHÁZ KHT.

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK
1054 Budapest, Apáczai Csere János u. 10.

KÉRDŐÍV

a Művészetek Palotája megvalósításának és működésének ellenőrzéséhez
a kulturális hasznosító intézmények részére

Intézmény kódja									
az Állami Számvevőszék tölti ki									

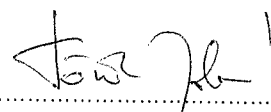
A kérdőív kitöltésének koordinálásáért felelős személy														
Neve:	TÖRÖK JOLÁN - ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ													
Irányítószám:	<table border="1"><tr><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>4</td></tr></table> Város (község): Budapest	1	0	1	4									
1	0	1	4											
Út, utca (hsz.):	Színház u. 1-3.													
Telefonszám:	<table border="1"><tr><td>0</td><td>6</td><td>-</td><td> </td><td>1</td><td>-</td><td>4</td><td>5</td><td>7</td><td>0</td><td>8</td><td>4</td><td>8</td></tr></table> (közetszámmal)	0	6	-		1	-	4	5	7	0	8	4	8
0	6	-		1	-	4	5	7	0	8	4	8		
Fax szám:	<table border="1"><tr><td>0</td><td>6</td><td>-</td><td> </td><td>1</td><td>-</td><td>2</td><td>0</td><td>1</td><td>5</td><td>1</td><td>2</td><td>8</td></tr></table> (közetszámmal)	0	6	-		1	-	2	0	1	5	1	2	8
0	6	-		1	-	2	0	1	5	1	2	8		
E-mail címe:	info@nemzetitancsinhaz.hu													

Gazdasági társaság adatai														
Gazdaság társaság neve:	NEMZETI TÁNCSZÍNHÁZ KHT.													
Irányítószám:	<table border="1"><tr><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>4</td></tr></table> Város (község): Budapest	1	0	1	4									
1	0	1	4											
Út, utca (hsz.):	Színház u. 1-3.													
Telefonszám:	<table border="1"><tr><td>0</td><td>6</td><td>-</td><td> </td><td>1</td><td>-</td><td>4</td><td>5</td><td>7</td><td>0</td><td>8</td><td>4</td><td>8</td></tr></table> (közetszámmal)	0	6	-		1	-	4	5	7	0	8	4	8
0	6	-		1	-	4	5	7	0	8	4	8		
Fax szám:	<table border="1"><tr><td>0</td><td>6</td><td>-</td><td> </td><td>1</td><td>-</td><td>2</td><td>0</td><td>1</td><td>5</td><td>1</td><td>2</td><td>8</td></tr></table> (közetszámmal)	0	6	-		1	-	2	0	1	5	1	2	8
0	6	-		1	-	2	0	1	5	1	2	8		
Adószám:	<table border="1"><tr><td>2</td><td>0</td><td>6</td><td>3</td><td>6</td><td>5</td><td>8</td><td>8</td><td>-</td><td>2</td><td>-</td><td>4</td><td>1</td></tr></table>	2	0	6	3	6	5	8	8	-	2	-	4	1
2	0	6	3	6	5	8	8	-	2	-	4	1		
PIR törzsszám:													

A csatolt kérdőív adatait a gazdasági társaság nyilvántartásai alapján töltöttük ki.

Dátum: Buapest, 2006. június 6.

Török Jolán - ügyvezető igazgató

Intézmény neve: **NEMZETI TÁNC SZÍNHÁZ KHT.**

Kitöltésért felelős: **TÖRÖK JOLÁN**

Telefon: **201-8202, 201-8779**

KÉRDŐÍV

a Művészetek Palotája megvalósításának és működésének ellenőrzéséhez a kulturális hasznosító intézmények részére

1. Az intézményt a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma (NKÖM) előzetesen tájékoztatta-e a Művészetek Palotája beruházás kulturális szakmai koncepciójáról?

- igen
- nem
- részben

(mivel csak 2004 második felében kapcsolódtunk be)

X

2. A tájékoztatás megfelelő részletességű volt-e a beruházás a.) céljáról; b.) megvalósításáról; c.) működtetéséről?

- igen
- nem
- részben

(mivel csak 2004 második felében kapcsolódtunk be)

a	b	c
X	X	X

3. Kérte-e véleményüket a.) NKÖM; b.) tervező; c.) kivitelező a beruházás kulturális szakmai követelményeinek kialakításához?

- igen
- nem
- részben

(mivel csak 2004 második felében kapcsolódtunk be)

a	b	c
X	X	X

4. Megfogalmaztak-e szakmai elvárásokat, igényeket a beruházással kapcsolatban?

- igen
- nem

X

5. Figyelembe vették-e a.) tervezésnél; b.) kivitelezésnél a szakmai elvárásaikat, igényeiket?

- igen
- nem
- részben

a	b
X	X

6. Megvalósultak-e az intézmény által meghatározott kulturális szakmai követelmények?

- igen
- nem
- részben

X

7. Az intézmények "otthont adó" épületrész és annak infrastruktúrája alkalmas-e a kulturális események színvonalas megtartására?

- igen
- nem
- részben

X

(a színpad alkalmas, a nézőtéren "nem-látó" vagy "részben látó" helyek miatt problémák vannak)

8. Az intézmény kihasználja-e a rendelkezésre álló magas technikai színvonalú infrastruktúrát?

- igen
- nem
- részben

X

9. Az intézménynek ezáltal lett-e kimutatható élő- vagy holtmunka megtakarítása?
nem alkalmazható

- igen
- nem
- részben

10. Az intézmény fajlagos üzemeltetési költségei a korábbiaknál alacsonyabbak lettek-e?
nem alkalmazható

- igen, alacsonyabb lett
- nem változott
- nőttek a költségek

11. Az épületrész és az infrastruktúra megfelelő körülményeket biztosít-e a szakmai háttértevékenységek (próbák, öltözés, pihenés, műtárgyak bemutatása, raktározása, restaurálása, műtárgy- és díszletmozgatás, adminisztratív tevékenység végzése) eredményes és biztonságos folytatására?

- igen
- nem
- részben

X

12. A létesítmény műszaki üzemeltetése megfelel-e az elvárásainak?

- igen
- nem
- részben

X

13. Történt-e az üzemeltetés során olyan műszaki meghibásodás, ami miatt rendezvényük elmaradt?

- igen
- nem

X

14. Az intézmény a rendelkezésére álló meghatározott számú előadásnap-keretet teljes mértékben kihasználta-e, vagy kitudta-e használni?

- igen
- nem
- részben

X

15. Az intézmény előadásainak, rendezvényeinek, kiállításainak látogatottsága mérhetően nőtt-e az új helyszínen következtében?

- igen, jelentősen
- igen, kismértékben
- nem

X

16. A belépőjegyek ára emelkedett-e annak következtében, hogy az intézmény kulturális/művészeti rendezvényeinek helyszíne a Művészetek Palotája?

- igen, jelentősen
- igen, kismértékben
- nem

X

17. Az intézmény véleménye szerint a létesítmény hozzájárul-e a látogatók műélvezetének, kényelmének biztosításához?

- igen, hozzájárul
- nem változtatott
- részben

X

18. Kérjük, hogy röviden indokolják meg a 8., 11., 12. pontra adott válaszaikat:

8.

A Nemzeti Táncszínház - azaz a táncművészet - infrastruktúrában kapott nagyobb lehetőséget a Fesztivál Színházterem színháztechnikája által. A Várszínházban kisebb színpaddal rendelkezünk. A Művészetek Palotájában a technikai lehetőségek figyelembevételével új repertoárt építettünk fel.

11.

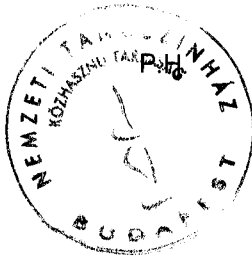
A Nemzeti Táncszínháznak a Művészetek Palotájában telephelye van, ahol éves szinten 100 nappal rendelkezik. A keretszámhoz igazodva, megfelelőek a munkakörülmények. A 4. emeleti próbateremhez most alakítják ki az öltözési lehetőséget, így a próbaterem akkor is tud működni, ha mindkét előadóteremben előadás van.

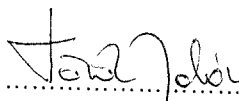
12.

A működés próbaidőszak nélkül, élesben indult! Nem volt olyan probléma azonban, amelyet ne oldottunk volna meg. A Fesztivál Színházteremben folyamatos a korrekció a magas színvonalú működés érdekében.

A válaszokat az üres mezőkbe tett x jellel, illetve rövid indoklással kérjük megadni. Amennyiben valamelyik kérdés nem vonatkoztható az intézményre, kérjük a kérdés mellett a "nem alkalmazható" megjegyzés feltüntetését.

Budapest, 2006. június 7.

Török Jolán ügyvezető igazgató

Kérdések, kritériumok és adatforrások a Művészetek Palotája megvalósításának és működésének ellenőrzéséhez

Fő kérdés: Az állami szerepvállalás és érdekérvényesítés eredményesen, optimális kockázattal, a gazdaságosság szempontjainak figyelembevételével valósult-e meg a köz-és magánszféra együttműködésével kialakított konstrukcióban?

Kérdések		Kritériumok	Adatforrások
1.	Az állami és vállalkozói szféra együttműködésében létesült Művészetek Palotája projekt előkészítése során az állami szerepvállalás és érdekérvényesítés célszerűen, eredményesen, kevés kockázattal valósult-e meg?		
1.1	A projekt előkészítése az állami érdekek szempontjából eredményesen, gazdaságosan valósult-e meg?		
1.1.1	A projektcélok és követelmények összhangban voltak-e az állam által kitűzött kulturális és gazdasági célokkal, prioritásokkal? A leendő kulturális centrum illeszkedett-e az NKÖM létesítményfejlesztési koncepciójához?	A projekttel elérni kívánt állami célok egyértelmű megfogalmazása. Az együttműködési megállapodások és az állam által elérni kívánt célok összhangja.	Kormányprogram, kultúrpolitikai célok Fejezeti létesítményfejlesztési koncepció Projektterv
1.1.2	Készítettek-e hatástanulmányt a projekt által elérendő célokról, azok megvalósítási lehetőségeiről? Készítettek-e számítást arra vonatkozóan, hogy milyen költségkihatásokkal járt volna a projekt állami beruházás és üzemeltetés esetén (PSC)? Megalapozott volt-e a PSC számítás? Megtörtént-e a lehetséges megvalósítási konstrukciók összehasonlítása, előzetes értékelése, a hozamok és ráfordítások meghatározása?	Megalapozott, gazdasági számításokkal alátámasztott hatástanulmány készítése a projekt megvalósítási lehetőségeiről. A köz- és magánszféra együttműködésével megvalósuló konstrukció előnyének beigazolódása.	Hatástanulmány Együttműködési megállapodások, és az azokat megalapozó előterjesztések dokumentumai, számításai Közzféra összehasonlító érték (Public Sector Comparator – PSC) számítás Az állami beruházás és a PPP konstrukció nettó jelenértékének összehasonlítása
1.1.3.	A projekt megvalósításához a leghatékonyabb szervezeti formát alakították-e ki?	A projekt megvalósulását leghatékonyabban segítő szervezet kialakítása.	Projekt társaságok alapító okiratai, tervei

Kérdések		Kritériumok	Adatforrások
1.2	A szabályozási feltételek, valamint a figyelembevételükkel meghozott döntések elősegítették-e az állami szféra számára előnyös együttműködési forma kialakítását?		
1.2.1	A köz- és magánszféra együttműködésének jogi szabályozottsága, eljárásrendje elősegítette-e az állami érdekek érvényesítését?	A PPP konstrukciók kidolgozását elősegítő jogszabályok, intézményrendszer megléte. Eljárási szabályok, szerződésminták (típus szerződések) kidolgozása.	Az állami és magánszféra együttműködésére vonatkozó jogszabályok, határozatok, eljárásrendek A Tárcaközi Bizottság dokumentációi
1.2.2	A projekthez kapcsolódó kormány-előterjesztések, határozatok megalapozottak voltak-e?	Az együttműködéshez kapcsolódó kormányhatározatok megalapozottsága.	kormányhatározatok, előterjesztések
1.2.3	A projektet megalapozó döntések, szerződések a közbeszerzési előírások figyelembevételével, versenyfeltételek mellett jöttek-e létre? A szerződések és az állami kezességvállalás megfeleltek-e a jogszabályi követelményeknek?	Verseny érvényesülése, közbeszerzési szabályok betartása. Ajánlatok közötti választás lehetősége, a legjobb ajánlat kiválasztása, az állam alkupozíciója.	Közbeszerzés kiírása Ajánlatok Az eljárás dokumentációi Szakértői vélemények
1.3	Az együttműködési konstrukció kialakításakor megtörtént-e az állami szerepvállalás – célkitűzésekkel összhangban lévő – optimalizálása?		
1.3.1	A kockázatok viselését, megosztását az állami érdekek és célok figyelembevételével alakították-e ki? Készítettek-e teljes körű kockázati mátrixot? Minden egyes kockázati elemet pontosan rögzítettek? Az építési kockázat és a rendelkezésre állási kockázat a magánpartnert terheli-e? A keresleti, finanszírozás és egyéb kockázatokat optimálisan megosztották-e?	A kockázatok optimális allokációja.	Kockázati mátrix Együttműködési és rendelkezésre állási szerződés(ek) A nem megfelelő teljesítés szankciórendszere

Kérdések		Kritériumok	Adatforrások
1.3.2	Készült-e megalapozott számítási anyag a projekt forrásigényének meghatározásához? A finanszírozási konstrukciót és annak módosítását optimálisan, átláthatóan, megfelelő állami érdekérvényesítéssel alakították-e ki? Pontosan rögzítették-e a szolgáltatásvásárlás előnyeit az eredeti tervezethez képest?	Megalapozott költségterv készítése. Az állami érdekérvényesítést tükröző finanszírozási konstrukció. A szerződés vagyoni és szolgáltatási elemeinek átláthatósága.	Költségterv Kockázati mátrix A konstrukcióváltozás költségei
1.3.3	A rendelkezésre állási díjfizetés megfelelően tervezhető-e? A projekt megvalósításához igénybevett vállalkozói hitel feltételei az állami hitelfelvételnél kedvezőbbek voltak-e? A saját tőkére és az üzemeltetésre vetített profit megfelel-e az átlagos ingatlanpiaci befektetés hozamának? A diszkontálási ráta meghatározása reális-e a nettó jelenérték számításokban?	A rendelkezésre állási díj megalapozottsága. Az igénybevett hitel indoklottsága. A legkedvezőbb hitelkonstrukció választása. Diszkontálási ráta megfelelő megválasztása.	Rendelkezésre állási díj (RÁD) összetevői, RÁD analízis Ingatlanpiaci információk KSH és Eurostat szakvélemény, besorolás Nettó jelenérték számítások
1.3.4	A rendelkezésre állási díjba beépített üzemeltetési és karbantartási költségek gazdasági számításokkal megalapozottak-e? A piaci viszonyok változása esetén a szerződésben lehetőség van-e ezek újratárgyalására, módosítására? A pótlási alapokra előírányzott összeg összhangban van-e az eszközök fizikai, erkölcsi avulásának mértékével?	Üzemeltetési és karbantartási költségek megalapozottsága, módosítási lehetősége. Az eszközök pótlására előírányzott összeg megfelelősége.	Rendelkezésre állási szerződés (RÁSZ) pénzügyi modellje, szakértői vélemények Rendelkezésre állási szerződés
1.4	Megtörtént-e az előkészítés során az állami megrendelői szerep érvényesítése: a létesítmény szakmai követelményeinek és az elvárt szolgáltatások pontos meghatározása?		
1.4.1	Megfelelően meghatározta-e a megrendelő a létesítménnyel elérni kívánt szakmai célokat, követelményeket?	Az építészeti tervezés alapját képező – megrendelői igények szerinti – részletes szakmai célok, programok kidolgozása.	NKÖM szakmai programjai Rendelkezése állási szerződés

Kérdések	Kritériumok	Adatforrások	
1.4.2	Rögzítették-e a projektszerződésekben az elvárt szolgáltatási paramétereket, és az ettől eltérő teljesítéshez kapcsolódó szankciókat, illetve ösztönzőket?	Az épülettel, infrastruktúrával, valamint az elvárt szolgáltatásokkal szembeni követelményrendszer pontos meghatározása. Részletes szankció, illetve bónuszrendszer kidolgozása.	Az intézmény szakmai üzemeltetőjének, használóinak véleménye Rendelkezésre állási szerződés, és azon belül értékelési és ösztönzési rendszer
1.4.3	Meghatározták-e az együttműködő felek a szerződés utáni változások nyomán követésére, a teljesítés értékelésére vonatkozó módszereket?	A szerződésekben a feltételek változásának nyomon követése, kezelésének rögzítése. Egyértelműek a teljesítés értékelésének szempontjai, a felelősség és a kockázat.	Rendelkezésre állási szerződés Külön megállapodások, rendelkezések a teljesítménymérésről
2.	A projektársaságok beruházásában megvalósított létesítmény tervezése, kivitelezése során rövid- és hosszú távon eredményesen történt-e az állami érdekek érvényesítése, gazdaságos volt-e a létrejött szerződéses konstrukció?		
2.1	A létesítmény tervezése a szolgáltatást megrendelő érdekeinek, szakmai szempontjainak szem előtt tartásával valósult-e meg?		
2.1.1	A megrendelői igények egyértelmű meghatározása elősegítette-e a beruházás műszaki tervezését? A tervezés során figyelembe vették-e a megrendelői igények módosulását?	A kulturális szakmai igények, valamint a pénzügyi korlátok egyértelmű rögzítése. A projektre fordítható források meghatározása A szakmai programok és az építészeti koncepció összhangja.	Beruházási program, projektterv, engedélyezési és kivitelezési tervek NKÖM szakmai programjai Jegyzőkönyvek, feljegyzések
2.1.2	A szakmai követelmények kialakítása és az épület tervezése során történt-e egyeztetés, igényfelmérés a létesítményben működő kulturális intézmények képviselőivel?	A létesítményben elhelyezendő kulturális intézmények igényeinek figyelembevétele a tervezésnél.	Kérdőív

Kérdések		Kritériumok	Adatforrások
2.1.3	Megvalósult-e a létesítmény tervezése és kivitelezése során a Magyar Állam érdekeinek képviselete, a projekt szakértői felügyelete?	Az állami érdekeket képviselő műszaki, jogi és pénzügyi szakértők bevonása. Az építészeti program műszaki, gazdasági megalapozottsága.	Szakértői megbízások Szakértői vélemények, állásfoglalások
2.2	A beruházás megvalósulásához kapcsolódó jogi aktusok biztosították-e az állami érdekek rövid- és hosszú távú érvényesülését?		
2.2.1	A beruházás megvalósulását megalapozó szerződések és azok változásai biztosították-e az állami érdekek érvényesülését?	A Szolgáltatók és Megrendelő, valamint a Szolgáltatók és az alvállalkozó közötti szerződésekben, a projekthez kapcsolódó határozatokban az állami érdekek érvényesülése.	Bérelti, üzletrész-átruházási és rendelkezésre állási szerződés Alvállalkozói szerződések A konstrukcióváltozás dokumentumai
2.2.2	A projektszerződésben, vagy egyéb megállapodásban egyértelműen és az állami érdekeknek megfelelően rendelkeztek-e az ingatlan tulajdonjogáról, a rendelkezésre állási időszak lejárata követően?	Az állami érdekeknek megfelelő megállapodás az ingatlan tulajdonjogáról a rendelkezésre állási szerződés időtartama alatt és azt követően.	Kezességvállalás, határozatok Rendelkezésre állási szerződés Üzletrész adásvételi szerződés
2.3	A kulturális létesítmény a megállapodás szerinti határidőre, az állam által meghatározott kulturális funkcióknak és a műszaki előírásoknak megfelelően, gazdaságosan készült-e el?		
2.3.1	Teljesültek-e a megrendelő és a hasznosítók által meghatározott kulturális szakmai követelmények a létesítmény kivitelezése során? Az épület és annak infrastruktúrája alkalmas-e az ott rendezendő kulturális események, rendezvények színvonalas megtartására, valamint a kulturális szakmai háttértevékenységek eredményes, biztonságos folytatására (előadások, pró-	A multifunkcionalitás kialakítása. A létesítmény és annak infrastruktúrája megfelel a cél szerinti szakmai követelményeknek. Innovatív megvalósítás.	Átadás-átvételi jegyzőkönyvek Használatbavételi engedély Az intézmény szakmai működtetőinek véleménye Üzleti terv és annak teljesülése

	Kérdések	Kritériumok	Adatforrások
	bák, pihenés-öltözés, színpadok, műtárgyak bemutatására, raktározására, restaurálására, műtárgy- és díszletmozgatás, adminisztratív tevékenység végzése)? A létesítmény hozzájárul-e a látogatók műelvezetének, kényelmének biztosításához?		<p>Átadás-átvételi jegyzőkönyvek</p> <p>Használatbavételi engedély</p> <p>Az intézmény szakmai működtetőinek véleménye</p> <p>Üzleti terv és annak teljesülése</p>
2.3.2	A kivitelezés megfelelt-e a műszaki terveknek, valamint a kötelező építészeti-építési előírásoknak? Történt-e bármely okból határidő-módosítás?	<p>A kivitelezés a terveknek, valamint az építészeti-építési előírásoknak, szabályoknak megfelelő.</p> <p>A létesítmény tervezett határidőre történő elkészítése.</p>	<p>Átadás-átvételi jegyzőkönyvek</p> <p>Használatbavételi engedély</p> <p>Műszaki szakértői vélemények</p>
2.3.3	A beruházást gazdaságossági szempontok figyelembevételével, a tervezett költségkereten belül valósították-e meg? Nemzetközi összehasonlításban a beruházás bekerülési költsége nem haladja-e meg a hasonló funkciójú, színvonalú létesítményekét?	<p>A beruházás kivitelezése során nincs költségkeret túllépés.</p> <p>A beruházás bekerülési költsége nem haladja meg a hasonló funkciójú, színvonalú létesítményekét.</p>	<p>Beruházáshoz kapcsolódó bizonylatok</p> <p>A Szolgáltatók könyvei</p> <p>Üzleti terv és annak teljesülése</p> <p>Nemzetközi összehasonlító költségelemzések</p>
2.4	A módosult szakmai program megvalósítása során a kockázat-megosztási tervek és a szolgáltatásvásárlás előnyei teljesültek-e?		
2.4.1	Az építési kockázatot a megvalósítás szakaszában ténylegesen a magánpartner viselte? Történt-e pénzügyi teljesítés a beruházás átadása előtt? A beruházás szakmai programja módosulásához igazodó kivitelezés a tervezett költségkereten belül valósult-e meg? Az esetlegesen felmerülő többletköltséget a magánpartner viselte-e?	<p>Az építési kockázatot a magánpartner viseli.</p> <p>Nincs kifizetés teljesítés a beruházás átadása előtt.</p>	Költségvetési törvények

	Kérdések	Kritériumok	Adatforrások
2.4.2	Teljesültek-e a szolgáltatásvásárlástól várt előnyök? Csak a tárgyévi törlesztő részlet számít-e bele az államadósságba? Csökkent-e az állam által vállalt kockázati szint? Érvényesült-e a beruházás megvalósításában (költség, idő) a magánszféra hatékonyabb, innovatív szerepvállalása?	A kockázati elemeket a magánpartner viseli (Eurostat állásfoglalás). A beruházás idő és költség-túllépés nélküli megvalósítása.	Szerződések, kormányhatározatok KSH állásfoglalása
3.	A többfunkciós kulturális létesítmény működtetése, üzemeltetése, hasznosítása a 2005. évi átadást követően eredményesen és gazdaságosan történik-e?		
3.1	Az üzemeltetés és a szakmai működtetés előkészítése megalapozott, a megrendelői érdekeknek megfelelő volt-e?		
3.1.1	Elkészítették-e az állami tulajdonú kft. műszaki üzemeltetése esetére az üzemeltetési tervet, költségvetést? Az üzemeltetés projektársaságokhoz történő áthelyezése gazdaságosabb, eredményesebb üzemeltetést tesz-e lehetővé?	Üzemeltetési terv alternatíváinak kidolgozása. A projektársaságok általi üzemeltetés előnyeinek előzetes számításokkal történő alátámasztása.	Projektterv Számítások
3.1.2	Az állami érdekek szempontjából megalapozott volt-e a szakmai üzemeltetés, hasznosítás kft. formában történő megoldása (előnyei a költségvetési szervezeti formában való működéshez képest)?	A kft-ben történő műszaki üzemeltetés nagyobb hatékonysága.	A Művészetek Palotája Kft. üzleti tervei, hasonló költségvetési intézmények összehasonlításra alkalmas adatai Döntés-előkészítő elemzések, számítások
3.1.3	Kialakítottak-e fejezeti szinten és a létesítményt használó, hasznosító intézmények szintjén a szakmai működtetéshez kapcsolódó koncepciókat, számszerűsített célokat, terveket? Megtervezték-e a létesítmény műszaki üzemeltetésének költségeit fejezeti szinten és a hasznosító intézményeknél?	A kulturális tárca, valamint a létesítményt használó, hasznosító intézmények megalapozott, számításokkal alátámasztott koncepcióinak, szakmai és költségvetési terveinek megléte.	A NKÖM kultúrpolitikai koncepciója Fejezeti és intézményi szintű költségvetési előirányzatok, tervek

Kérdések		Kritériumok	Adatforrások
3.2	A működtetésre, üzemeltetésre vonatkozó szerződések, megállapodások biztosítják-e az állami érdekek megfelelő érvényesülését?		
3.2.1	A műszaki üzemeltetésre, működtetésre vonatkozó szerződések, szabályzatok egyértelmű teljesítménykövetelményeket, felelősségi szabályokat tartalmaznak-e? A szerződésekben lehetőség van-e a műszaki követelmények megváltoztatása esetén a szerződéses feltételek újratárgyalására?	Teljesítménykövetelmények, felelősségi szabályok meghatározása szerződésekben, szabályzatokban A feltételek, követelmények változása esetén a szerződés újratárgyalási lehetősége.	Rendelkezésre állási szerződés, belső szabályzatok, házirend
3.2.2	Rendelkeznek-e a szerződések a pénzügyi feltételek megváltozása esetén a refinanszírozási nyereség megosztásáról?	Rendelkezés a refinanszírozási nyereség megosztásáról.	Rendelkezésre állási szerződés
3.2.3	A szerződésestől eltérő szolgáltatásnyújtás szankciói, bónuszai kellően visszatartók-e, illetve ösztönzők-e a magánpartner számára?	A szolgáltatásnyújtás szerződéses megfelelése.	Rendelkezésre állási szerződés és annak 11.21 számú melléklete
3.3	A létesítmény műszaki üzemeltetése eredményesen, gazdaságosan, a megrendelő és a használó, hasznosító intézmények elvárásainak megfelelően valósult-e meg?		
3.3.1	A műszaki üzemeltetés mindhárom kulturális szakmai részterületen megfelel-e a megrendelő és a hasznosító intézmények elvárásainak?	Mindhárom kulturális részterületen a sajátos üzemeltetési feltételek kialakítása. A műszaki üzemeltetés eredményes, gazdaságos, hatékony megvalósulása.	A létesítmény szakmai működtetőinek véleménye Üzemeltetési napló, jegyzőkönyvek
3.3.2	Az intézmény szakmai működtetői a „több-letköltségekkel” biztosított magas technikai színvonalú infrastruktúrát kihasználják-e? Érnek-e el ez által kimutatható élő- vagy holtmunka megtakarítást?	Az innovatív technológia kihasználtsága megfelelő Költségmegtakarítás vagy nagyobb hatékonyság elérése.	Tapasztalatok, az intézmény szakmai működtetőinek véleménye Műszaki szakértői vélemények

Kérdések		Kritériumok	Adatforrások
3.3.3	A működési tapasztalatok alapján a létesítményt használó intézmények fajlagos üzemeltetési költségei a korábbiaknál alacsonyabbak-e?	A létesítményt használó költségvetési szervek fajlagos üzemeltetési költségeinek csökkenése.	Költségvetési beszámolók, számviteli adatok
3.3.4	A Művészetek Palotája üzemeltetése során a kockázatok kezelése a tervezettnél megfelelően alakult-e? A rendelkezésre állási szankciós pontrendszert alkalmazták-e? A rendelkezésre állási díjból volt-e jelentős mértékű levonás? A finanszírozási és egyéb kockázati elemek tényleges megosztása az állam számára megfelelően alakult-e?	Rendelkezésre állási szolgáltatás folyamatos ellenőrzése. Hibás vagy hiányos teljesítés esetén szankcionálás. A rendelkezésre állási díjba beépített üzemeltetési költségek mérhetők, reálisak, ellenőrizhetők. Az üzemeltetési naplóba a hibás teljesítést bejegyezték, vagy jegyzőkönyvet vettek fel. Pontlevonás alkalmazása, csökkentették a rendelkezésre állási díjat.	Rendelkezésre állási szerződés, üzemeltetési napló Jegyzőkönyvek, RÁD számlái A rendelkezésre állási díjba épített szolgáltatások piaci ára Teljesítésigazolások Teljesített rendelkezésre állási díj
3.4	A szolgáltatásvásárlási (PFI) konstrukcióban megvalósult létesítmény hozzájárult-e a megrendelő, valamint a szakmai üzemeltetők által kitűzött kulturális és gazdasági célokhoz?		
3.4.1	A NKÖM gondoskodott-e a projekt minisztériumi felügyeletéről, ellenőrzéséről? Megtörtént-e a tényleges teljesítmények és a ráfordítások folyamatos nyomon követése (monitorizálása)? A megrendelő ellenőrizte-e a rendelkezésre állási szolgáltatások alvállalkozói szerződéseit, a díj megállapításának bizonylatait?	A projekt megfelelő minisztériumi felügyelete, ellenőrzése. Teljesítmények és ráfordítások kontrollja. Díj megállapítások ellenőrzése.	Miniszteri biztosok beszámolóai Művészetek Palotája Kft. beszámoló, taggyűlési jegyzőkönyvek Számlák, bizonylatok

Kérdések	Kritériumok	Adatforrások
<p>3.4.2 A többfunkciós kulturális létesítménnyel megvalósultak-e a megrendelő által kitűzött kultúrpolitikai és egyéb (turisztikai, gazdasági) célkitűzések? A célkitűzések szerint alakult-e a létesítmény látogatottsága, megfelelő-e a látogatók elégedettsége?</p>	<p>Kultúrpolitikai célkitűzések és a projektcélok megvalósulása.</p> <p>Tényleges és tervezett bevételek alakulása.</p> <p>Látogatók száma (tényleges/tervezett %, a külföldi látogatók, visszatérő látogatók aránya, egy rendezvényre jutó látogatók száma). A tényleges programok száma/tervezett programok száma (kulturális területenként). A programok tervezett és tényleges összetétele.</p>	<p>Kultúrpolitikai célok, projektterv</p> <p>Tanúsítványok a látogatottságról és a rendezvényekről (Művészetek Palotája Kft. és a költségvetési intézmények)</p>
<p>3.4.3 Eredményesen és gazdaságosan járul-e hozzá a szakmai üzemeltető (a Művészetek Palotája Kft.) tevékenysége a kulturális célok megvalósításához? Érvényesül-e a kulturális miniszter felügyeleti tevékenysége a Kft. működésében?</p>	<p>A Művészetek Palotája Kft. gazdálkodásának eredményessége.</p>	<p>Művészetek Palotája Kft. beszámolója, főkönyvi kivonatai</p>
<p>3.4.4 A létesítményben működő kulturális költségvetési intézmények bevétele, látogatottsága a terveknek megfelelően alakult-e?</p>	<p>A kulturális költségvetési intézmények látogatottsága és bevétele tervezettnek megfelelő alakulása.</p>	<p>A létesítményben működő költségvetési intézmények beszámolóí, tanúsítványai</p>

14. sz. melléklet
a V-8-81/2006. sz. jelentéshez

FÉNYKÉPEK
a Művészetek Palotájáról

A Művészetek Palotája látképe

A Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

FÜGGELÉK

NEMZETKÖZI KITEKINTÉS, ÖSSZEHASONLÍTÁS A HANGVERSENYTERMEKRŐL

Városok, régiók életének jelentős eseménye, ha intézményeinek sora kulturális épülettel bővül. Ezek sorában is viszonylag ritka új hangversenyterem létesítése. A Művészetek Palotájában megvalósult Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem Magyarország első kimondottan egyfunkciós, hangversenyek megtartására épült terme.

A hangversenytermeket a terem formáját tekintve két nagy csoportba lehet sorolni: a „shoebox”, azaz „cipős doboz”, valamint a „vineyard”, vagyis „szőlőkert” kialakítású terem. A shoebox jellegű tér hosszú és magas, a zenekar az egyik határoló fal előtt foglal helyet, ehhez a típushoz tartozik a bécsi Musikvereinsaal. A vineyard jellegű térben szinte a terem középpontjában foglal helyet a zenekar, erre legjellemzőbb példa a Hans Scharoun és Edgar Wisniewski 1963-ban átadott berlini filharmónia épülete. Ez az épület mérföldkő a hangversenyterem tervezésében, minden előadótermet tervező építészekre valamilyen hatással volt, megkerülhetetlen alkotás.

Az alábbiakban rövid áttekintést szeretnénk adni az elmúlt évtizedben megépült hangverseny termekről. Áttekintésünk semmiképp nem teljeskörű, csupán néhány jelentős hangversenyterem rövid leírását adja. A nemzetközi kitekintés során nem csak gazdaságossági (bekerülési költség) szempontból vizsgáltuk a referencia épületeket, hanem kulturális szakmai, technológiai, technikai és funkcionális vetületeit is áttekintettük annak érdekében, hogy a budapesti MP épületét teljesebb mértékben értékelhessük. A nemzetközi összehasonlításban szereplő épületek az alábbiak: Santa Cecilia Hangversenyterem Róma; Alfred Krupp Terem Essen; Hangversenyterem Bügge; Version Hall Philadelphia; Nicolò Paganini Terem Párma; Casa hangversenyterem Porto; Kongresszusi Központ Luzern; Walt Disney Hangversenyterem Los Angeles; Hakuju Hangversenyterem Tokió; Sibelius Hangversenyterem Lahti.

A rendelkezésre álló adatokból összehasonlító táblázatot állítottunk össze (lásd: 6. sz. melléklet). Az egyes intézmények leírásainak forrásai: The Architectural Review; Detail; Deutsche Bauzeitschrift; valamint építészeti honlapok és tervezőcégek honlapjai.

Az épületek összehasonlító vizsgálata során általában a fő alapterületi, a beépített légköbméter, valamint a funkcióra vetített adatokat szokás összehasonlítani. Esetünkben vizsgáltuk az épületkomplexum bruttó/nettó alapterületét valamint beépített térfogatát, az előadóterem alapterületét/beépített térfogatát és az előadóterem befogadóképességét. A konkrét adatokat tartalmazó információkat két táblázatban foglaltuk össze. Az első adatsor euro alapon veti össze az esseni, brügge-i, philadelphiai, tokiói és portói termek jellemző adatait, míg a második táblázat forintra vetített fajlagos mutatói a hazai építőipari piac szokásos árviszonyaihoz hasonlítja a megvalósult MP objektumot.

Az elérhető beruházási adatok tükrében a budapesti Művészetek Palotája és azon belül is a Nemzeti Hangversenyterem beruházási költsége nem tekinthető

magasnak, inkább az alsó régióban helyezkedik el. A fejlesztés kezdeti stádiumában rögzített két főszám, épített négyzetméter és bekerülési költség oldalról ismert keretszámok jelentősen nem változtak. Kijelenthetjük, hogy a megvalósult létesítmény kulturális szakmai szempontból világszínvonalú, a költségmegtakarítások alapvetően nem az épület szakmai megvalósulását érintették.

Santa Cecilia Hangversenyterem Róma

Építész: Renzo Piano

Akusztikai tervező: Müller BBM Akusztikai Mérnökiroda

Megvalósulás: 1997-2002.

A kulturális központ a római Santa Cecilia Zenekarnak is helyet adó Santa Cecilia Hangversenyterem, egy 1200 főt befogadó előadóterem, valamint 700 fős színházterem együtteséből áll. A három nagytermet külön épülettömbben helyezték el a tervezők, ezeket szabadtéri rendezvények megtartására alkalmas amfiteátrum kapcsolja össze.

A Santa Cecilia Hangversenyterem 2800 hallgató és 250 fős zenekar befogadására alkalmas. Ez a terem nagyság a természetes akusztikájú terek határát súrolja. A zenekar mellé és mögé helyezett széksorokkal érhető el, hogy a legnagyobb távolság a zenekar és a hallgató között nem több mint 45 m. A 19 m-es magasságú, cseresznyefával burkolt terem térhatása igen jelentős.

Az akusztikus tervezőt a kezdeti fázistól bevonták a tervezés menetébe. A terv fejlődése során 1:50 és 1:20 méretarányú modellek készültek. A vizsgálati eredmények alapján alakították ki a terem végleges számítógépes modelljét.

A Santa Cecilia Hangversenyterem különlegessége a mennyezet kialakítása, ez a különböző formájú és nagyságú, fából kézzel megmunkált elemekből kialakított héj. Ezeknek az elemeknek, melyek között 250 m²-es is van, különböző akusztikai funkciójuk van. A központi 20 x 45 m-es elem az elsődleges hangvisszaverő felület. A 1,5 m-es szélső mennyezeti elemek a falmélyedésekkel együtt diffúz hangteret hoznak létre. A zenekar fölötti különösen nagy hangvető elemekkel a térmagasság csökkenthető, így biztosítható a zenészek között közvetlen kapcsolat. Számos hangvető elem számítógép által vezérelve forog és magasságilag állítható. Az utózenge a teli teremben 2,2 sec.

Alfred Krupp Terem Essen

Építész: Peter Gussmann, Godfried Haberer

Akusztika: Karlheinz Müller

Megvalósulás: 2002-2004.

1864 óta negyedszer építették át és bővítették a koncertházakat. A jelenlegi hangversenytermi szárny kialakításában a külső falak és az épület sarkain álló lépcsőházak maradtak meg. Az épület homlokzatai nagyrészt megtartották 1950-es megjelenésüket.

A terem „cipős doboz” forma 1900 férőhelyes. Az újonnan kialakított alagsori szintre került a színpad és a nézőtér. A második szint, a nagy térfoogat és a befüggesztett hangvető ernyő biztosítja a diffúz hangteret, a hosszú utózengést.

A külső, valamint az épületbeli üzemi zajoktól való leszigetelés elsődleges fontosságú.

Az alaphangzást a terem faburkolata is befolyásolja. A megfelelő hangvisszaverődés érdekében a színpad és a hangversenyorgona háttér falán és mellette oldalt felfutó burkolaton, valamint a többi burkolaton a hang megtörik. Az erős tagolás diffúz hangteret eredményez.

A falelemek kismértékű előre- és hátrahúzásával, a kiugró oldalerkélyekkel, valamint a megfelelően mozgatható különböző színpadi berendezésekkel szimfonikus zenekari hangzásnál 1,8-2,0 sec-os optimális utózengés érhető el.

Hangversenyterem Bügge

Építész: Paul Robrecht, Hilde Daem

Akusztika: Arup Acustics

Átadás: 2002.

Flandria legnagyobb hangversenyterme a történelmi városrészben található.

Az épület méretei 120 x 56 m, magassága 37 m. Az épület forgalmas utcára nyílik, és az Ostende légikikötő leszálló övezete alatt fekszik. A termet puffer zóna védi a többi helyiségtől.

A külső falaktól 3 m-re befelé dőlő befüggesztett falak készültek. Az emeleti mellvédek vastagsága 17 cm, gipsszel vannak kitöltve. Felületük a megfelelő utózengési idő elérése érdekében hullámos.

Klasszikus zenei hangversenyen a színpadi torony (hangkürtő) 37 m-es felső része hangvető ernyővel választható el. Zárt állapotban megnő az utózengési idő. Továbbá nagy felületű hangvető reflektál az előszínpad fölött. Ezzel szemben opera előadásoknál a tornyot kinyitják és a falak elé akusztikai hangelnyelő függönyök kerülnek, ezáltal csökken az utózengési idő.

Míg 1200 férőhelyével a terem a belga viszonyok között hatalmasnak tűnik, addig a kamarazenei terem szinte intimnek hat. A színpad nélküli egyszerű, közel négyzetes 12 m magas teret három és fél szinten rámpák veszik körül. Befogadó képessége 300 fő. A hangvetőkkel és az üvegszerkezetek előtti függönyökkel az utózengési idő 1,2 sec-ra csökken.

Version Hall Philadelphia

Építész: Rafael Violy

Akusztika: Russel Johnson

Átadás: 2001.

A 3939 m² alapterületű Kimmel Center egyik részében a hangversenyterem, másik részében a Pertelmann Színház helyezkedik el. A két épülettömb felett közös tetőszerkezet készült.

A nyolcszögletű épülettömbben lehetőség kínálkozott a terem csellóalakú kialakítására, a zenekar ott foglal helyet, ahol a „húrok a hangszeresthez” kapcsolódnak. A nézőtér befogadó képessége 2545 fő.

Akusztikailag ez a teremforma is éppoly „cipős doboz”, mint a klasszikus oktaéder.

A hang visszaverődése 0,05-0,08 sec késleltetéssel érkezik a hallgatóhoz, megnövekszik a beszédérthetőség és – ha a visszaverődés az oldalfalakra érkezik – akusztikai térélménnyé válik.

A Version Hallban szintenként 100 olyan ajtó van a belső falban, amelyek a zengőkamrákat nyitják. A köztes terektől elválasztó zengőkamrák nyitásával a térfogat 30%-kal megnövelhető (25 060 m³). Zárt ajtóknál az utószög 1,6 sec, 45°-ban nyitott ajtóknál 1,7 sec. Optimális esetben ez az érték 2 sec körüli.

Az utószögési idő csökkentéséhez a koncertteremben velúr és vászon hangelnyelő sávokat alkalmaznak. Gregorián énekhez hosszú, míg kamarazenénél kisebb utószögési idő a szükséges.

A színpad felett három részes fa panelekből kialakított hangvisszaverő ernyő rendszert – canopy – helyeztek el. Ez a hangot a hallgatóság felé vetíti és biztosítja, hogy a zenekari művészek jól hallják egymást. Minden panel egyenként állítható. A színpad fölötti magasság megduplázható a koncerttermi hangzásnak megfelelően.

Az egyes előadás típusokhoz a megfelelő akusztika beállítása hosszú, 14 hónapig tartó folyamat volt.

Az akusztikusok és zenészek ebben a folyamatban együtt dolgoztak. A Version Hall-ban 6 beállítás áll rendelkezésre a kamara zenétől a nagyzenekariig.

Nicolo Paganini Terem Párma

Építész: Renzo Piano

Akusztikai tervező: Müller BBM Akusztikai Mérnökiroda

Megvalósítás: 1999-2001.

Párma városközpontjának egyik parkjában áll az Eridania cukorgyár régi épülete. A kő és vasszerkezetű épület a XIX. századi ipari építészet szép emléke. Ezt alakított át Renzo Piano a régió és a város hangversenytermévé.

A hangversenyterem a gyár legnagyobb épületébe került. A belső födémeket és az osztófalakat teljesen kibontották, csak a homlokzati falakat és a fedélszéket tartották meg. A homlokzati szerkezeteket merevítették, a vasszerkezetű fedélszéket felújították.

Piano meg akarta őrizni a tér bűvös hatását, kapcsolatát a parkkal. Ezért a tér-elhatárolásként több helyen üveget alkalmazott.

Az előtér kétszintes, a foyert üvegfal választja el a hangversenyteremtől.

A terem 30 m széles és 90 m hosszú. Az ipari épület egyszerű, kemény, puritán jellege érvényesül a teremben. A falakon gipsz burkolat van, a mennyezetre hangvetőket szereltek.

A zenekar és a kórus számára 250 m²-es színpad áll rendelkezésre. A terem 780 férőhelyes.

A terem akusztikailag érdekes módon megfelelő, bár az utózengési idő nem hosszú.

Szokatlan az, hogy a hallgató kiláthat a parkra. A keleti oldal kivételével – ahol is a kiszolgáló helyiségek kapcsolódnak – az összes ablakot megtartották. Természetesen a nyílások függönyözhetőek, de a tér igen attraktívvá válik, amikor a nap besüt.

Casa hangversenyterem Porto

Építész: OMA Rotterdam – Rem Koolhaas, Fernando Romero

Akusztika: TNO

Átadás: 2001.

A városközpont kör alakú terén létesült a hangversenyterem. Az épületben a nagytermen kívül 350 főt befogadó kamaraterem, zenetermek, hangstúdiók, étterem, kávéház, zenebolt mellett 600 autót befogadó parkolóház készült. A létesítményben helyezték el a Portói Filharmonikusokat.

Az épület vázát 40 cm-es vasbeton kéreg alkotja, ezt belül diafragmák merevítik.

A központi foyerből a promenád téren keresztül érhető el a hangversenyterem. A terem befogadóképessége 1300 fő. A terem szögletes „cipős doboz” forma.

A terem végfalait üvegfalak alkotják. A színpad mögött feltárul Porto látképe. A szemközti üvegfal mögött már a büfé van és e mögött a parkolóház. Az oldalfalak sem teljesen tömörök, hanem több hullámos üvegmezőt építettek be. Ez vizuális kapcsolatot teremt a promedáddal.

A termet csíkozott fagyapot táblákkal burkolták.

Kongresszusi Központ Luzern

Építész: Jean Nouvel

Akusztika: Russel Johnson

Megvalósulás: 1993-1999.

A regionális jelentőségű Kulturális és Kongresszusi Központ Vierwäldstadti tó partján áll. Az épületegyüttes három fő részre tagolódik – koncertterem foyerral, előadóterem és kongresszusi központ –, ezeket egy nagytető fogja össze. Az előadóterem és a kongresszusi rész fölötti Művészeti Múzeum megnyitása óta az épület minden része üzemel.

A tó felőli oldalon a markáns tetőtűlnyúlása, mely az átlóban eléri a 45 m-t, óriási pengéként lebeg az épület felett.

A tópartról nézve a városkép jelentős elemévé vált, noha az épülettömb többnyire árnyékban van. Az épület tagolása, színei csak közelről érzékelhetők. A hosszú konzol alatti terület is az épület lényeges részévé vált. A három épületrész teraszai a tóra néznek.

A tető külső oldalát rézlemez borítja. A tető alsó oldali fémlemez felülete víztűkör ellenpárjaként visszatükrözi a környezetet. A tető kinyúló része négyzetes tartórácsból hegesztett szelvényekből készült, raszter mérete 5,4 m, magassága 3,7 m, ez a tetőszéle felé lecsökken. Átlósan három tartó merevíti. A fa elemeken lévő deszkázat hordja a rézlemez fedést. Az alakváltozást minimumra kellett leszorítani, hogy a 7000 m²-es alumínium szendvics elemekből kialakított alsó tetőrész hosszú ideig tartós maradjon. A koncertterem felett 32 m hosszú rácsos tartó készült. A múzeumi területnél 27 m hosszú hengerelt szelvények képezik a főtartókat. A tetőszerkezet természetesen átszellőztetett. A tető széle az átfagyás megelőzése érdekében fűtött.

Walt Disney Hangversenyterem Los Angeles

Építész: Frank Gehry

Akusztika: Nagata Acustics

Megvalósulás: 1989-1996-2004.

Kritikusai „dekonstruktív” vagy „új modern” szuper expresszionista épületekként jellemzik Frank Gehry munkáit.

Az impozáns és joggal világhírű bilbanoi Guggenheim Múzeumhoz hasonlatos hatalmas fémlemeggel burkolt acélszerkezetű szoborként készült el Gehry hangversenyterme. A belső térben templomhajószerű terek, alpesi hidak, lépcsők irracionális képe hökkenti meg a látogatót. A külső formák gazdagsága a belső térre is jelentősen hat.

Az épületelemekkel Gehry úgy bánik, mint a szabó a kelmével. Természetesen a szerkezeti számítások és a kivitelezés megkívánta a számítógépes technikát. Agyagmodelljét szenzorok tapogatták le, hogy tervekbe konvertálják át. A fém- és kőelem szabását ipari robotok végezték.

Az épület diagonális szerkesztésű. A hangversenyterem kívül a közönségforgalmi terek – foyer, étterem, kávézó – mellett gyakorló termeket, öltözőket, irodákat, technikai helyiségeket foglal magába az épület, ezen kívül szabadterei színpadot alakítottak ki a kertben.

Az akusztikai kialakításhoz 1:10 méretarányú modell készült, így tesztelték a hangminőséget. A hallgatóság és a színpad fölötti akusztikai mennyezet vitorlaszerű, a nézőtér felé meredeken lefut. Ez a burkolat egyrészt visszaveri a hangot, másrészt eltakarja a gépészeti hálózatokat. A terem 2265 fős.

A terem legattraktívabb eleme a 2004-ben felépített orgona.

Hakuju Hangversenyterem Tokió

Építész: Atlantis Associates Co. Ltd.

Akusztika: Takenaka Corporation

Átadás: 2003.

Orvosi eszközöket gyártó cég székhelyének 7. emeletén található a hangversenyterem. Az építészek 300 főt befogadó termet alakítottak ki.

Mivel az irodaépület igen forgalmas utca mellett áll, a tervezők olyan megoldást kerestek, amely a városi zajt és az irodaépület üzemeltetési zaját kizárják úgy, hogy a koncertteremben teljes csönd legyen. Ez a kialakítás a „ház a házban” elv szerint valósult meg. A gumikapcsolatok és a háttérszerkezet kialakítása következtében a szerkezetek függetlenek egymástól. A külső váztól való elválasztás mellett meg kellett tartani a földrengésállóságot, valamint a terem flexibilitását. A terem szinte lebeg az épületben.

A koncertterem „cipős doboz” kialakítású. Az akusztikai számítások szerint 20 tercsávban kell a teremnek megfelelnie. Az 1,6 sec-os utózengei időt nem a teremtérfogat megválasztásával, hanem különböző akusztikai eszközök alkalmazásával érik el. Az építészek és akusztikusok nagyméretű modellben különböző fal és födémfelületeket vizsgáltak a visszaverő felületek és holtterek formája és nagysága alapján. A terem feletti hangvető ernyő fém függesztő szerkezetét a födémhez rögzítették.

A hangvető ernyő két szimmetrikusan kialakított 3 rétegű üvegszál erősítésű cementlapból áll. A 4,50 x 21,0 m méretű hangvető mögött 8 légkamra van. A modellkísérletek eredménye a hangvető ernyő formája és a légkamrák kialakítása is.

A színpadtérnél a falvastagság 50 cm-re kiszélesedik. A faltól akusztikailag független az üvegszál erősítésű cementlapok, ezek kőszerű felületének hatása olyan, mint egy szakrális téré. Pikkelyszerű elrendezésnek köszönhetően a falelemek a hanghullámok egy részét a színpad felé sugározzák. Öt hullámos fűga szakítja meg a falburkolatot, ez a színpadnál kiszélesedik. Az akusztikusok javaslatára - a megfelelő hangvisszaverés érdekében - balkon készült a hátfalnál éppúgy, mint a bécsi Brahms teremnél, amely a Hakuju Hangversenyterem akusztikai előképe volt.

Sibelius Hangversenyterem Lahti

Építész: Hanno Tikka, Kimmo Lintula

Átadás: 2000.

Lahti városa két lépcsős európai pályázatot írt ki a város kongresszusi központjának és hangversenytervének megtervezésére. Helyszínként a Vesijärvi tó partját jelölték ki, a régi kikötőt, ahol az ipari tevékenységet már abba hagyták, és lakónegyedként szeretnék tovább hasznosítani ezt a vidéket. Így ez a terület felértékelődik, ezáltal „közelebb kerül” a város központjához.

A műemléki védettségű üveg- és faipari épületeknek új funkcióját kellett megtalálni.

A pályázatkírók a tervek elkészítésének feltételeként szabták a helyszínen álló asztalos műhely épületének újbóli jelentőségeltjes hasznosítását, valamint a fa sokrétű felhasználását. Az asztalos műhelyt különböző rendeltetéssel 1985-ig használták.

A győztes terv hangsúlyos tere az erdőszerű előcsarnok, ami a fenyőerdők hangulatára emlékeztet, és a látogatót az „erdőn keresztül” a tóhoz és a zenéhez vagy más rendezvényekhez vezeti. A foyerhoz különböző karakterű és funkciójú épületrészek kapcsolódnak, így egyszerre több különböző rendezvényt is tarthatnak. Az épületrészek hosszanti elhelyezésével biztosítható, hogy az egyes traktusok a tóra nézzenek.

A monumentális, üveggel burkolt hangversenytermi épülettömb, melynek formája kikötött bárkára utal, a kongresszusi szárny előtt áll. A foyer másik oldalán az 1908-ban épült asztalos műhely áll. A nyers téglahomlokzat, a vasbeton dongafödém és a főtartók gondos helyreállításával az épület karaktere megmaradt. A beépített udvar kibontásával nyári szabadtéri rendezvények számára alkalmas helyet alakítottak ki, ezáltal az oldalszárnyak természetes megvilágítása is biztosítható.

A foyer nagyvonalú üvegezésével a régi épület középső traktusából szép fények és a környék látványa tárul fel. A régi épületben kiállító, irodák, zenekari próbaterem, öltözők, szauna egység, étterem és hangversenyterem főbejárata, valamint kapcsolódó mellékhelyiségek kaptak helyet.

A nagyterem szerkezeti kialakítását az egész tervezést kísérő és átfogó kutatási és fejlesztési munka kísérte. Ez a ragasztott és a rétegelt faelemekre, valamint a furnér lapokra, illetve a különböző ragasztási technikákra, mechanikus kapcsolatokra, az alkalmazandó faelemek akusztikai és épületfizikai tulajdonságaira és ezek előállítására irányult.

A régi ipari kikötők hangulatából és a régi gyárépületek szerkezetéből kiindulva a kongresszusi központ fa tartószerkezete a hagyományos ácstechnikát is átvette.

Az 13,5 m belmagasságú előcsarnok tartószerkezetét 9 ragasztott fa oszlop alkotja, tetején fachwerk jellegű „faágakkal”, méretük 11,2 x 11,2 m. A mennye-

zetet akusztikailag perforált, cseresznye színű furnérlapok burkolják, a sötét mennyezettel a szabad ég alatti erdő hangulatát kelti az előcsarnok.

A hangversenyerem alapelve Russell Johnson által kifejlesztett koncepción nyugszik. A terembelső és a falszerkezet közötti 9 m-es tér zengőkamraként a terem térfogatát növeli, változtatható utózengési időt biztosít. Fontos követelmény – különösen hangfelvételek esetén – a terem teljes zajmentessége. A hangversenyerem szerkezete 6 kettős ragasztott keretből áll, a keret vastagsága 430 mm, a fesztávolság 36 m, a tengelytávolság 9 m, a terem tiszta belmagassága 19 m. A keretek magassága a tetőtérben eléri a 4 m-t, és az oldalsó kinyúlással együtt adódik a 36 m-es összhossz. A mozgások csökkentése céljából a keretet statikailag túlméretezték, ez tűzvédelmi szempontból is előnyös. A kerettámaszok az oldalsó zengőkamrákban vannak, ezeken nyugszanak az erkélyek. A kerettámaszok közé 21 m magas ferde fal került, több alternatíva felülvizsgálata után homokkal töltött faelemekből készült.

A hangvető ernyő 9 m széles, 1,8 m magas, tömege 7000 kg, 69 és 51 mm-es fenyőlapokból alakították ki, 180 mm vastagságú szárított homokkal töltötték meg a helyszínen. Az elemek külső oldalát 150 mm ásványgyapottal látták el, a hangvető ernyő körtefa látszóburkolatot kapott.

A megfelelő utózengés a 188 ajtóval nyitható-zárható zengőkamrákkal biztosítható. Az ajtók háromrétegű szerkezetek, régi vonós hangszerek színét idéző rétegelt felülettel. További lehetőség a falra kétoldalt felfüggesztett, mozgatható hangelnyelő gyapjú függöny.

Bruttó szintterület:	régi műhelyépület	5540 m ²
	új épület	7680 m ²
	összes	10565 m²
Nettó szintterület:	régi műhelyépület	4818 m ²
	új épület	5747 m ²
Beépített térfogat:	régi műhelyépület	23700 m ³
	új épület	66700 m ³
	összesen	90400 m³

Építési idő: 1,5 év

Budapest, 2007. január